

FILOZOFSKI FAKULTET U ZAGREBU

ODSJEK ZA TALIJANISTIKU

PRIJEDLOG PROGRAMA STUDIJA TALIJANISTIKE
(diplomski studij)

SADRŽAJ

1. UVOD.....	3
2. OPĆI DIO	5
3. OPIS PROGRAMA	7
3.1. Popis obveznih i izbornih kolegija s brojem sati i brojem ECTS bodova.....	7
3.2. Opisi kolegija.....	14

1. UVOD.

Opis studija.

Diplomski studij talijanistike usmjeren je na osposobljavanje studenata za stjecanje cjelovite usmene i pismene kompetencije suvremenoga talijanskog jezika, ovladavanje jezicima struke, prevoditeljskim i glotodidaktičkim vještinama, te specijalističkim znanjima iz lingvistike talijanskog jezika i talijanske književnosti i kulture.

Osim užim talijanističkim temama, na studiju se posebna pozornost posvećuje i hrvatsko-talijanskim književnim, jezičnim i kulturnim interferencijama, te autorima podrijetlom iz našega podneblja, a koji su djelovali unutar talijanske kulture.

Razlozi za pokretanje studija i procjena svrhovitosti.

Temeljito poznavanje barem jednoga stranog jezika, a posebice talijanskoga kao jednoga od «većih» jezika Europske unije, omogućuje uspješno i stručno sudjelovanje budućih generacija na tržištu rada u Hrvatskoj i u Europi.

Prožimanje hrvatske i talijanske kulture i povijesti, a danas i ekonomija dviju susjednih zemalja, samo po sebi dovoljno svjedoči o potrebi za stručnim prevoditeljima, nastavnicima i poznavateljima talijanskog jezika, kulture i književnosti u našem društvu. Potreba za osobama s takvim znanjima i vještinama postoji u gotovo svim gospodarskim granama (turizam, trgovina, industrija, komunikacije), školstvu, prevoditeljstvu, državnoj upravi i lokalnoj samoupravi, izdavaštvu, medijima, te kulturnim i znanstvenim ustanovama. Poseban interes za stručnjacima takvoga profila imaju sve osnovnoškolske, srednjoškolske i brojne visokoškolske obrazovne institucije u Hrvatskoj, kao i privatni i javni subjekti koji se povremeno ili trajno služe uslugama prevođenja.

Usporedivost programa, prethodna iskustva i pokretljivost studenata.

Studijski program temelji se na suvremenim znanstvenim spoznajama iz područja koje studij obuhvaća, stalnoj povezanosti sa svjetskim kretanjima, kao i iskustvima Odsjeka za talijanistiku koji od 1927. godine djeluje samostalno na Filozofskom fakultetu u Zagrebu.

Usporediv je s većinom studija talijanistike koji se izvode na Filozofskim i sličnim fakultetima u Hrvatskoj (npr. Zadar, Pula), Italiji (npr. Facoltà di Lettere e Filosofia, Università di Padova; Facoltà di Lingue e Letterature Straniere, Università di Bologna) i drugim europskim zemljama.

Slijedeći načela Bolonjske deklaracije, u prvom redu jednosemestralnost i izbornost, studentima program omogućuje punu pokretljivost unutar srodnih i istovjetnih studija talijanistike, ali i drugih humanističkih i društvenih znanosti i disciplina (u prvom redu književnosti i lingvistike) na svim onim visokim učilištima u Hrvatskoj i Europi koja primjenjuju ta načela i čiji su programi međusobno usporedivi ili srodni.

2. OPĆI DIO.

2.1. Naziv studija: Talijanistika-diplomski studij

2.2. Nositelj studija: Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu.

Izvođač studija: Odsjek za talijanistiku.

2.3. Trajanje studija: 4 semestra

Napomena: sva se nastava i ispiti održavaju na talijanskom jeziku.

2.4. Uvjeti upisa na studij:

- **uvjeti upisa na diplomski studij:** završen preddiplomski studij talijanistike na Filozofskom fakultetu ili nekom drugom srodnom ili istovjetnom visokom učilištu.

2.5. Diplomski studij.

Na studiju se stječu usmena i pismena kompetencija talijanskoga jezika, stručna znanja iz talijanske lingvistike, te talijanske književnosti i kulture koji omogućavaju rad u osnovnim i srednjim školama općeg smjera, gimnazijama, srednjim strukovnim školama, na ustanovama visokog školstva gdje je talijanski jezik struke, na Filozofskim fakultetima gdje su talijanski jezik i književnost predmet studija, privatnim školama, školama stranih jezika, zatim u prevoditeljstvu te javnom i privatnom sektoru gdje je potrebno stručno i sveobuhvatno poznavanje talijanskoga jezika i društva. Na studiju se stječe i osnovna pismenost, te razvijaju neke vještine i znanja potrebne za rad u medijima, izdavaštvu, turizmu, komunikacijama, diplomaciji te kulturnim i znanstvenim ustanovama.

Za praćenje programa diplomskog studija talijanskog jezika i književnosti potrebno je savladati program preddiplomskog studija talijanskog jezika i književnosti na Filozofskom fakultetu ili nekom drugom istovjetnom ili srodnom fakultetu.

Na diplomskom studiju talijanistike moguće je upisati jedan od tri ponuđena smjera: jezikoslovno-kulturološki, književno-kulturološki ili nastavnički.

2.6. Ne predlaže se objedinjavanje preddiplomskog i diplomskog studija.

2.7. Stručni ili akademski naziv koji se stječe završetkom studija:

Završetkom diplomskog studija stječe se akademski naziv «magistra / magistar talijanistike».

3. OPIS PROGRAMA.

3.1. Popis obveznih i izbornih kolegija s brojem sati i brojem ECTS bodova

Napomena: svi kolegiji su jednosemestralni, a izražen broj sati odgovara broju sati tjedno; obvezni ili pak izborni status kolegija naznačen je u studijskim hodogramima.

Kolegiji diplomskog studija talijanistike:

NAZIV KOLEGIJA	BROJ SATI tjedno	BROJ ECTS BODOVA
Kolegiji predmeta		
TALIJANSKI JEZIK		
Usmena i pismena kompetencija (opći jezik i jezici struka) I 1.	4	4
Usmena i pismena kompetencija (opći jezik i jezici struka) I 2.	4	4
Usmena i pismena kompetencija (opći jezik i jezici struka) II 1.	4	4
Usmena i pismena kompetencija (opći jezik i jezici struka) II 2.	4	4
Kolegiji predmeta		
TALIJANSKO JEZIKOSLOVLJE I KULTURA		
Tvorba riječi	3	5
Pragmalingvistika i tekstna lingvistika	3	5
Teorija prevođenja	3	5
Varijeteti talijanskoga jezika	3	5
Semantika talijanskog jezika	3	5
Talijanska dijalektologija	3	5
Od latinskoga do talijanskoga	3	5
Jezici i kulture u kontaktu	3	5
Kolegiji predmeta		
TALIJANSKA KNJIŽEVNOST I KULTURA		
Eugenio Montale: interpretacije	3	5
Autobiografija u 18. st.	3	5
Razgovori s likovima: autoreferencijalnost u talijanskoj	3	5

prozi 20. st.		
Komična tradicija od srednjega vijeka do 17. st.	3	5
Machiavellijev <i>Vladar</i> i njegova suprotnost	3	5
Talijanska filozofija 20. st.	3	5
Talijanska književnost u razdoblju postmodernizma	3	5
Pirandellove <i>Gole maske</i> i poetika humorizma	3	5
Michelangelo Buonarroti manirist: pjesme i pisma	3	5
Talijanski filmski neorealizam	3	5
Talijanska proza krajem milenija: mladi ljudožderi, pulp fiction i reality	3	5
Rasprava kao književni žanr od 15. do 17. st.	3	5
Dino Campana: mit i tekst	3	5
Leopardi pisac i filozof	3	5
Talijanska neoavangarda	3	5
Pirandellova proza i poetika humorizma	3	5
Kolegij predmeta METODIKA NASTAVE TALIJANSKOG JEZIKA		
(nastavnički smjer)		
Glotodidaktika	2	5
Metodika nastave talijanskog jezika	2	5
Proces usvajanja drugog jezika	2	5
Studentska praksa 1		5
Studentska praksa 2		5
Izvorni materijali u nastavi talijanskog jezika	2	5
Jezik struke u nastavi talijanskog jezika	2	5
Učenje tal. jezika u predškolskoj i ranoj školskoj dobi	2	5
Suradničko učenje i interakcija u nastavi talijanskog jezika	modul: ukupno 15 sati	5

Smjerovi na diplomskom studiju talijanistike.

Talijanistika: jezikoslovno-kulturološki smjer

- A predmet u sklopu dvopredmetnog studija
- jednopredmetni studij

Talijanistika: književno-kulturološki smjer

- A predmet u sklopu dvopredmetnog studija
- jednopredmetni studij

Talijanistika: nastavnički smjer

- A predmet u sklopu dvopredmetnog studija
- jednopredmetni studij

Talijanistika: jezikoslovno-kulturološki smjer
- A predmet u sklopu dvopredmetnog studija

obuhvaća **10 kolegija i diplomski rad** sveukupne bodovne vrijednosti **61 ECTS**

4 kolegija iz Talijanskog jezika

3 kolegija iz Talijanskog jezikoslovlja i kulture

2 kolegija iz Talijanske književnosti i kulture

1 izborni kolegij iz ponude Odsjeka za talijanistiku ili nekog drugog odsjeka ili fakulteta

diplomski rad (iz područja talijanskog jezikoslovlja i kulture)

Talijanistika: jezikoslovno-kulturološki smjer
- jednopredmetni studij

obuhvaća najmanje **10 kolegija na talijanistici, diplomski rad** te **izborne kolegije** iz ponude Odsjeka za talijanistiku ili nekog drugog odsjeka i fakulteta sveukupne bodovne vrijednosti **120 ECTS**

4 kolegija iz Talijanskog jezika

najmanje 4 kolegija iz Talijanskog jezikoslovlja i kulture

najmanje 2 kolegija iz Talijanske književnosti i kulture

izborni kolegiji iz ponude Odsjeka za talijanistiku i nekog drugog odsjeka ili fakulteta

diplomski rad (iz područja talijanskog jezikoslovlja i kulture)

Struktura studija i ECTS bodovi koje je potrebno ostvariti:

Predmeti	A predmet u sklopu dvopredmetnog studija	jednopredmetni studij
Talijanski jezik	16 ECTS	16 ECTS
Talijansko jezikoslovlje i kultura	15 ECTS	20 ECTS
Talijanska književnost i kultura	10 ECTS	10 ECTS
izborni kolegiji iz ponude Odsjeka za talijanistiku ili nekog drugog odsjeka odnosno fakulteta	5 ECTS	59 ECTS
Diplomski rad	15 ECTS	15 ECTS
UKUPNO	61 ECTS	120 ECTS

Talijanistika: književno-kulturološki smjer
- A predmet u sklopu dvopredmetnog studija

obuhvaća **10 kolegija i diplomski rad** sveukupne bodovne vrijednosti **61 ECTS**

4 kolegija iz Talijanskog jezika

3 kolegija iz Talijanske književnosti i kulture

2 kolegija iz Talijanskog jezikoslovlja i kulture

1 izborni kolegij iz ponude Odsjeka za talijanistiku ili nekog drugog odsjeka ili fakulteta

diplomski rad (iz područja talijanske književnosti i kulture)

Talijanistika: književno-kulturološki smjer
- jednopredmetni studij

obuhvaća najmanje **10 kolegija na talijanistici, diplomski rad te izborne kolegije** iz ponude Odsjeka za talijanistiku ili nekog drugog odsjeka i fakulteta sveukupne bodovne vrijednosti **120 ECTS**

4 kolegija iz Talijanskog jezika

najmanje 4 kolegija iz Talijanske književnosti i kulture

najmanje 2 kolegija iz Talijanskog jezikoslovlja i kulture

izborni kolegiji iz ponude Odsjeka za talijanistiku i nekog drugog odsjeka ili fakulteta

diplomski rad (iz područja talijanske književnosti i kulture)

Struktura studija i ECTS bodovi koje je potrebno ostvariti:

Predmeti	A predmet u sklopu dvopredmetnog studija	jednopredmetni studij
Talijanski jezik	16 ECTS	16 ECTS
Talijansko jezikoslovlje i kultura	10 ECTS	10 ECTS
Talijanska književnost i kultura	15 ECTS	20 ECTS
izborni kolegiji iz ponude Odsjeka za talijanistiku ili nekog drugog odsjeka odnosno Fakulteta	5 ECTS	59 ECTS
Diplomski rad	15 ECTS	15 ECTS
UKUPNO	61 ECTS	120 ECTS

Talijanistika: nastavnički smjer

- A predmet u sklopu dvopredmetnog studija

obuhvaća **10 kolegija iz talijanistike (uključujući i kolegije iz Metodike nastave talijanskog) i diplomski rad** sveukupne vrijednosti **61 ECTS**

4 kolegija iz Talijanskog jezika

1 kolegij iz Talijanske književnosti i kulture

1 kolegij iz Talijanskog jezikoslovlja i kulture

1 izborni kolegij iz ponude Odsjeka za talijanistiku (književnost ili jezikoslovlje)

3 kolegija iz Metodike talijanskog jezika (uključujući i Studentsku praksu)

diplomski rad (iz područja metodike talijanskog jezika)

studenti će slušati i kolegije iz obrazovno-odgojnog i jezično-komunikacijskog bloka koji budu propisani u sklopu dvopredmetnog nastavničkog usmjerenja

Talijanistika: nastavnički smjer

- jednopredmetni studij

obuhvaća **12 kolegija iz talijanistike (uključujući i kolegije iz Metodike nastave talijanskog), kolegije općeg obrazovno-odgojnog i jezično-komunikacijskog bloka, izborne kolegija i diplomski rad** sveukupne vrijednosti **12 ECTS**

4 kolegija iz Talijanskog jezika

2 kolegija iz Talijanske književnosti i kulture

2 kolegija iz Talijanskog jezikoslovlja i kulture

1 izborni kolegij iz ponude Odsjeka za talijanistiku (književnost ili jezikoslovlje)

3 kolegija iz Metodike talijanskog jezika (uključujući i Studentsku praksu)

kolegiji iz obrazovno-odgojnog i jezično-komunikacijskog područja

izborni kolegiji iz ponude Odsjeka za talijanistiku i nekog drugog odsjeka odnosno fakulteta

diplomski rad (iz područja metodike talijanskog jezika)

Struktura studija i ECTS bodovi koje je potrebno ostvariti:

Predmeti	A predmet u sklopu dvopredmetnog studija	jednopedmetni studij
Talijanski jezik	16 ECTS	16 ECTS
Talijansko jezikoslovlje i kultura	5 ECTS	10 ECTS
Talijanska književnost i kultura	5 ECTS	10 ECTS
izborni kolegij iz talijanistike (jezikoslovlje ili književnost)	5 ECTS	5 ECTS
Metodika nastave talijanskog jezika	15 ECTS	15 ECTS
Opći obrazovno-odgojni blok	25 ECTS	25 ECTS
Govorno-jezična komunikacija	5 ECTS	5 ECTS
na drugom A predmetu	30 ECTS	-
metodički blok na drugom A predmetu	15 ECTS	
izborni kolegiji iz ponude Odsjeka za talijanistiku i nekog drugog odsjeka odnosno fakulteta	-	19 ECTS
Diplomski rad	15 ECTS	15 ECTS
UKUPNO	136 ECTS	120 ECTS

Napomene:

Diplomski studij talijanistike nastavničkog smjera, posebno dvopredmetni studij, podložan je promjenama u skladu s odlukama fakultetskog Vijeća.

U hodogramu su navedeni isključivo kolegiji koje izvodi Odsjek za talijanistiku. Obvezne i izborne kolegije Općeg odgojno-obrazovnog bloka i Govorno-jezične komunikacije treba prikazati posebno.

3.2. OPISI KOLEGIJA
(KOLEGIJI DIPLOMSKOG STUDIJA TALIJANISTIKE)

Nastavnici: lektori i strani lektori

Naziv predmeta: Talijanski jezik

Naziv kolegija: Usmena i pismena kompetencija (opći jezik i jezici struka) I. 1.

Status kolegija: obvezan

Jezik kolegija: talijanski

Trajanje kolegija: jedan semestar

Sadržaj:

Proširivanje kompetencije vježbama analize i uporabe leksika, frazeološkog korpusa i morfosintaktičkih sastavnica na temelju izvornih tekstova (kontrastivni pristup). Prevođenje općejezičnih i stručnih tekstova s talijanskog na hrvatski i obrnuto. Analiza prijevoda na različitim jezičnim razinama s posebnim osvrtom na jezičnu interferenciju, kalkove i lažne parove. Usmeno i pismeno izražavanje uz odabir različitih kulturoloških relevantnih i aktualnih tema. Sintaksa, leksik i frazeologija struka, npr. turizam, povijest umjetnosti, graditeljstvo, zemljopis.

Cilj:

Usavršavanje jezične kompetencije na različitim jezičnim razinama i u različitim registrima. Aktivno ovladavanje mehanizmima i postupcima receptivnog i produktivnog aspekta prevođenja. Upoznavanje s talijanskom civilizacijom i kulturom te aktualnim zbivanjima u Italiji.

Oblik nastave: 4 sata vježbi tjedno

Način provjere znanja: Pismene i usmene provjere tijekom semestra + završna provjera

Obvezna literatura:

Renzi, L., *Grande grammatica italiana di consultazione, I.*, Bologna, Il Mulino, 1989. AA.VV., *Processi traduttivi: teorie ed applicazioni*, Brescia, La scuola 1982.

Sobrero, A. (ur.), *Introduzione all'italiano contemporaneo. I: Le strutture, II: La variazione e gli usi*, Roma-Bari, 1993.

Enciclopedia Zanichelli, Dizionario enciclopedico di arti scienze, tecniche, lettere, filosofia, storia, geografia, diritto, economia, Bologna, Zanichelli, 2000.

Tematske enciklopedije «Le Garzantine», Milano, Garzanti: *Architettura, Arte, Atlante geopolitico, Enciclopedia Geografica Garzanti*.

Dopunska literatura:

Arthaber, A., *Dizionario comparato di proverbi e modi proverbiali*, Milano, Hoepli, 1972.

Brown, V., *Odd pairs and False Friends. Dizionario di false analogie e ambigue affinità fra inglese e italiano*, Bologna Zanichelli, 2000?.

Kernberg, K., *L'italiano nel turismo*, Perugia, Guerra, 1997.

Lesina, R., *Il nuovo manuale di stile. Guida alla redazione di documenti relazioni, articoli, manuali, tesi di laurea*, Bologna, Zanichelli, 2002.

Podeur, J., *La pratica della traduzione*, Napoli, Liguori, 1993.

Zolli, P., *Bibliografia dei dizionari specializzati italiani del XX secolo*, Firenze, 1973.

te priručnici navedeni u popisu literature dodiplomskog studija iz kolegija Talijanski jezik I.1 – III. 2.

ECTS bodovi: 4

Uvjeti upisa kolegija: završen dodiplomski studij

Nastavnici: lektori i strani lektori

Naziv predmeta: Talijanski jezik

Naziv kolegija: Usmena i pismena kompetencija (opći jezik i jezici struka) I. 2.

Status kolegija: obvezan

Jezik kolegija: talijanski

Trajanje kolegija: jedan semestar

Sadržaj:

Proširivanje kompetencije vježbama analize i uporabe leksika, frazeološkog korpusa i morfosintaktičkih sastavnica na temelju izvornih tekstova (kontrastivni pristup). Prevođenje općejezičnih i stručnih tekstova s talijanskog na hrvatski i obrnuto. Analiza prijevoda na različitim jezičnim razinama s posebnim osvrtom na jezičnu interferenciju, kalkove i lažne parove. Talijanski standardni i nestandardni oblici. Usmeno i pismeno izražavanje uz odabir različitih kulturoloških relevantnih i aktualnih tema. Sintaksa, leksik i frazeologija struka, npr. prirodne znanosti, mediji, književnost i književna kritika.

Cilj:

Usavršavanje jezične kompetencije na različitim jezičnim razinama i u različitim registrima. Aktivno ovladavanje mehanizmima i postupcima receptivnog i produktivnog aspekta prevođenja. Upoznavanje s talijanskom civilizacijom i kulturom te aktualnim zbivanjima u Italiji.

Oblik nastave:

4 sata vježbi tjedno

Način provjere znanja:

Pismene i usmene provjere tijekom semestra + završna provjera

Obvezna literatura:

Renzi, L., *Grande grammatica italiana di consultazione, I.*, Bologna, Il Mulino, 1989.

Arcaini, E., *Analisi linguistica e traduzione*, Bologna, Patron, 1986.

Apel, F., *Il manuale del traduttore letterario*, Milano, Guerini e associati, 1993.

Calabro, G. (ur.), *Teoria, didattica e prassi della traduzione*, Napoli, 2001.

Enciclopedia Zanichelli, Dizionario enciclopedico di arti scienze, tecniche, lettere, filosofia, storia, geografia, diritto, economia, Bologna Zanichelli, 2000.

Tematske enciklopedije «Le Garzantine», Milano, Garzanti: *Astronomia e Cosmologia, Chimica, Medicina, Scienze, La nuova enciclopedia delle Scienze Garzanti, Letteratura, Radio, Televisione, Cinema*.

Dopunska literatura:

AA. VV., *La traduzione, Saggi e studi*, Università di Trieste, LINT, 1993.

Catena, S., *Introduzione al marketing*, Perugia, Guerra, 1987.

Covino, S. (ur.), *La scrittura professionale. Ricerca, prassi, insegnamento, Atti del I convegno di studi (Perugia, Università per stranieri, 23-25 ottobre 2000)*, Firenze 2001.

Osmojezični enciklopedijski rječnik, 1-5, Zagreb, Leksikografski zavod «Miroslav Krleža», 2004, te priručnici navedeni u popisu literature dodiplomskog studija iz kolegija Talijanski jezik I.1 – III. 2.

ECTS bodovi : 4

Uvjeti upisa u kolegij:

Položena provjera znanja iz kolegija Usmena i pismena kompetencija (opći jezik i jezici struka) I. 1.

Nastavnici: lektori i strani lektori

Naziv predmeta: Talijanski jezik

Naziv kolegija: Usmena i pismena kompetencija (opći jezik i jezici struka) II. 1.

Status kolegija: obvezan

Jezik kolegija: talijanski

Trajanje kolegija: jedan semestar

Sadržaj:

Proširivanje kompetencije vježbama analize i uporabe leksika, frazeološkog korpusa i morfosintaktičkih sastavnica na temelju izvornih tekstova (kontrastivni pristup). Prevođenje općejezičnih i stručnih tekstova s talijanskog na hrvatski i obrnuto. Analiza prijevoda na različitim jezičnim razinama s posebnim osvrtom na jezičnu interferenciju, kalkove i lažne parove. Sociokulturni i pragmatički aspekti jezične komunikacije. Usmeno i pismeno izražavanje uz odabir različitih kulturoloških relevantnih i aktualnih tema. Sintaksa, leksik i frazeologija struka npr. tehničke znanosti, povijest, ekonomija, sociologija, filozofija. Elementi poslovne komunikacije.

Cilj:

Usavršavanje jezične kompetencije na različitim jezičnim razinama i u različitim registrima. Stjecanje specifične kompetencije poslovne komunikacije. Aktivno ovladavanje mehanizmima i postupcima receptivnog i produktivnog aspekta prevođenja. Upoznavanje s talijanskom civilizacijom i kulturom te aktualnim zbivanjima u Italiji.

Oblik nastave:

4 sata vježbi tjedno

Način provjere znanja:

Pismene i usmene provjere tijekom semestra + završna provjera

Obvezna literatura:

Renzi, L. – Salvi, G., *Grande grammatica italiana di consultazione, I.*, Bologna, Il Mulino, 1991.
Chiuchiù, A., - Bernacchi, M., *Manuale di tecnica e corrispondenza commerciale*, Perugia, Guerra, 1997.

Di Natale, F., *Avviamento al comporre*, Perugia, Guerra, 2000.

Luppi, A., - Jernej, A., *Talijansko-hrvatski poslovni rječnik*, Zagreb, Školska knjiga, 2000.

Enciclopedia Zanichelli, Dizionario enciclopedico di arti scienze, tecniche, lettere, filosofia, storia, geografia, diritto, economia, Bologna Zanichelli, 2000.

Tematske enciklopedije «Le Garzantine», Milano, Garzanti: *Atlante Storico, Filosofia, Psicologia, Religioni, Economia*.

Dopunska literatura:

Luppi, A., *Corrispondenza commerciale italiana – Talijansko poslovno dopisivanje*, Zageb, Školska knjiga, 1968.

Pittano, G., *Così si dice (e si scrive). Dizionario grammaticale e degli usi della lingua*, Bologna, Zanichelli, 1997.

Turrini, G. -Alberti, C.-Santullo, M.L.-Zanchi, G., *Capire l'antifona, Dizionario dei modi di dire*, Bologna, Zanichelli, 1999,

te priručnici navedeni u popisu literature dodiplomskog studija iz kolegija Talijanski jezik I.1 – III. 2.

ECTS Bodovi: 4

Uvjeti upisa kolegija:

Položen ispit iz kolegija Usmena i pismena kompetencija (opći jezik i jezici struka) I. 1. i I. 2.

Nastavnici: lektori i strani lektori

Naziv predmeta: Talijanski jezik

Naziv kolegija: Usmena i pismena kompetencija (opći jezik i jezici struka) II. 2.

Status kolegija: obvezan

Jezik kolegija: talijanski

Trajanje kolegija: jedan semestar

Sadržaj:

Proširivanje kompetencije vježbama analize i uporabe leksika, frazeološkog korpusa i morfosintaktičkih sastavnica na temelju izvornih tekstova (kontrastivni pristup). Prevođenje općejezičnih i stručnih tekstova s talijanskog na hrvatski i obrnuto. Analiza prijevoda na različitim jezičnim razinama s posebnim osvrtom na jezičnu interferenciju, kalkove i lažne parove. Talijanski neostandardni oblici. Usmeno i pismeno izražavanje uz odabir različitih kulturoloških relevantnih i aktualnih tema. Sintaksa, leksik i frazeologija struka npr. politika, pravo, europske institucije, likovna i glazbena umjetnost. Vježbe usmenog prevođenja (konsekutivno).

Cilj:

Usavršavanje jezične kompetencije na različitim jezičnim razinama i u različitim registrima. Aktivno ovladavanje mehanizmima i postupcima receptivnog i produktivnog aspekta prevođenja. Stjecanje specifične kompetencije usmenog prevođenja. Upoznavanje s talijanskom civilizacijom i kulturom te aktualnim zbivanjima u Italiji.

Oblik nastave:

4 sata vježbi tjedno

Način provjere znanja:

Pismene i usmene provjere tijekom semestra + završna provjera

Obvezna literatura:

Renzi, L. – Salvi, G., *Grande grammatica italiana di consultazione, II.*, Bologna, Il Mulino, 1991.

Allioni, S., *Elementi di grammatica dell'interpretazione consecutiva*, Trieste, LINT, 1990.

Steiner, G., *Dopo Babele. Aspetti del linguaggio e della traduzione*, Milano, Garzanti, 1994.

Tarabocchia Gran, L., *L'annotazione grafica in interpretazione consecutiva*, Trieste, Scuola Superiore di Lingue Moderne, 1988.

Enciclopedia Zanichelli, Dizionario enciclopedico di arti scienze, tecniche, lettere, filosofia, storia, geografia, diritto, economia, Bologna Zanichelli, 2000.

Tematske enciklopedije «Le Garzantine», Milano, Garzanti: *Musica, Diritto*.

Müller, W. – Vogel, G., *Atlante di Architettura. Storia dell'architettura dalle origini all'età contemporanea*, Milano, Hoepli, 1996.

Dopunska literatura:

Di Natale, F.-Zacchei, N., *In bocca al lupo! Espressioni idiomatiche e modi di dire tipici della lingua italiana*, Perugia, Guerra edizioni, 1996.

Gran, L., *Aspetti dell'organizzazione cerebrale del linguaggio: dal monolinguisimo all'interpretazione simultanea*, Udine, Campagnotto, 1992.

Quartu, B. M., *Dizionario dei sinonimi e contrari*, Milano, Rizzoli, 1987,

te priručnici navedeni u popisu literature dodiplomskog studija iz kolegija Talijanski jezik I.1 – III. 2.

ECTS bodovi : 4

Uvjeti upisa u kolegij:

Položena provjera znanja iz kolegija Usmena i pismena kompetencija (opći jezik i jezici struka) II. 1.

Nastavnik: dr. sc. Maslina Ljubičić, izv. prof.

Naziv predmeta: Talijansko jezikoslovlje i kultura

Naziv kolegija: TVORBA RIJEČI

ECTS bodovi: 5

Status kolegija: izborni

Trajanje nastave: jedan semestar (45 sati)

Jezik na kojemu se izvodi nastava: talijanski

Uvjeti za upis kolegija: dobro aktivno poznavanje talijanskoga jezika; položen ispit iz kolegija Talijanski jezik III.2.

Sadržaj: Tvorba riječi: između leksika i morfologije. Postupci tvorbe riječi u talijanskom jeziku. Vrste izvedenica. Transkategorizacija i konverzija. Sufiksoidi i prefiksoidi. Vrste složenica. Produktivnost tvorbenih obrazaca. Alteracija. Pragmalingvistička vrijednost alterata. Tendencije suvremenoga talijanskog jezika na području leksičke morfologije.

Cilj: Upoznavanje temeljnih pojmova relevantnih za opis tvorbe riječi u talijanskom i usvajanje tvorbenih mehanizama suvremenoga talijanskog jezika.

Obvezna literatura:

1. Grossmann, M. / Rainer, F., *La formazione delle parole in italiano*, Tübingen, Niemeyer, 2004.
2. Dardano, M., *La formazione delle parole nell'italiano di oggi*, Roma, Bulzoni, 1978.
3. Dardano, M., *Manualetto di linguistica italiana*, Bologna, Zanichelli, 1996 i pretisci (poglavlje "La formazione delle parole", str. 208-241).

Dopunska literatura:

1. Tekavčić, P., *Grammatica storica. Vol. III: Lessico*. Bologna, Il Mulino, 1980.
2. Scalise, S., *Morfologia*, Bologna, Il Mulino, 1994.
3. Darano, M., "Formazione delle parole", u G. Holtus / M. Metzeltin / C. Schmitt (ur.), *Lexikon der Romanistischen Linguistik*, IV, Tübingen, Niemeyer, 1988, str. 51-63.
4. Vučetić, Z., *Suvremeni talijanski jezik. Tvorba riječi*, Zagreb, Sveučilišna naklada Liber, 1979.

Način polaganja ispita: usmeni

Bodovna vrijednost kolegija:

Sudjelovanje u nastavi:	1 ECTS bod
Izrada seminarske radnje i usmeno izlaganje:	2 ECTS boda
Ispit:	2 ECTS boda
	<u>Ukupno: 5 ECTS bodova</u>

Nastavnik: dr. sc. Smiljka Malinar, red. prof.

Naziv predmeta: Talijansko jezikoslovlje i kultura

Naziv kolegija: PRAGMALINGVISTIKA I TEKSTNA LINGVISTIKA

ECTS bodovi: 5

Jezik: talijanski

Trajanje: 1 semestar (VIII.)

Status: izborni (jedan od 2 ponuđena obvezna kolegija od kojih studenti moraju izabrati jedan)

Oblik nastave: 2 sata nastave (predavanja i seminari) + 1 sat tutorstva tjedno

Uvjeti: dobro aktivno poznavanje talijanskog jezika; položen ispit iz kolegija Talijanski jezik II. 2.

Ispit: pismeni

Sadržaj: definicija teksta; koherencija i kohezija; tekstualni referenti; anafora; deiksa; konektivi; elipsa; tema-rema; pragmatičke funkcije teksta; informativna struktura teksta; performativi, ilokucija i perlokucija; tipologija tekstova i načela njihove klasifikacije.

Cilj: Poznavanje instrumenata analize jezičnih interakcija i struktura nositelja diskurzivnih strategija, kao polazišta za interpretaciju teksta te komunikacijsku i didaktičku primjenu.

Obvezna literatura:

1. M. E. Conte (prir.), *La linguistica testuale*, Milano, 1981.
2. D. Goldin, (prir.), *Teoria e analisi del testo. Atti del V Convegno interuniversitario di studi (Bressanone 1977)*, Padova, 1981.
3. S. Stati, *Il dialogo, Considerazioni di linguistica pragmatica*, Napoli, 1982.
4. L. Coveri, (prir.), *Linguistica testuale, Atti del XV Congresso internazionale di studi (Genova/Santa Margherita Ligure, 8-10 maggio 1981)*, Roma, 1984.
5. K. Sornig/K. Penzinger, *Pragmalingvistika*, u Z. Glovacki Bernardi (prir.), *Uvod u lingvistiku*, Zagreb, 2001, str. 217-234.

Dopunska literatura:

1. M. E. Conte, *Condizioni di coerenza, Ricerche di linguistica testuale*, Firenze, 1988.
3. H. Stammerjohann (prir.), *Tema-remata in italiano*, Tübingen, 1986.
4. A. Asor Rosa, *Letteratura italiana, vol 3: Le forme del testo*, Torino, 1984.
5. M. Dardano, C. Giovanardi, *Le strategie della comunicazione scritta*, Bologna, 2001.
5. F. Orletti, (prir.), *Comunicare nella vita quotidiana*, Bologna, 1983.

Bodovna vrijednost kolegija:

Sudjelovanje u nastavi:	1 ECTS bod
Izrada seminarske radnje i usmeno izlaganje:	2 ECTS boda
Ispit:	2 ECTS boda
<u>Ukupno:</u>	<u>5 ECTS bodova</u>

Nastavnik: dr. sc. Maslina Ljubičić, izv. prof.

Naziv predmeta: Talijansko jezikoslovlje i kultura

Naziv kolegija: TEORIJA PREVOĐENJA

ECTS bodovi: 5

Status kolegija: izborni

Trajanje nastave: jedan semestar (45 sati)

Jezik na kojemu se izvodi nastava: talijanski

Uvjeti za upis kolegija: dobro aktivno poznavanje talijanskoga jezika; položen ispit iz kolegija Talijanski jezik III.2.

Sadržaj: Pojam *prevođenje* i opis procesa prevođenja. Pristup prevođenju kroz povijest (rasprava mogućnost - nemogućnost prevođenja; vjernost - sloboda u prevođenju; status prevoditelja). Oblici prevođenja. Prijevodni postupci i načela. Razlika između jezične i obavijesne relevantnosti. Osvjetljavanje pojedinih morfosintaktičkih, leksičkih i frazeoloških osobitosti talijanskog i hrvatskog jezika koje predstavljaju teškoću u prevođenju. Homonimija i polisemija. Lažni parovi (semantički, formalni i gramatički). Interferencija "trećega" jezika. Vlastita imena i prevođenje. Frazeologija. Paremijska ekvivalencija. Granice prevodljivosti.

Cilj: Upoznavanje općih teorijskih problema vezanih za prevođenje, te konkretnih teškoća na koje nailazimo prigodom prijelaza iz hrvatskog jezičnog sustava u talijanski i obratno.

Obvezna literatura:

1. Mounin, G., *Teoria e storia della traduzione*, Torino, Einaudi (PBE 61).
2. Arcaini, E., *Analisi linguistica e traduzione*, Bologna, Pàtron, 1991.
3. Nergaard, S. (ur.), *Teorie contemporanee della traduzione*, Milano, Bompiani, 1995.
4. Calabrò, G. (ur.), *Teoria, didattica e prassi della traduzione*, Napoli, Liguori Editore, 2001.
5. Pierini, P. (ur.), *L'atto del tradurre. Aspetti teorici e pratici della traduzione*, Roma, Bulzoni Editore, 1999.
6. Jernej, J., "Fraseologia in chiave contrastiva (con esemplificazione italiana, serbocroata e tedesca)", u *SRAZ*, XXIII, 1978, str. 349-362.

Dopunska literatura:

1. Pierini, P. (ur.), *Lo sviluppo della competenza traduttiva. Orientamenti, problemi e proposte*, Roma, Bulzoni, 2001.
2. Petronio, G. (ur.), *La traduzione. Saggi e studi*, C.S.I.E.I., Trieste, LINT, 1973.
3. Bonino, A., *Il traduttore. Fondamenti per una scienza della traduzione*, Torino, New Technical Press, 1980.
4. Spalatin, K., *Peterojezični rječnik europeizama*, Zagreb, Nakladni zavod Matice hrvatske, 1990.
5. Ljubičić, M., *Studije o prevođenju*, Zagreb, Hval / Zavod za lingvistiku Filozofskoga fakulteta, 2000.
6. Ljubičić, M., "Sul ruolo del tedesco nella formazione dei falsi amici croato-italiani", u *SRAZ*, XLV-XLVI, 2000-2001, str. 137-176.
7. Ljubičić, M., "Some Italian-Croatian False Friends in Restricted Collocations", u C. Földes / J. Wirrer (ur.), *Phraseologismen als Gegenstand sprach- und kulturwissenschaftlicher Forschung. Akten der europäischen Gesellschaft für Phraseologie (EUROPHRAS) und des Westfälischen Arbeitskreises »Phraseologie/Parömiologie« (Loccum 2002)*, Baltmannsweiler, Schneider Verlag Hohengehren, 2004, str 147-156.

Način polaganja ispita: usmeni

Bodovna vrijednost kolegija:

Sudjelovanje u nastavi:	1 ECTS bod
Izrada seminarske radnje i usmeno izlaganje:	2 ECTS boda
Ispit:	2 ECTS boda
<u>Ukupno: 5 ECTS bodova</u>	

Nastavnik: dr. sc. Smiljka Malinar, red. prof.

Naziv predmeta: Talijansko jezikoslovlje i kultura

Naziv kolegija: VARIJETETI TALIJANSKOG JEZIKA

ECTS bodovi: 5

Jezik: talijanski

Trajanje: 1 semestar (VII.)

Status: izborni (jedan od 2 ponuđena obvezna kolegija od kojih studenti moraju izabrati jedan)

Oblik nastave: 2 sata nastave (predavanja i seminari) + 1 sat tutorstva tjedno

Uvjeti: dobro aktivno poznavanje talijanskog jezika; položen ispit iz kolegija Talijanski jezik II. 2.

Ispit: pismeni

Sadržaj: talijanska sociolingvistička situacija; repertoar talijanskog jezika; jezik i dijalekt: distribucija, kontakt, interferencija; manjinski jezici; bilingvizam i diglosija; talijanski standard, substandard i neostandard; dijatopijski, dijastratijski, dijafazijski i dijamezijski varijeteti talijanskog jezika.

Cilj: Poznavanje karakteristika sinkronijskih varijeteta talijanskog jezika. Produbljivanje jezične kompetencije primjerene komunikacijskim situacijama u izvornom ambijentu. Uvid u osnovne karakteristike jezika struka kao podloga specifične prevoditeljske kompetencije.

Popis obvezne literature:

1. G. Berruto, *La sociolinguistica*, Bologna, 1974.
2. M. Cortelazzo, *Italiano d'oggi*, Padova, 2000.
3. L. Coveri, et al., *Le varietà dell'italiano*, Roma, 1998.
4. G. L. Beccaria, *I linguaggi settoriali in Italia*, Milano, 1978.

Popis dopunske literature:

1. G. Berruto, *La variabilità sociale della lingua*, Torino, 1980.
2. F. Albano Leoni (prir.), *I dialetti e le lingue delle minoranze di fronte all'italiano*, Roma, 1980.
3. R. Sornicola, *Sul parlato*, Bologna, 1981.
4. G. Holtus/E. Radtke (prir.), *Varietätenlinguistik des Italienischen*, Tübingen, 1983.

Bodovna vrijednost kolegija:

Sudjelovanje u nastavi:	1 ECTS bod
Izrada seminarske radnje i usmeno izlaganje:	2 ECTS boda
Ispit:	2 ECTS boda
	<u>Ukupno: 5 ECTS bodova</u>

Nastavnik: dr. sc. Maslina Ljubičić, izv. prof.

Naziv predmeta: Talijansko jezikoslovlje i kultura

Naziv kolegija: SEMANTIKA TALIJANSKOGA JEZIKA

ECTS bodovi: 5

Status kolegija: izborni

Trajanje nastave: jedan semestar (45 sati)

Jezik na kojemu se izvodi nastava: talijanski

Uvjeti za upis kolegija: dobro aktivno poznavanje talijanskoga jezika; položen ispit iz kolegija Jezične vježbe III.2.

Sadržaj: Leksičko i gramatičko značenje. Tendencije semantičkih promjena u okviru latinskoga leksičkog fonda. Denotativno i konotativno značenje. Sinonimija: kriteriji za utvrđivanje, naznaka problema. Polisemija i homonimija. Antonimija i enantioseimija. Hiperonimi. Meronimi. Klasifikacija semantičkih promjena. Od vlastite do opće imenice i obratno. Prema semantici teksta.

Cilj: Usvajanje temeljnih pojmova relevantnih za semantički opis talijanskoga leksika i upoznavanje semantičkih mehanizama talijanskoga jezika.

Obvezatna literatura:

1. Berruto, G., *La semantica*, Bologna, Zanichelli, b.g.
2. De Mauro, T., *Introduzione alla semantica*, Roma / Bari, Laterza, 1989.
3. Dardano, M., "Lessico e semantica", u Alberto A. Sobrero (ur.), *Introduzione all'italiano contemporaneo. Le strutture*, 1. izd. Bari, Laterza, 1993, str. 291-370.
4. Marellò, C., *Le parole dell'italiano. Lessico e dizionari*, Bologna, Zanichelli, 1. izd. 1996. i pretisci.
5. Ullmann, S., *La semantica. Introduzione alla scienza del significato*, Bologna, Il Mulino, 1. izd. 1966.

Dopunska literatura:

1. Simone, R., *Fondamenti di linguistica*, Roma - Bari, Gius. Laterza & Figli, 1990 i pretisci, (poglavlje "Semantica", str. 455-507).

2. Stati, S., "Lessicologia e semantica", u G. Holtus / M. Metzeltin / C. Schmitt (ur.), *Lexikon der Romanistischen Linguistik*, IV, Tübingen, Niemeyer, 1988, str. 83-93.
3. Dardano, M., *Manualetto di lingustica italiana*, Bologna, Zanichelli, 1996 (poglavlje "La semantica", str. 64-90).
4. Casadei, R., "Semantica", u C. Lavinio (ur.), *La linguistica italiana alle soglie del 2000 (1987-1997 e oltre)*, Roma, Bulzoni, 20002, str. 373-411.

Način polaganja ispita: usmeni

Bodovna vrijednost kolegija:

Sudjelovanje u nastavi:	1 ECTS bod
Izrada seminarske radnje i usmeno izlaganje:	2 ECTS boda
Ispit:	2 ECTS boda
	<u>Ukupno: 5 ECTS bodova</u>

Nastavnik: dr. sc. Smiljka Malinar, red. prof.

Naziv predmeta: Talijansko jezikoslovlje i kultura

Naziv kolegija: TALIJANSKA DIJALEKTOLOGIJA

ECTS bodovi: 5

Jezik: talijanski

Trajanje: 1 semestar (X.)

Status: izborni (jedan od 2 ponuđena obvezna kolegija od kojih studenti moraju izabrati jedan)

Oblik nastave: 2 sata nastave (predavanja i seminari) + 1 sat tutorstva tjedno

Uvjeti: dobro aktivno poznavanje talijanskog jezika; položen ispit iz kolegija Talijanski jezik
položen ispit iz Latinskoga za romaniste i upisan diplomski studij.

Ispit: pismeni

Sadržaj: jezik i dijalekt; problemi klasifikacije talijanskih dijalekata; fonološke, morfosintaktičke i leksičke osobine sjevernotalijanskih, srednjetalijanskih i južnotalijanskih dijalekata; dijalektalna pismenost i književnost; diglosija i sociokulturni status dijalekata u suvremenoj Italiji; karakteristike i položaj talijanskoga kao manjinskog jezika na dvojezičnim područjima u Republici Hrvatskoj.

Cilj: Poznavanje strukturnih karakteristika i sociokulturnog statusa talijanskih dijalekata kao specifične sastavnice talijanskog jezičnog prostora i važnog elementa jezične komunikacije u prošlosti i u današnje vrijeme.

Obvezna literatura:

1. M. Cortelazzo, *Avviamento critico allo studio della dialettologia italiana*, Pisa, 1972.
2. C. Grassi, *Fondamenti di dialettologia italiana*, Roma-Bari, 1997.
3. G. Rohfls, *Grammatica storica della lingua italiana e dei suoi dialetti*, Bologna, 1968.
4. G. B. Pellegrini, *Carta dei Dialetti d'Italia*, Pisa, 1977.

Dopunska literatura:

1. E. Vineis, Edoardo (prir.), *Per la storia e la classificazione dei dialetti italiani. Atti del Convegno della Società Italiana di Glottologia (Pescara 2 e 3 giugno 1979)*, Pisa, 1980.
2. M. Cortelazzo, *I dialetti e la dialettologia in Italia (fino al 1800)*, Tübingen, 1980.
3. G. Holtus/M. Metzeltin (prir.), *Linguistica e dialettologia veneta. Studi offerti a Manlio Cortelazzo dai colleghi stranieri*, Tübingen, 1983.
4. N. Milani-Kruljac, *La comunità italiana in Istria e a Fiume fra diglossia e bilinguismo*, Trieste-Rovigno, 1990.

Bodovna vrijednost kolegija:

Sudjelovanje u nastavi:	1 ECTS bod
Izrada seminarske radnje i usmeno izlaganje:	2 ECTS boda
Ispit:	2 ECTS boda
	<u>Ukupno: 5 ECTS bodova</u>

Nastavnik: dr. sc. Smiljka Malinar, red. prof.

Naziv predmeta: Talijansko jezikoslovlje i kultura

Naziv kolegija: OD LATINSKOGA DO TALIJANSKOGA

ECTS bodovi: 5

Jezik: talijanski

Trajanje: 1 semestar (X.)

Status: izborni (jedan od 2 ponuđena obvezna kolegija od kojih studenti moraju izabrati jedan)

Oblik nastave: 2 sata nastave (predavanja i seminari) + 1 sat tutorstva tjedno

Uvjeti: dobro aktivno poznavanje talijanskog jezika; položen ispit iz kolegija Usmena i pismena kompetencija I.2. Položen ispit iz Latinskoga za romaniste i upisan diplomski studij.

Ispit: pismeni ispit

Sadržaj: Varijeteti latinskoga; tzv. «vulgarni latinski», odnosno govorni latinski kao ishodište romanskih jezika. Izvori za poznavanje vulgarnog latinskog. Vulgarni latinski na tlu Italije, jezici supstrata, adstrata i superstrata. Osobine jezičnog sustava vulgarnog latinskog na razini prve i druge artikulacije, sintakse, tvorbe riječi, leksika i semantike, njihov razvoj u smjeru italomanskoga i kronologija promjena. Konstituiranje novog, italomanskog sustava.

Cilj: Upoznavanje najstarije faze razvoja talijanskog jezika, osobito onih karakteristika koje su povezani s najvažnijim pojavama u suvremenom talijanskom jeziku.

Obvezna literatura:

1. P. Tekavčić, *Grammatica storica dell'italiano, I-III*, Bologna, 1980.
2. P. Tekavčić, *Uvod u vulgarni latinitet*, Zagreb, 1972.
3. L. Serianni, L. *Appunti di grammatica storica italiana*, Roma, 1995.
4. L. Renzi, *Nuova introduzione alla filologia romanza*, Bologna, 1994.

Dopunska literatura:

1. G. Rohlfs, *Grammatica storica della lingua italiana e dei suoi dialetti*, Bologna, 1968.
2. P. D'Achille, *Breve grammatica storica dell'italiano*, Roma, 2001.
3. C. Tagliavini, *Le origini delle lingue neolatine*, Bologna, 1968.
4. A. Stussi, *Studi e documenti di storia della lingua e dei dialetti italiani*, Bologna, 1982.

Bodovna vrijednost kolegija:

Sudjelovanje u nastavi:	1 ECTS bod
Izrada seminarske radnje i usmeno izlaganje:	2 ECTS boda
Ispit:	2 ECTS boda
	<u>Ukupno: 5 ECTS bodova</u>

Nastavnik: dr. sc. Smiljka Malinar, red. prof.

Naziv predmeta: Talijansko jezikoslovlje i kultura

Naziv kolegija: JEZICI I KULTURE U KONTAKTU

ECTS bodovi: 5

Jezik: talijanski

Trajanje: 1 semestar (X.)

Status: izborni (jedan od 2 ponuđena obvezna kolegija od kojih studenti moraju izabrati jedan)

Oblik nastave: 2 sata nastave (predavanja i seminari) + 1 sat tutorstva tjedno

Uvjeti upisa kolegija: upisan diplomski studij; dobro aktivno poznavanje talijanskog jezika; položen ispit iz kolegija Usmena i pismena kompetencija I. 2.

Ispit: pismeni

Sadržaj: Političke, ekonomske, društvene i kulturne prilike na istočnoj obali Jadrana od kasnoga Srednjeg vijeka do današnjih dana. Slaveno-romanski i romansko-romanski jezični dodiri. Dijakronijska, dijatopijska, dijastratijska i dijamezijska komponenta. Istriotski i dalmatski. Talijanizmi u hrvatskomu. Kroatizmi u talijanskome. Statusna diferencijacija koegzistentnih idioma, strategije jezične uporabe i stav prema jezicima. Talijanski kulturni utjecaj. «Skjavuni» u Italiji. Talijanski kao jezik manjine: sistemski i sociolingvistički aspekti.

Cilj: Poznavanje sociokulturne i jezične povijesti istočne obale Jadrana i njoj gravitirajućih area, područja susreta Romanije i Slavije, bogatoga jezičnim i kulturnim naslojavanjima.

Obvezna literatura:

1. L. Sočanac, *Hrvatsko-talijanski jezični dodiri*, Zagreb, 2004.
2. P. Skok, *Slavenstvo i romanstvo na Jadranskim otocima*, Zagreb, 1950.
3. R. Vidović, *Čakavske studije*, Split, 1978.
4. Ž. Muljačić, *Das Dalmatische, Studien zu einer untergangenen Sprache*, Köln – Weimar – Wien, 2000.

M. Zorić, *Književni dodiri hrvatsko-talijanski*, Split, 1992.

Dopunska literatura:

1. M. G. Bartoli, *Das Dalmatische, Altromanische Sprachreste von Veglia bis Ragusa und ihre Stellung in der apennino-balkanischen Romania*, Wien, 1906.
2. F. Ursini, *Sedimentazioni culturali sulle coste orientali dell'Adriatico. Il lessico veneto-dalmata del Novecento*, Venezia, 1987.
3. S. Malinar, *Italiano e croato sulla costa orientale dell'Adriatico. Dai primi secoli all'Ottocento (I)*, *Studia Romanica et Anglica Zagrabienis*, XLVII-XLVIII/2002-2003, str. 283-310.
4. L. Čoralić (prir.), *Hrvatska-Italija: stoljetne veze: povijest, književnost, likovna umjetnost*, Zagreb, 1997.

Bodovna vrijednost kolegija:

Sudjelovanje u nastavi:	1 ECTS bod
Izrada seminarske radnje i usmeno izlaganje:	2 ECTS boda
Ispit:	2 ECTS boda
	<u>Ukupno: 5 ECTS bodova</u>

Nastavnik: dr. sc. Mladen Machiedo, red. prof.

Naziv predmeta: Talijanska književnost i kultura

Naziv kolegija: EUGENIO MONTALE: INTERPRETACIJE

Status kolegija: izborni.

Trajanje nastave: jedan semestar (45 sati).

Jezik na kojem se izvodi nastava: talijanski.

Uvjeti za upis kolegija

Dobro aktivno poznavanje talijanskog jezika.

Završen preddiplomski studij.

Sadržaj kolegija

Riječ je o najcjelovitijem pjesničkom opusu talijanskog Novecenta, ali ujedno i o pedagoški vrlo pogodnoj mogućnosti razdiobe na faze (od 20-ih godina do autorove smrti 1981. godine). Montale je "svemir" za sebe, prijemljiv na fizičnost predmeta, no također i na njihovo metafizičko ozračje, samotna a ujedno dijaloški otvoren nadahnuteljskim prisutnostima, etičan u osobnoj oporbi totalitarnoj povijesti, odnosno merkantilističkoj zasićenosti. Eventualno bi u kolegij bile uključene vrlo odabrane autorove proze i/ili poneki esej.

Ciljevi

Montaleov pjesnički opus izvrsna je prigoda za širenje leksika, navođenje i obrazlaganje interpretativnih zabluda, te otkrivanje autocitatnosti i intertekstualnosti. Studenti bi, pored zajedničkih čitanja, i sami odgonetavali pojedine tekstove.

Osnovna bibliografija

Eugenio Montale, *Tutte le poesie*, Mondadori, Milano, 1977.

Eugenio Montale, *L'opera in versi*, prir. R. Bettarini i G. Contini, Einaudi, Torino, 1980.

Eugenio Montale, *Quaderno genovese*, Mondadori, Milano, 1983.

Eugenio Montale, *Sulla poesia*, Mondadori, Milano, 1976.

Eugenio Montale, *Prose e racconti*, Mondadori, Milano, 1995.

Per conoscere Montale, prir. M. Forti, Mondadori, Milano, 1976.

Eugenio Montale, *Vrijeme i vremena (1920–1981)*, prir. M. Machiedo, Školska knjiga, Zagreb, 1993.

Le muse di Montale, prir. G. Baldissoni, Interlinea, Novara, 1996.

Mladen Machiedo, *Zrakasti subjekt. Talijanski pjesnici 20. stoljeća*, Ceres, Zagreb, 2003.

Oblici provođenja nastave

Pretežno seminarski tip nastave, koji predviđa samostalnu pripremu studenata za analizu i interpretaciju tekstova na nastavi te pisanje seminarskih radnji u dogovoru i uz individualne konzultacije s nastavnikom.

Način provjere znanja

Uz kontinuiranu provjeru, tijekom čitavoga semestra, kroz sudjelovanje studenata u analizi i interpretaciji tekstova tijekom seminara (što donosi 1 ECTS bod), predviđeno je da svaki student izradi te na seminaru izloži svoj samostalni rad o jednoj specifičnoj temi, u dogovoru s nastavnikom (seminarska radnja donosi 2 ECTS boda). Na kraju se provodi ispit (što donosi 2 ECTS boda).

Način polaganja ispita

Ispit se polaže usmeno, a uvjet za pristupanje ispitu redovito je pohađanje nastave uz aktivno sudjelovanje te održano seminarsko izlaganje.

Bodovna vrijednost kolegija

Kontinuirana priprema i sudjelovanje u analizi i interpretaciji tekstova:	1 ECTS bod
Izrada seminarske radnje:	2 ECTS boda
Ispit:	2 ECTS boda
	<u>Ukupno: 5 ECTS bodova</u>

Nastavnik: dr. sc. Sanja Roić, red. prof.

Naziv predmeta: Talijanska književnost i kultura

Naziv kolegija: AUTOBIOGRAFIJA U 18. st.

ECTS bodovi: 5

Status kolegija: Izborni.

Trajanje nastave: Jedan semestar (45 sati).

Jezik na kojem se izvodi nastava: Talijanski.

Uvjeti za upis kolegija: Dobro aktivno poznavanje talijanskog jezika. Upisan 7. semestar

Sadržaj: Opis autobiografije kao književne vrste i autobiografizma kao postupka u talijanskoj književnosti 18. stoljeća. Povijesni kontekst, sažet teorijski opis autobiografije kao književne vrste u povijesnoj perspektivi, odnos autobiografije i biografije. Specifičnosti i razlike autobiografija i memoara na primjerima autora iz 18. stoljeća: Giacomo Casanova, Giambattista Vico, Vittorio Alfieri, Lorenzo Da Ponte, Carlo Gozzi, Carlo Goldoni.

Cilj: upoznavanje autobiografske vrste i njezinih specifičnih djela u, za tu vrstu, prijelomnom povijesnom kontekstu talijanske književnosti i kulture.

Bibliografija: izbor tekstova iz C. Goldoni, *Mémoires*; G. Vico, *Autobiografia*; G. Casanova, *Histoire de ma vie*, V. Alfieri, *Vita*, L. Da Ponte, *Memorie*, C. Gozzi, *Memorie inutili*. F. Fido, *Le muse perdute e ritrovate*, Firenze 1989; A. Battistini, *L'autobiografia e i modelli narrativi settecenteschi* u: P. Giannantonio, *Cultura meridionale e letteratura italiana*, Loffredo, Napoli 1985; A. Battistini, *Lo specchio di Dedalo* Autobiografia e biografia, Il Mulino, Bologna 1990.

Preporuča se: M. Fubini, *Stile e umanità di G. Vico*, Ricciardi, Napoli 1965.

Način polaganja ispita: Pismeni

Bodovna vrijednost

Kontinuirana priprema i sudjelovanje u analizi i interpretaciji tekstova: 1 ECTS bod.

Izrada seminarske radnje u pisanom obliku i usmeno izlaganje: 2 ECTS boda.

Ispit: 2 ECTS boda.

Ukupno: 5 ECTS bodova.

Nastavnik: dr. sc. Tatjana Peruško, doc.

Naziv predmeta: Talijanska književnost i kultura

Naziv kolegija: RAZGOVORI S LIKOVIMA: AUTOREFERENCIJALNOST U TALIJANSKOJ PROZI 20. ST .

Jezik: talijanski

Trajanje: 1 semestar (45 sati)

Status: izborni kolegij

Oblici provođenja nastave: : 2 sata nastave (predavanja i seminari) + 1 sat mentorskih konzultacija

Sadržaj kolegija:

U potrazi za mogućim modelima metafikcijskih romana u kojima je autoreferencijalnost središnje načelo gradnje (moguće je govoriti o metafikciji kao žanru), poput Landolfijeva *La biere du pecheur* i Calvinova *Se una notte d'inverno un viaggiatore*, Levijevih novela *Lavoro creativo* i *Nel parco*, te Manganellijeva romana-rijeke *Centuria*, kolegij prati pojavu autoreferencijalnih elemenata u talijanskoj prozi s početka 20.st., i to prvenstveno u autora koji su pisali fantastičnu i znanstveno-fantastičnu prozu (Capuana, Pirandello, Papini, Bontempelli). Prvi radikalniji oblici autoreferencijalnosti vezani su uz tematiziranje geneze književnog teksta te situaciju kontakta između autora i potencijalnih/budućih/već ostvarenih likova.

ciljevi: Studenti će se upoznati s oblikom metafikcijskog romana, te s autoreferencijalnim elementima književnog djela. Također će kroz čitanje tekstova upoznati važnija eksperimentalna djela talijanske proze 20.st., a predviđa se i razvijanje sposobnosti kritičkog čitanja i tumačenja tekstova u izvorniku.

Studentsko opterećenje: Očekuje se kontinuirano čitanje primarne i sekundarne literature. Također se očekuje pisanje 1 ili 2 seminarska rada o kojima će, ovisno o ritmu seminara izlagati usmeno na kolegiju ili na mentorskim konzultacijama.

Način provjere znanja:

Pripremljenost se provjerava redovito na temelju sudjelovanja u radu kolegija, kao i odrađivanja pismenih obaveza. Aktivno sudjelovanje u čitanju na kolegiju donosi 1 ECTS bod, pisanje referata 2 ECTS boda, te ispit također 2 ECTS boda.

Bodovna vrijednost kolegija: 5 ECTS bodova

Način polaganja ispita:

Završni ispit sastoji se od pismene i usmene provjere znanja.

Pismena provjera obuhvaća odgovore na 4-6 pitanja.

Usmena provjera sastoji se od razgovora o pismenom ispitu.

Ocjena je zbroj i rezultat svih aktivnosti.

Uvjeti upisa u kolegij:

Završen preddiplomski studij, te dobro poznavanje talijanskog jezika.

Primarna bibliografija:

Luigi Capuana, *Conclusione* (u *Il Decameroncino*, 1901)

Luigi Pirandello, *La tragedia di un personaggio* (1911), *Colloqui coi personaggi* (1915.) u *Novelle per un anno*)

Sei personaggi in cerca d'autore (1921)

Uno, nessuno e centomila (1925)

Massimo Bontempelli, *Il commiato* (novela)

La vita intensa, roman (1919-1920)

Giovani Papini, *Il mendicante di anime* (1906., novela)

Tommaso Landolfi: *La biere du pecheur*, 1953

Italo Calvino: *Se una notte d'inverno un viaggiatore* (1972)

Primo Levi: novele *Lavoro creativo*, *Nel parco*, u *Vizio di Forma*, 1971.

Obvezna kritička literatura:

Linda Hutcheon, *Narcissistic Narrative: The Metafictional Paradox*, Methuen, New York and London, 1983.

Brian McHale: *Postmodernist Fiction*, Routledge, London-New York, 1987.

Nirman Moranjak-Bamburać: *Intertekstualnost/metatekstualnost/alteritet*, Književna smotra br. 84, XXIII, 1991, Zagreb.

Tatjana Peruško, *Roman u zrcalu*, Naklada MD, Zagreb, 2000.

Dopunska kritička literatura:

Angela Ferraro: *La ricerca degli anni '80 tra istanze metanarrative e neofigurative*, u *Da Verga e Eco*, Pironti, Napoli

Italo Calvino, *Una pietra sopra*, Einaudi, Torino, 1980.

Intertekstualnost & Intermedijalnost (zbornik), Zavod za književnost Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 1988.

Intertekstualnost & Autoreferencijalnost (zbornik), Zavod za književnost
Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 1993.
Giovanni Tommasini: *Il racconto nel racconto*, Bulzoni, Roma, 1990.
Jean Ricardou, *L'ordine e la disfatta (e altri saggi di teoria del romanzo)*, prev. R.
Rossi, Lerici
Viktor Žmegač, *Provizorij sadašnjice: obrisi postmoderne*, u *Povijesna poetika
romana*, GZH, Zagreb, 1987. i dr. izd.
Patricia Waugh, *Metafiction. The Theory and Practice of Self-Conscious Fiction*,
Methuen, London-New York, 1984.

(o dodatnoj dopunskoj literaturi studenti će biti pravovremeno obaviješteni)

Nastavnik: dr. sc. Morana Čale, izv. prof.

Naziv predmeta: Talijanska književnost i kultura

Naziv kolegija: KOMIČNA TRADICIJA OD SREDNJEG VIJEKA DO 17. STOLJEĆA

Sadržaj kolegija:

Kolegij prati liniju komične tradicije u talijanskoj književnosti od srednjega vijeka do 17. stoljeća, od Cecca Angiolierija i Rustica di Filippa, preko Danteove tencone s Foreseom Donatijem, burlesknog i satiričnog u Boccaccia, komičnih sastavaka Lorenza de' Medicija, humanističkih i pučkih novela, Burchiella i njegovih sljedbenika, Pulcijeva komičnog *Morgantea*, Albertijevih lukijanskih tekstova na latinskom (*Intercoenales*, *Somnium*, *Momus*), Aretina, Folenga i makeronske poezije, antipetrarkizma Francesca Bernija i bernizma, do Tassonijeva herojsko-komičnog spjeva i satiričke poezije u 17. stoljeću.

Jezik: talijanski

Status: izborni kolegij za 4. i 5. godinu diplomskog studija talijanistike

Ciljevi

Upoznavanje komične, burleskne, parodijske i satirične tradicije u talijanskoj književnosti; stjecanje sposobnosti čitanja, parafraziranja i tumačenja tekstova u izvorniku; stjecanje sposobnosti kritičkog čitanja, usvajanja i promišljanja sekundarne literature u povijesnoj perspektivi.

Oblici provođenja nastave

Nastava obuhvaća ukupno 45 radnih sati (15 radnih tjedana po 3 sata tjedno, raspoređenih na dva dana u tjednu 2+1).

Pohađanje nastave je obvezatno. Sudjelovanje u seminarskome dijelu nastave vrednuje se kao dio ispita, a podrazumijeva dva oblika:

1. sudjelovanje u čitanju zadanih tekstova primarne i sekundarne literature;
2. izrada i izlaganje 2 seminarska rada (5 kartica teksta odnosno 15 minuta sažetog izlaganja) na temu koja se dogovara s nastavnicom.

Studentsko opterećenje: Predviđa se da studenti/ce tjedno pročitaju oko 50 stranica teksta te da se kontinuirano pripremaju za rad na primarnim tekstovima.

Način provjere znanja

Pripremljenost se provjerava redovito na temelju usmenog sudjelovanja u radu i obavljenih pismenih obveza. Kolegij je podijeljen u 3 ciklusa po 15 sati; aktivno sudjelovanje u svakome od njih donosi po 1 ECTS bod; svaki od 2 pismena rada donosi po 1 ECTS bod; ispit donosi 1 ECTS bod. Završna ocjena formira se na temelju vrednovanja svakoga od 3 vrste aktivnosti kojima se stječu bodovi.

Popis literature

- primarni tekstovi

Alessandro Tassoni, *La secchia rapita*, ur. O. Besomi, Padova: Antenore, 1987.

Giovanni Boccaccio, *Corbaccio; Decameron* (novele o Calandrinu i Buffalmaccu)

Novella del Grasso legnaiuolo, ur. P. Procaccioli, U. Guanda, 1990.

Motti e facezie del piovano Arlotto

Lorenzo de' Medici, *Nencia da Barberino*

Luigi Pulci, *Beca*

Angelo Poliziano, *Rusticus*

Antologia burchiellesca, ur. E. Giovannetti, Roma: Colombo, 1949.

Pietro Aretino, *Sei giornate o Ragionamenti*

Francesco Berni, *Rime*, Roma: Colombo, 1945.

Anton Francesco Doni, *Rime; Marmi*

Camillo Scroffa, *Cantici di Fidenzio Glottocrisio Ludimagistro*

- Obvezna sekundarna literatura

- Povijesti talijanske književnosti:

Salvatore Guglielmino-Hermann Grosser, *Il sistema letterario*, svezak II, Principato, Milano, 1988.

Angelo Marchese, *Storia intertestuale della letteratura italiana*, svezak II, D'Anna, Messina – Firenze, 1991.

Asor Rosa, Alberto – S.S. Nigro, *I poeti giocosi dell'età barocca*, Bari: Laterza, 1975.

Borsellino, Nino, *La tradizione del comico*, Milano: Garzanti, 1989.

Limentani, U., *La satira nel seicento*, Milano-Napoli: Ricciardi, 1961.

Orvieto, Paolo – Lucia Brestolini, *La poesia comico-realistica dalle origini al Cinquecento*, Roma: Carocci, 2001.

- Dopunska bibliografija

AA.VV., *Cultura letteraria e tradizione popolare in Teofilo Folengo*, ur. E. Bonora i M. Chiesa, Milano: Feltrinelli, 1979.

AA.VV., *La poesia rusticana del Rinascimento*, Roma: Accademia dei Lincei, 1969.

AA.VV., *Studi tassoniani*, Modena: Aedes Muratoriana, 1966.

Almansi, G., *L'estetica dell'osceno*, Torino: Einaudi, 1974.

Bachtin, Michail, *L'opera di Rabelais e la cultura popolare*, Torino: Einaudi, 1979.

Bodovna vrijednost kolegija: 5 ECTS bodova

Obrazloženje: Pohađanje kolegija iziskuje znatnu opterećenost: podrazumijeva kontinuirano pripremanje (1 bod) te iziskuje samostalan pismeni rad (2 boda). Završni ispit vrednuje se kao 2 boda.

Uvjeti upisa u kolegij

Dobro aktivno poznavanje talijanskog jezika.

Način polaganja ispita

Završni ispit sastoji se od pismene i usmene provjere znanja.

Pismena provjera obuhvaća sintetične odgovore na 4-6 pitanja i kraći esej (1-2 stranice).

Usmjena provjera sastoji se od razgovora o pismenom ispitu.

Nastavnik: dr. sc. Mladen Machiedo, red. prof.

Naziv predmeta: Talijanska književnost i kultura

Naziv kolegija: MACHIAVELLIJEV 'VLADAR' I NJEGOVA SUPROTNOST

Status kolegija: izborni.

Trajanje nastave: jedan semestar (45 sati).

Jezik na kojem se izvodi nastava: talijanski.

Uvjeti za upis kolegija

Dobro aktivno poznavanje talijanskog jezika.

Završen preddiplomski studij.

Sadržaj kolegija

Pored interpretacije vladara kao toposa (ipak između skandaloznih povijesnih modela i teorije "općeg dobra") Machiavellijeva bi se protivnost iskazala dvojako: vanjski, usporedbom s Guicciardinijem (teorija "partikularnog"), odnosno intratekstualno u odnosu na autorova kasnija djela (*Firentinske povijesti* i "kriptograme" iz romansirane biografije Castruccia Castracani) s jasnom miroljubivom porukom, naime u prilog *drukčijemu* modelu vladara.

Ciljevi

Cilj bi kolegija bio da studenti nauče ponešto o renesansi, o traktatu, o političkoj misli, o povijesti, te o skrivanju aluzivne poruke kao svojstvima poznatog i manje poznatog Machiavellija.

Osnovna bibliografija

Niccolò Machiavelli, *Il Principe e pagine dei 'Discorsi' e delle 'Istorie'*, prir. L. Russo, Sansoni, Firenca, 1941.

Niccolò Machiavelli, *Il Principe*, prir. F. Melotti i E. Jani, Rizzoli, Milano, 1975.

Niccolò Machiavelli, *Il Principe*, prir. N. Borsellino, Newton, Rim, 1995.

Niccolò Machiavelli, *La vita di Castruccio Castracani*, Rizzoli, Milano, 1962 (ili kasnija izdanja).

Felix Gilbert, *Machiavelli e Guicciardini*, Einaudi, Torino, 1970.

Giorgio Bárberi Squarotti, *Machiavelli o la scelta della letteratura*, Bulzoni, Rim, 1987.

Mladen Machiedo, *Machiavelli segreto*, Quaderni di Testuale, 8, Lesa (Novara) – Milano, 2001.

Oblici provođenja nastave

Pretežno seminarski tip nastave, koji predviđa samostalnu pripremu studenata za analizu i interpretaciju tekstova na nastavi te pisanje seminarskih radnji u dogovoru i uz individualne konzultacije s nastavnikom.

Način provjere znanja

Uz kontinuiranu provjeru, tijekom čitavoga semestra, kroz sudjelovanje studenata u analizi i interpretaciji tekstova tijekom seminara (što donosi 1 ECTS bod), predviđeno je da svaki student izradi te na seminaru izloži svoj samostalni rad o jednoj specifičnoj temi, u dogovoru s nastavnikom (seminarska radnja donosi 2 ECTS boda). Na kraju se provodi ispit (što donosi 2 ECTS boda).

Način polaganja ispita

Ispit se polaže usmeno, a uvjet za pristupanje ispitu redovito je pohađanje nastave uz aktivno sudjelovanje te održano seminarsko izlaganje.

Bodovna vrijednost kolegija

Kontinuirana priprema i sudjelovanje u analizi i interpretaciji tekstova:	1 ECTS bod
Izrada seminarske radnje:	2 ECTS boda
Ispit:	2 ECTS boda
	<u>Ukupno: 5 ECTS bodova</u>

Nastavnik: dr. sc. Sanja Roić, red. prof.

Naziv predmeta: Talijanska književnost i kultura

Naziv kolegija: TALIJANSKA FILOZOFIJA 20. stoljeća

ECTS bodovi: 5

Status kolegija: Izborni.

Trajanje nastave: Jedan semestar (45 sati).

Jezik na kojem se izvodi nastava: Talijanski.

Uvjeti za upis kolegija: Dobro aktivno poznavanje talijanskog jezika. Upisan 8. semestar

Sadržaj: Pristup filozofskom promišljanju univerzalne povijesti u talijanskih filozofa. Prikaz shvaćanja povijesti u filozofiji zapadnog kruga u čijoj se tradiciji razvija mišljenje talijanskih filozofa 20. stoljeća: Benedetta Crocea, Giovannija Gentilea i Antonija Gramscija. Kratak dijakronijski pregled tema: povijest, shvaćanje povijesnog vremena (cikličko i linearno), univerzalna povijest i njihovo mjesto u mišljenju trojice navedenih filozofa.

Cilj: Upoznavanje sa specifičnim karakterom talijanske filozofije u 20. st., njezinih originalnih aspekata i povijesnog razvoja. Sposobnost uočavanja posebnosti u odnosu na druge evropske suvremene misaone pravce.

Bibliografija: izbor tekstova iz djela B. Crocea (*Teoria e storia della storiografia*, Adelphi, Milano 1989; *La filosofia di G. Vico*, Laterza, Bari 1980) G. Gentilea (*Opere filosofiche*, Garzanti, Milano 1991) i A. Gramscija (*Quaderni del carcere*, Einaudi, Torino 1975).

E. Garin, *Cronache di filosofia italiana, 1900-1960*, Laterza, Roma-Bari, 1996.

Preporuča se: N. Bobbio, *Profilo ideologico del Novecento*, Garzanti, Milano 1990; E. Gentile, *Le origini dell'ideologia fascista*, Il Mulino, Bologna 1996; G. Sasso, *Benedetto croce: la ricerca della dialettica*, Morano, Napoli 1975.

Način polaganja ispita: Pismeni

Bodovna vrijednost

Kontinuirana priprema i sudjelovanje u analizi i interpretaciji tekstova: 1 ECTS bod.

Izrada seminarske radnje u pisanom obliku i usmeno izlaganje: 2 ECTS boda.

Ispit: 2 ECTS boda.

Ukupno: 5 ECTS bodova.

Nastavnik: dr. sc. Tatjana Peruško, doc.

Naziv predmeta: Talijanska književnost i kultura

Naziv kolegija: TALIJANSKA KNJIŽEVNOST U RAZDOBLJU POSTMODERNIZMA

Jezik: talijanski

Trajanje: 1 semestar (45 sati)

Status: izborni kolegij

Oblici provođenja nastave: 2 sata nastave (predavanja i seminari) + 1 sat mentorskih konzultacija

Sadržaj

Prvi dio kolegija sastoji se od uvoda u kojemu se naznačuju osnovne smjernice rasprave o postmoderni i postmodernizmu, s komparativnom kronologijom u različitim kulturama i posebnim osvrtom na talijansku situaciju u drugoj polovici 20.st. Nakon toga slijedi seminarski rad, prvo na «rubnim» tekstovima 70-ih (koji pripadaju talijanskoj «endemskoj» poetici neoavangarde, svojevrsnom laboratoriju u kojemu su iskušani mnogi kasniji postupci karakteristični za prozu postmodernističkoga razdoblja), a zatim na najvažnijim tekstovima talijanske proze 80-ih i 90-ih (osim Calvinove kombinatoričke, intertekstualne i metanarativne proze nakon 70-ih, tu su Ecovi višestruko kodirani romani, Tabucchijeva nostalgичno-intertekstualna proza, Tondellijevo nasljeđe mladenačke poetike, Bariccova ekstrovertna virtuoznost, suvremena talijanska poezija).

Ciljevi: Upoznavanje s postmodernizmom kao globalnom paradigmom te umjetničkom poetikom, s posebnim osvrtom na specifičnu talijansku situaciju, upoznavanje talijanske književnosti druge polovice 20.st., razvijanje sposobnosti kritičkog čitanja i tumačenja tekstova u izvorniku.

Studentsko opterećenje: Očekuje se kontinuirano čitanje primarne i sekundarne literatura. Također se očekuje pisanje 1 ili 2 seminarska rada o kojima će, ovisno o ritmu seminara izlagati usmeno na kolegiju ili na mentorskim konzultacijama.

Način provjere znanja:

Pripremljenost se provjerava redovito na temelju sudjelovanja u radu kolegija, kao i odrađivanja pismenih obaveza. Aktivno sudjelovanje u čitanju na kolegiju donosi 1 ECTS bod, pisanje referata 2 ECTS boda, te ispit također 2 ECTS boda.

Bodovna vrijednost kolegija: 5 ECTS bodova

Način polaganja ispita:

Završni ispit sastoji se od pismene i usmene provjere znanja.

Pismena provjera obuhvaća odgovore na 4-6 pitanja i kraći esej.

Usmena provjera sastoji se od razgovora o pismenom ispitu.

Ocjena je zbroj i rezultat svih aktivnosti.

Uvjeti upisa u kolegij:

Završen preddiplomski studij, te dobro poznavanje talijanskog jezika.

Primarna bibliografija:

Italo Calvino: *Se una notte d'inverno un viaggiatore*, 1979.

Le città invisibili, 1972.

Il castello dei destini incrociati 1973.

Umberto Eco: *Il nome della rosa*, 1980.

Antonio Tabucchi: *Notturmo indiano*, 1990.

Il gioco del rovescio, 1991.

Requiem, 1992.

Daniele Del Giudice: *Atlante occidentale*, 1985.

Mania, 1997.

Pier Vittorio Tondelli: *Un weekend postmoderno*, 1993

Alessandro Baricco: *Oceano mare*, 1993.

Obvezna kritička literatura:

Michael Köhler, «*Postmodernismus*»: *povijesno-pojmovni pregled* (prev. M. Franulić), Republika, 10-12, Zagreb, 1985.

Jean - Françoise Lyotard, *Postmoderno stanje* (prev. F. Filipović), Bratstvo-Jedinstvo, Novi Sad, 1988.

Brian McHale, *Postmodernist Fiction*, Routledge, London and New York, 1987.

Tatjana Peruško, *Roman u zrcalu*, Naklada MD, Zagreb, 2000.

Žmegač, Viktor: *Provizorij sadašnjice: obrisi postmoderne*, u *Povijesna poetika romana*, GZH, Zagreb, 1987. i dr. izd.

Dopunska kritička literatura:

Remo Ceserani, *Raccontare il postmoderno*, Bollati Boringhieri, Torino, 1997.

Maurizio Ferraris, *Postmoderno* (prev. B. Stipančić), «Republika» 10-12, Zagreb, 1985., str. 19-25.

Piccole finzioni con importanza: Valori nella narrativa italiana contemporanea, ur. N. Roelens i Inge Lanslots, Longo Editore, Ravenna, 1993.

Žarko Paić, *Postmoderna igra svijeta*, Durieux, 1996.

Milivoj Solar, *Kako govoriti o postmodernizmu u književnosti?*, «Republika» 7-8, Zagreb, 1993., str. 31-45.

Giovani Vattimo, *La fine della modernità*, Garzanti, Milano, 1991. (na hrv. prev. M. Kopic, MH, Zagreb, 2000)

(o dodatnoj dopunskoj literaturi studenti će biti pravovremeno obaviješteni)

Nastavnik: dr. sc. Morana Čale, izv. prof.

Naziv predmeta: Talijanska književnost i kultura

Naziv kolegija: PIRANDELLOVE *GOLE MASKE* I POETIKA HUMORIZMA

Sadržaj kolegija

Kolegij uvodi u problematiku Pirandellove dramaturgije u svjetlu teorije o humorizmu, koja se razmatra na primjeru nekoliko reprezentativnih tekstova iz ciklusa *Gole maske: Così è (se vi pare), Il gioco delle parti, Sei personaggi in cerca d'autore, Enrico IV, Ciascuno a suo modo*. Osobita će se pozornost posvetiti pitanjima intertekstualnosti, metaliterarnosti, odnosa Pirandellove dramatike prema književnoj i znanstvenoj tradiciji, modernističke kontekstualizacije Pirandellove poetike te će se naznačiti najvažniji aspekti dijaloga koji s tekovinama tzv. «pirandellizma» vodi književnost 20. stoljeća.

Jezik: talijanski

Status: izborni kolegij za 4. i 5. godinu diplomskog studija talijanistike

Ciljevi

Upoznavanje dramskog opusa, poetike i epohalne uloge najvećega talijanskog dramatičara 20. stoljeća; stjecanje sposobnosti čitanja, parafraziranja i tumačenja tekstova u izvorniku; stjecanje sposobnosti kritičkog čitanja, usvajanja i promišljanja sekundarne literature u povijesnoj perspektivi.

Oblici provođenja nastave

Nastava obuhvaća ukupno 45 radnih sati (15 radnih tjedana po 3 sata tjedno, raspoređenih na dva dana u tjednu 2+1).

Pohađanje nastave je obvezatno. Sudjelovanje u seminarskome dijelu nastave vrednuje se kao dio ispita, a podrazumijeva dva oblika:

- sudjelovanje u čitanju zadanih tekstova primarne i sekundarne literature;
- izrada i izlaganje 2 seminarska rada (5 kartica teksta odnosno 15 minuta sažetog izlaganja) na temu koja se dogovara s nastavnicom.

Studentsko opterećenje: Predviđa se da studenti/ce tjedno pročitaju oko 50 stranica teksta te da se kontinuirano pripremaju za rad na primarnim tekstovima.

Način provjere znanja

Pripremljenost se provjerava redovito na temelju usmenog sudjelovanja u radu i obavljenih pismenih obveza. Kolegij je podijeljen u 3 ciklusa po 15 sati; aktivno sudjelovanje u svakome od njih donosi po 1 ECTS bod; svaki od 2 pismena rada donosi po 1 ECTS bod; ispit donosi 1 ECTS bod. Završna ocjena formira se na temelju vrednovanja svakoga od 3 vrste aktivnosti kojima se stječu bodovi.

Bibliografija

Primarna bibliografija:

Luigi Pirandello

- Dramski tekstovi: *Il gioco delle parti*; *Così è (se vi pare)*; *Sei personaggi in cerca d'autore*; *Enrico IV*; *Ciascuno a suo modo*

- Poetički tekstovi: *Umorismo*; *Prefazione ai Sei personaggi in cerca d'autore*

Obvezna literatura:

Lauretta, Enzo, ur., *Il teatro nel teatro di Pirandello*, Agrigento, 1977.

Gardair, Jean-Michel, *Pirandello e il suo doppio*, ur. Giulio Ferroni, Roma: Abete, 1977.

Bàrberi-Squarotti, G., *La tragedia carnevalesca di Enrico IV*, u *Le sorti del tragico. Il novecento italiano: romanzo e teatro*, Ravenna: Longo, 1978, str. 173-199.

Vicentini, Claudio, *Pirandello, il disagio del teatro*, Venezia: Marsilio, 1993.

Izborna i fakultativna literatura

Alonge, R., *Lo spazio scenico (o il teatro della morte)*, u *Teatro: teoria e prassi (AA.VV.)*, Roma 1986, str. 123-138.

Biasin, G. P., *From Shanghai to Cairo: Pirandellian Palimpsests*, u *Pirandello 1986* (ur. G. P. Biasin), Roma 1987, str. 31-44.

Bigazzi, R., *I 'Sei personaggi' e l'Autore*, in *Modern Language Notes* 97, 1982, str. 41-55.

Caprettini, G. P., *Il dubbio e il doppio: l'umorismo di Luigi Pirandello*, in *Semiologia del racconto*, Bari 1992, str. 109-140.

P. Collier/ J. Davies, ur., *Modernism and the European Unconscious*, Cambridge, 1990.

Geerts, W. et al., ur., *Luigi Pirandello. Poetica e Presenza*, Roma, 1987.

Leone De Castris, A., *Storia di Pirandello*, Bari 1962.

Macchia, G., *La caduta della luna*, Milano, 1973.

Milioto, S./ E. Scrivano, ur., *Pirandello e la cultura del suo tempo*. Milano, 1984.

Russo, L., *Pirandello e la psicoanalisi*, u Milioto/Scrivano 1984, str. 31-54.

Bodovna vrijednost kolegija: 5 ECTS bodova

Obrazloženje: Pohadanje kolegija iziskuje znatnu opterećenost: podrazumijeva kontinuirano pripremanje (1 bod) te iziskuje samostalan pismeni rad (2 boda). Završni ispit vrednuje se kao 2 boda.

Uvjeti upisa u kolegij

Dobro aktivno poznavanje talijanskog jezika.

Način polaganja ispita

Završni ispit sastoji se od pismene i usmene provjere znanja.

Pismena provjera obuhvaća sintetične odgovore na 4-6 pitanja i kraći esej (1-2 stranice).

Usmjena provjera sastoji se od razgovora o pismenom ispitu.

Nastavnik: dr. sc. Mladen Machiedo, red. prof.

Naziv predmeta: Talijanska književnost i kultura

Naziv kolegija: MICHELANGELO BUONARROTI MANIRIST: PJESME I PISMA

Status: izborni.

Trajanje nastave: jedan semestar (45 sati).

Jezik na kojem se izvodi nastava: talijanski.

Uvjeti za upis kolegija

Dobro aktivno poznavanje talijanskog jezika.

Završen preddiplomski studij.

Sadržaj

Isključivije, više no alternativno, držan umjetnikom, a ne pjesnikom, Michelangelo nije za života, a ni tijekom nekoliko idućih stoljeća ostvario potonji status. Pjesme mu je tek postumno tiskao neizravni potomak Buonarroti il Giovane (1623), ali su uporabljiva znanstvena izdanja djela objavljena tek u drugoj polovici 19. stoljeća. Michelangela pjesnika nerijetko više afirmiraju strane antologije (v. G. R. Kay, *Italian Verse*, Penguin, 1965), negoli talijanske. A ipak, njegov tvrdi manirizam nasuprot mekom manirizmu Torquata Tassa, neponovljivo otkriva Danteovo naslijeđe, kao i “skulptorski” pristup stihu. Forma više ne sadrži energiju (kao u renesansnoj ravnoteži), a bol dominira u stvaralaštvu, osjećajnoj sferi i transcendenciji obilježenoj pretpostavkama.

Ciljevi

Studenti bi pripremom vlastitih interpretacija upoznali nezaobilaznu kariku talijanske lirike, a ujedno i manirizam kao razdoblje.

Osnovna bibliografija

Michelangelo Buonarroti, *Rime*, prir. E. Barilli, Rizzoli, Milano, 1975.

Michelangelo Buonarroti, *Lettere*, prir. E. N. Girardi, Ente Provinciale per il Turismo, Arezzo, 1976 (ili drugo izd.).

Michelangelo Buonarroti, *Soneti*, prev. O. Delorko, Zora, Zagreb, 1950.

Michelangelo Buonarroti, *U kamu vrletnom i tvrdom (madrigali, fragmenti i pisma)*, prir. M. Machiedo, Istarska naklada, Pula, 1986.

Ascanio Condivi, *Vita di Michelagnolo Buonarroti*, Rizzoli, Milano, 1964 (1. izd. 1533).
Giorgio Vasari, *Vite*, Fabbri, Milano, 1970 (1. izd. 1550, 1568).
Enzo Noè Girardi, *Studi su Michelangelo scrittore*, Olschki, Firenca, 1974.
Walter Binni, *Michelangelo scrittore*, Einaudi, Torino, 1975.
Hugo Friedrich, *Epoche della lirica italiana. Il Cinquecento*, Mursia, Milano, 1975.
Gustav René Hocke, *Manirizam u književnosti*, prev. A. Stamać, Cekade, Zagreb, 1984.

Oblici provođenja nastave

Pretežno seminarski tip nastave, koji predviđa samostalnu pripremu studenata za analizu i interpretaciju tekstova na nastavi te pisanje seminarskih radnji u dogovoru i uz individualne konzultacije s nastavnikom.

Način provjere znanja

Uz kontinuiranu provjeru, tijekom čitavoga semestra, kroz sudjelovanje studenata u analizi i interpretaciji tekstova tijekom seminara (što donosi 1 ECTS bod), predviđeno je da svaki student izradi te na seminaru izloži svoj samostalni rad o jednoj specifičnoj temi, u dogovoru s nastavnikom (seminarska radnja donosi 2 ECTS boda). Na kraju se provodi ispit (što donosi 2 ECTS boda).

Način polaganja ispita

Ispit se polaže usmeno, a uvjet za pristupanje ispitu redovito je pohađanje nastave uz aktivno sudjelovanje te održano seminarsko izlaganje.

Bodovna vrijednost kolegija

Kontinuirana priprema i sudjelovanje u analizi i interpretaciji tekstova:	1 ECTS bod
Izrada seminarske radnje:	2 ECTS boda
Ispit:	2 ECTS boda
	<u>Ukupno: 5 ECTS bodova</u>

Nastavnik: dr. sc. Sanja Roić, red. prof.

Naziv predmeta: Talijanska književnost i kultura

Naziv kolegija : TALIJANSKI FILMSKI NEOREALIZAM

ECTS bodovi: 5

Status kolegija: Izborni.

Trajanje nastave: Jedan semestar (45 sati).

Jezik na kojem se izvodi nastava: Talijanski.

Uvjeti za upis kolegija: Dobro aktivno poznavanje talijanskog jezika. Upisan 9. semestar

Sadržaj: Pristup složenoj prirodi neorealističkog filma u Italiji, kronološki situiran u razdoblje neposredno nakon drugog svjetskog rata, čiji je kratki ciklus oprečan estetici holivudske filmske produkcije obilježio kasniji razvoj talijanske kinematografije i ostavio traga i u međunarodnoj filmskoj produkciji. Glavni autori i filmovi. Pregled kritičkih interpretacija filmskog neorealizma

Cilj: Osposobljavanje studenata za povijesnu i kritičku analizu talijanskog filmskog neorealizma.

Filmografija: L. Visconti, *Ossessione* (1943), *La terra trema* (1948); R. Possellini, *Roma città aperta* (1945), *Germania anno zero* (1948); Vittorio De Sica, *Sciuscià* (1946), *Ladri di biciclette* (1948).

Bibliografija: W. Benjamin, *L'opera d'arte nell'epoca della sua riproducibilità tecnica*, Einaudi, Torino 1966; L. Micciché (ur.), *Il neorealismo cinematografico italiano*, Marsilio, Venezia 1999; A. Farassino (ur.), *Neorealismo. Cinema italiano 1945-1949*, Edit, Torino 1989.

Način polaganja ispita: pismeni

Bodovna vrijednost

Kontinuirana priprema i sudjelovanje u analizi i interpretaciji tekstova: 1 ECTS bod.

Izrada seminarske radnje u pisanom obliku i usmeno izlaganje: 2 ECTS boda.

Ispit: 2 ECTS boda.

Ukupno: 5 ECTS bodova.

Nastavnik: dr. sc. Tatjana Peruško, doc.

Naziv predmeta: Talijanska književnost i kultura

Naziv kolegija: TALIJANSKA PROZA KRAJEM MILENIJA: MLADI LJUDOŽDERI, PULP FICTION I REALITY ŽANR

Jezik: talijanski

Trajanje: 1 semestar (45 sati)

Status: izborni kolegij

Oblici provođenja nastave: 2 sata nastave (predavanja i seminari) + 1 sat mentorskih konzultacija

Sadržaj

Kolegij se bavi pojavom tzv. «mlade talijanske proze» 90-ih god. 20.st., te njezinim razvojem i posljedicama početkom novog milenija. Tondellijev izdavački projekt pod nazivom «Under 25», koji je 90-ih okupio čitav niz mladih debitanta u namjeri da se pomladi i promjeni talijanska prozna scena, iznjedrio je možda malo etabliranih autora, ali je utjecao na pokretanje izdavačke politike koja je urodila prvo Brizzijevim mladenačkim bestsellerom *Jack Frusciante è uscito dal gruppo*, a zatim i novim bibliotekama posvećenim mladoj prozi. Nakon antologije *La gioventù cannibale*, javnost se podijelila za i protiv talijanskih «zlikavaca», no iz same antologije proizašli su pisci koji su svojim opusima do danas itekako nadrasli uske okvire pulpfictionovske manire koja dominira antologijom. Stoga će se seminarska čitanja baviti novim moralizmom, teleidiotizmom, fiziologizmom i patologizmom u djelima Alda Novea, Tiziana Scarpe, Simone Vinci, Giulia Mozzija, Maura Covacicha, Nicolò Ammanitija, Matteo Gializza.

Ciljevi: Studenti će se upoznati s onim dijelom suvremene talijanske prozne produkcije koji je ponajviše obilježio konac stoljeća, kao i s globalnim tendencijama u umjetnosti 20. i 21. stoljeća. Predviđa se i razvijanje sposobnosti kritičkog čitanja i tumačenja tekstova u izvorniku.

Studentsko opterećenje: Očekuje se kontinuirano čitanje primarne i sekundarne literature. Također se očekuje pisanje 1 ili 2 seminarska rada o kojima će, ovisno o ritmu seminara izlagati usmeno na kolegiju ili na mentorskim konzultacijama.

Način provjere znanja:

Pripremljenost se provjerava redovito na temelju sudjelovanja u radu kolegija, kao i odrađivanja pismenih obaveza. Aktivno sudjelovanje u čitanju na kolegiju donosi 1 ECTS bod, pisanje referata 2 ECTS boda, te ispit također 2 ECTS boda.

Bodovna vrijednost kolegija: 5 ECTS bodova

Način polaganja ispita:

Završni ispit sastoji se od pismene i usmene provjere znanja.

Pismena provjera obuhvaća odgovore na 4-6 pitanja i kraći esej.

Usmena provjera sastoji se od razgovora o pismenom ispitu.

Ocjena je zbroj i rezultat svih aktivnosti.

Uvjeti upisa u kolegij:

Završen preddiplomski studij, te dobro poznavanje talijanskog jezika.

Primarna bibliografija:

Nicolò Ammaniti, *Fango*

Io non ho paura

Silvia Ballestra, *La guerra degli Antò*, 1993

Enrico Brizzi, *Jack Frusciante è uscito dal gruppo*,

Mauro Covacich, *Amore contro*,

Anomalie

Matteo Galliazzo, *Una particolare forma di anestesia chiamata morte*

Il mondo è posteggiato in discesa

Giulio Mozzi, *Questo è il giardino*,

Fiction

Aldo Nove: *Superwoobinda*

Amore mio infinito

L'ultima balena morta della Lombardia, 2004

Tiziano Scarpa, *Occhi sulla Graticola*, 1996

Amore®, 1998

Corpo, 2004

Simona Vinci, *In tutti i sensi come l'amore*

Brother and sister

Obvezna kritička literatura:

Remo Ceserani, *Raccontare il Postmoderno*, Bollati Boringhieri, Torino, 1997.

S. Husić i T. Peruško, *Animalije*, Naklada MD, Zagreb, 2002.

Luca Gervasutti, *Dannati & sognatori. Guida alla nuova narrativa italiana*, Campanotto Editore, Udine 1998.

Filippo La Porta, *La nuova narrativa italiana*, Bollati Boringhieri, Torino, 1999.

Fulvio Senardi, *Gli specchi di Narciso*, Vecchiarelli, 2002.

Dopunska kritička literatura :

Jean Baudrillard, *Simulacija i zbilja* (prev. G. Popović), Naklada Jesenski i Turk, Zagreb, 2001.

Zoran Roško, *Paranoidnije od ljubavi, zabavnije od zla*, Naklada MD, 2003

Antonio Spadaro, *Laboratorio "Under 25". Tondelli e i nuovi narratori italiani*, Diabasis, 2000.

Renato Barilli, *È arrivata la terza ondata. Dalla neoavanguardia alla neo-
neoavanguardia*, Testo & Immagine, Torino 2000.

F. Pierangeli, *Ultima narrativa italiana (1983-2000)*, Studium, Roma 2000, pp. 98-101. C. Siani, *Cannibali e Coca Cola*, u "L'indice dei libri del mese", XVII, n. 4, 2000, p. 52.

G. Mascitelli, *Merci nella letteratura*, u "Il Verri", XLV, n. 13-14, 2000, pp. 146-152.

(o dodatnoj dopunskoj literaturi studenti će biti pravovremeno obaviješteni)

Nastavnik: dr. sc. Morana Čale, izv. prof.

Naziv predmeta: Talijanska književnost i kultura

Naziv kolegija: RASPRAVA KAO KNJIŽEVNI ŽANR OD 15. DO 17. STOLJEĆA

Sadržaj kolegija

Kolegij se bavi raspravom na talijanskom jeziku kao književnim žanrom od 15. do 17. stoljeća. Težište zanimanja bit će na poetičkim, književnim i filozofskim temama humanizma, renesanse, manirizma i baroka, dok će se političkoj, historiografskoj i prirodnoznanstvenoj raspravi posvetiti pozornost sa stajališta njezinoj temeljnoj važnosti za mijene epistemološke paradigme. Razmatraju se sljedeća pitanja: prozna i dijaloška rasprava; humanistička dvojezičnost; rasprave, ljetopisi, invektive i polemike na latinskom jeziku u 15. stoljeću (Salutati, Bruni, Bracciolini, Rinuccini, Vergerio, Filelfo, Leto, Piccolomini, Pontano, Valla, Beccadelli il Panormita, Landino); «univerzalni čovjek» Leon Battista Alberti i njegove rasprave na latinskom i talijanskom; Ficinov neoplatonizam; Leonardo da Vinci; Savonarola; memorijalistika (Ghiberti, da Bisticci); spoj romana, memorijalistike i rasprave (Giovanni Gherardi); Bembovi *Asolani* i *Prose della volgar lingua*; Castiglioneov *Dvoranin*; rasprave o Aristotelovoj *Poetici*; neoplatonizam i aristotelizam; zanimanje za okultne znanosti i magiju kao preteče prirodne znanosti; Erazmov utjecaj; polemike o jeziku, purizam i Firentinska akademija (della Crusca); Machiavelli i Guicciardini; Benvenuto Cellini i rasprave o umjetnosti i autobiografija; Giovanni Della Casa; Bruno; Tassovi *Discorsi del poema eroico*; znanstvena i filozofska proza u 17. stoljeću (Galilei i Campanella); barokna kultura i teorija metafore, polemika o *Adoneu*; historiografska rasprava (Sarpi)

Jezik: talijanski

Status: izborni kolegij za 4. i 5. godinu diplomskog studija talijanistike

Ciljevi

Upoznavanje temeljnih djela talijanske nefikcionalne proze od humanizma do baroka, odnosa rasprave kao konceptualnog žanra naprama fikcionalnim žanrovima i širokog raspona tema prozne i dijaloške rasprave, te osobito upoznavanje rasprava o poetici, retorici, književnosti, kazalištu i književnom jeziku; stjecanje sposobnosti čitanja, parafraziranja i tumačenja tekstova u izvorniku; stjecanje sposobnosti kritičkog čitanja, usvajanja i promišljanja sekundarne literature u povijesnoj perspektivi.

Oblici provođenja nastave

Nastava obuhvaća ukupno 45 radnih sati (15 radnih tjedana po 3 sata tjedno, raspoređenih na dva dana u tjednu 2+1).

Pohađanje nastave je obvezatno. Sudjelovanje u seminarskome dijelu nastave vrednuje se kao dio ispita, a podrazumijeva dva oblika:

1. sudjelovanje u čitanju zadanih tekstova primarne i sekundarne literature;
2. izrada i izlaganje 2 seminarska rada (5 kartica teksta odnosno 15 minuta sažetog izlaganja) na temu koja se dogovara s nastavnicom.

Studentsko opterećenje: Predviđa se da studenti/ce tjedno pročitaju oko 50 stranica teksta te da se kontinuirano pripremaju za rad na primarnim tekstovima.

Način provjere znanja

Pripremljenost se provjerava redovito na temelju usmenog sudjelovanja u radu i obavljenih pismenih obveza. Kolegij je podijeljen u 3 ciklusa po 15 sati; aktivno sudjelovanje u svakome od njih donosi po 1 ECTS bod; svaki od 2 pismena rada donosi po 1 ECTS bod; ispit donosi 1 ECTS bod. Završna ocjena formira se na temelju vrednovanja svakoga od 3 vrste aktivnosti kojima se stječu bodovi.

Popis literature

- Primarni tekstovi

Leon Battista Alberti, *Della famiglia*

Leonardo Da Vinci, *Scritti letterari*, Milano: Rizzoli, 1952.

Vespasiano da Bisticci, *Vite di uomini illustri del secolo XV*

Giambattista Gelli, *I capricci del bottaio*

Giovan Battista Giraldi Cinzio, *Intorno al comporre dell commedie e delle tragedie*

Ludovico Castelvetro, *Poetica d'Aristotele vulgarizzata et sposta*

Alessandro Piccolomini, *Annotazioni nel libro della «Poetica»*

Giovanni Della Casa, *Il Galateo*

Giordano Bruno, *De l'infinito universo e mondi; Degli eroici furori*

Torquato Tasso, *Discorsi del poema eroico*

Tommaso Stigliani, *Dell'occhiale*

Matteo Peregrini, *Delle acutezze; I fonti dell'ingegno ridotti ad arte*

Pietro Paolo Sforza Pallavicino, *Trattato dello stile e del dialogo*

Emanuele Tesauo, *Il Cannocchiale aristotelico*

- **Obvezna sekundarna literatura**
- **Povijesti talijanske književnosti:**

Salvatore Guglielmino-Hermann Grosser, *Il sistema letterario*, svezak II, Principato, Milano, 1988.

Angelo Marchese, *Storia intertestuale della letteratura italiana*, svezak II, D'Anna, Messina – Firenze, 1991.

Calabrese, Stefano, *L'idea di letteratura in Italia*, 1999.

Garin, Eugenio *La cultura del Rinascimento*, Bari: Laterza, 1973.

Klaniczay, T., *La crisi del Rinascimento e il manierismo*, Roma: Bulzoni, 1973.

Maravall, J.A., *La cultura del Barocco*, Bologna: Il Mulino, 1985.

Vasoli, Cesare, *Umanesimo e Rinascimento*, 1969.

- **Dopunska bibliografija**

Burckhardt, Jakob, *La civiltà del Rinascimento in Italia*, Firenze: Sansoni, 1968.

Hauser, Arnold, *Storia sociale dell'arte*

Vasoli, Cesare, *Le filosofie del Rinascimento*, 2002.

Bodovna vrijednost kolegija: 5 ECTS bodova

Obrazloženje: Pohađanje kolegija iziskuje znatnu opterećenost: podrazumijeva kontinuirano pripremanje (1 bod) te iziskuje samostalan pismeni rad (2 boda). Završni ispit vrednuje se kao 2 boda.

Uvjeti upisa u kolegij

Dobro aktivno poznavanje talijanskog jezika.

Upisan 7. semestar studija.

Način polaganja ispita

Završni ispit sastoji se od pismene i usmene provjere znanja.

Pismena provjera obuhvaća sintetične odgovore na 4-6 pitanja i kraći esej (1-2 stranice).

Usmjena provjera sastoji se od razgovora o pismenom ispitu.

Nastavnik: dr. sc. Mladen Machiedo, red. prof.

Naziv predmeta: Talijanska književnost i kultura

Naziv kolegija: DINO CAMPANA: MIT I TEKST

Status kolegija: izborni.

Trajanje nastave: jedan semestar (45 sati).

Jezik na kojem se izvodi nastava: talijanski.

Uvjeti za upis kolegija

Dobro aktivno poznavanje talijanskog jezika.

Završen preddiplomski studij.

Sadržaj

Mit se odnosi na brojna svjedočanstva suvremenika o Dinu Campani kao nesvakidašnjoj pojavi koja je, unatoč vanjskoj bohemi, iznenađivala plurilingvističkom i interdisciplinarnom erudicijom.

Doživljeno, viđeno i čitano (od staroga kontinenta do Južne Amerike) spajaju se u ritmiziranim prozama i vizionarskim stihovima *Orfičkih pjevanja* (1914) kao jedinstvenog djela nastalog na raskrižju baroknih odjeka, prevladanog simbolizma, svjesnijeg ekspresionizma, te dadaističkih trenutaka i hermetičkih anticipacija.

Ciljevi

Uvid u zrakasto širenje Campaninog količinski nevelikog, ali nezaobilaznog opusa, omogućio bi studentima da razumiju europski, ne samo talijanski modernizam, mimo sporadičnih susreta s futurizmom, dapače kao njegovu komplementarnost.

Osnovna bibliografija

Dino Campana, *Canti orfici e altri scritti*, prir. C. Bo, Mondadori, Milano, 1972 (ili druga izd. što su ih priredili E. Falqui, odnosno S. Ramat).

Dino Campana, *Canti orfici*, prir. F. Ceragioli, Rizzoli, Milano, 1989, 1997.

Dino Campana, *Canti orfici*, filološki komentirano izd., prir. F. Ceragioli, Vallecchi, Firenca, 1985.

Dino Campana, *Souvenir d'un pendu*, epistolar 1910–1931, prir. G. Cacho Millet, Edizioni Scientifiche Italiane, Napulj, 1985.

Teresa Ferri, *Dino Campana. L'infinito del sogno*, Bulzoni, Rim, 1985.

Gianni Turchetta, *Dino Campana (biografia di un poeta)*, Marcos y Marcos, Milano, 1990.
Dino Campana, *Orfička pjevanja*, prir. M. Machiedo, BiblioTeka, Zagreb, 1987.
Mladen Machiedo, *Zrakasti subjekt. Talijanski pjesnici 20. stoljeća*, Ceres, Zagreb, 2003.

Oblici provođenja nastave

Pretežno seminarski tip nastave, koji predviđa samostalnu pripremu studenata za analizu i interpretaciju tekstova na nastavi te pisanje seminarskih radnji u dogovoru i uz individualne konzultacije s nastavnikom.

Način provjere znanja

Uz kontinuiranu provjeru, tijekom čitavoga semestra, kroz sudjelovanje studenata u analizi i interpretaciji tekstova tijekom seminara (što donosi 1 ECTS bod), predviđeno je da svaki student izradi te na seminaru izloži svoj samostalni rad o jednoj specifičnoj temi, u dogovoru s nastavnikom (seminarska radnja donosi 2 ECTS boda). Na kraju se provodi ispit (što donosi 2 ECTS boda).

Način polaganja ispita

Ispit se polaže usmeno, a uvjet za pristupanje ispitu redovito je pohađanje nastave uz aktivno sudjelovanje te održano seminarsko izlaganje.

Bodovna vrijednost kolegija

Kontinuirana priprema i sudjelovanje u analizi i interpretaciji tekstova:	1 ECTS bod
Izrada seminarske radnje:	2 ECTS boda
Ispit:	2 ECTS boda
	<u>Ukupno: 5 ECTS bodova</u>

Nastavnik: dr. sc. Sanja Roić, red. prof.

Naziv predmeta: Talijanska književnost i kultura

Naziv kolegija: LEOPARDI PISAC I FILOZOF

ECTS bodovi: 5

Status kolegija: Izborni.

Trajanje nastave: Jedan semestar (45 sati).

Jezik na kojem se izvodi nastava: Talijanski.

Uvjeti za upis kolegija: Dobro aktivno poznavanje talijanskog jezika. Upisan 10. semestar

Sadržaj: Aspekti mišljenja Giacoma Leopardija o jeziku općenito i o talijanskom jeziku napose. Odnos kocepta jezika, književnosti i društva u Leopardijevom opusu i analiza Leopardijevih ideja (teorija užitka, pojmovi: beskonačnost, sjećanje, drevno) omogućit će shvaćanje autorove poetike i temeljnih jezičnih i stilskih karakteristika njegovog glavnog pjesničkog odnosno proznog djela, *Canti* odnosno *Operette morali*.

Cilj: Upoznavanje s temeljnim vidovima Leopardijeva mišljenja koje predstavlja ključ za razumijevanje autorove poetike i karakteristika jezika i stila njegovih djela. Razumijevanje odnosa mišljenja, jezika i kulture Leopardijevu opusu.

Bibliografija: Izbor iz: G. Leopardi, *Tutte le opere*, Sansoni, Firenze 1969; *Zibaldone di pensieri*, Garzanti, Milano 1991 i *Epistolario*, Bollati Boringhieri, Torino 1998.

R.A. *Lingua e stile di Giacomo Leopardi*, Atti dell'VIII Convegno internazionale di studi leopardiani, Olschki, Firenze 1994; R.A. *Leopardi poeta e pensatore*, Guida, Napoli 1998.

Preporuča se: L. Serianni, *Introduzione alla lingua poetica italiana*, Carocci, Roma 2001.

Način polaganja ispita: pismeni

Bodovna vrijednost

Kontinuirana priprema i sudjelovanje u analizi i interpretaciji tekstova: 1 ECTS bod.

Izrada seminarske radnje u pisanom obliku i usmeno izlaganje: 2 ECTS boda.

Ispit: 2 ECTS boda.

Ukupno: 5 ECTS bodova.

Nastavnik: dr. sc. Tatjana Peruško, doc.

Naziv predmeta: Talijanska književnost i kultura

Naziv kolegija: TALIJANSKA NEOAVANGARDA

Jezik: talijanski

Trajanje: 1 semestar (45 sati)

Status: izborni kolegij

Oblici provođenja nastave: 2 sata nastave (predavanja i seminari) + 1 sat mentorskih konzultacija

Sadržaj

Kolegij se bavi nizom raznorodnih oblika eksperimentiranja u poeziji i prozi, okupljenih pod nazivom "Neoavangarde", pokreta koji nastaje nakon dva izrazito neorealistička desetljeća u talijanskoj književnosti i koji već u svom imenu polemički odbacuje vladajuću realističku paradigmu za ljubav lingvističkog i strukturalnog eksperimenta, po uzoru na europske modernističke uzore.

Proučit će se društveni i kulturni uvjeti nastanka pokreta, kronologija okupljanja i zajedničkih istupa, ideologije, glavni predstavnici i djela te teorijska promišljanja. Seminarska čitanja obuhvatit će podjednako raznorodne oblike eksperimentalne poezije u tekstovima Sanguinetija, Pagliarania, Porte, Balestrinija, Pignottija i dr., te prozne eksperimente Manganellija, Ballestrinija, Malerbe, Sanguinetija.

Ciljevi: Upoznavanje talijanske eksperimentalne književnosti druge polovice 20.st., razvijanje sposobnosti kritičkog čitanja i tumačenja tekstova u izvorniku.

Studentsko opterećenje: Očekuje se kontinuirano čitanje primarne i sekundarne literature. Također se očekuje pisanje 1 ili 2 seminarska rada o kojima će, ovisno o ritmu seminara izlagati usmeno na kolegiju ili na mentorskim konzultacijama.

Način provjere znanja:

Pripremljenost se provjerava redovito na temelju sudjelovanja u radu kolegija, kao i odrađivanja pismenih obaveza. Aktivno sudjelovanje u čitanju na kolegiju donosi 1 ECTS bod, pisanje referata 2 ECTS boda, te ispit također 2 ECTS boda.

Bodovna vrijednost: 5 ECTS bodova

Način polaganja ispita:

Završni ispit sastoji se od pismene i usmene provjere znanja.

Pismena provjera obuhvaća odgovore na 4-6 pitanja.

Usmena provjera sastoji se od razgovora o pismenom ispitu.

Ocjena je zbroj i rezultat svih aktivnosti.

Uvjeti upisa u kolegij:

Završen preddiplomski studij, te dobro poznavanje talijanskog jezika.

Primarna bibliografija:

Edoardo Sanguineti, *Laborintus* (1956) i dr.

Capriccio italiano, 1963, *Il giuoco dell'oca*, 1967 (romani)

Antonio Porta, izbor iz poezije

Nanni Balestrini, izbor iz poezije

Vogliamo tutto (1971, roman)

Elio Pagliarani, izbor iz poezije

Giorgio Manganelli, *La letteratura come menzogna* (1967, eseji), *Hilarotragoedia* (1964, traktat)

Centuria (1979, roman)

Alberto Arbasino, *Fratelli d'Italia* (1963, roman) - izbor odlomaka

Anonimo lombardo (1966, roman)

Luigi Malerba, *La scoperta dell'alfabeto* (1963), *Salto mortale* (1968, roman)

Obvezna kritička bibliografija:

Fabio Gambaro: *Invito a conoscere la neoavanguardia*, Mursia, Milano, 1993.

Gruppo '63: Il romanzo sperimentale, Palermo, 1965, Feltrinelli, Milano, 1966

Gruppo '63: La nuova letteratura, 34 scrittori, Palermo, 1963

Tatjana Peruško: *Roman u zrcalu*, Naklada MD, Zagreb 2000.

A.A.V.V., *Avanguardia e neoavanguardia*, Sugar Editioni, Napoli 1966.

Dopunska kritička bibliografija:

Renato Barilli, *La neoavanguardia italiana*. Mulino, Bologna, 1995

Luti, G. & Verbano, C., *Dal Neorealismo alla Neoavanguardia*. Le Lettere, Firenze 1995

Mladen Machiedo, *Sotto varie angolazioni*, Erasmus, Zagreb, 1997.

Francesco Muzzioli, *Teoria e critica delle letterature nelle avanguardie italiane degli anni sessanta*.

Roma, 1982.

Nastavnik: dr. sc. Morana Čale, izv. prof.

Naziv predmeta: Talijanska književnost i kultura

Naziv kolegija: PIRANDELLOVA PROZA I POETIKA HUMORIZMA

Sadržaj

Kolegij uvodi u problematiku Pirandellove romaneskne i novelističke proze u svjetlu teorije o humorizmu, koja se razmatra na primjeru romana *Il fu Mattia Pascal*, *Serafino Gubbio operatore*, *Uno, nessuno e centomila* te nekoliko novela iz ciklusa *Novelle per un anno*. Osobita će se pozornost posvetiti pitanjima intertekstualnosti, metaliterarnosti, odnosa Pirandellove proze prema talijanskoj i europskoj pripovjednoj tradiciji i suvremenosti te modernističke kontekstualizacije Pirandellove poetike.

Jezik: talijanski

Status: izborni kolegij za 4. i 5. godinu diplomskog studija talijanistike

Ciljevi

Upoznavanje pripovjednog opusa i poetike Luigija Pirandella u kontekstu nasljeđa i u modernističkoj perspektivi; stjecanje sposobnosti čitanja, parafraziranja i tumačenja tekstova u izvorniku; stjecanje sposobnosti kritičkog čitanja, usvajanja i promišljanja sekundarne literature u povijesnoj perspektivi.

Oblici provođenja nastave

Nastava obuhvaća ukupno 45 radnih sati (15 radnih tjedana po 3 sata tjedno, raspoređenih na dva dana u tjednu 2+1).

Pohađanje nastave je obvezatno. Sudjelovanje u seminarskome dijelu nastave vrednuje se kao dio ispita, a podrazumijeva dva oblika:

1. sudjelovanje u čitanju zadanih tekstova primarne i sekundarne literature;
2. izrada i izlaganje 2 seminarska rada (5 kartica teksta odnosno 15 minuta sažetog izlaganja) na temu koja se dogovara s nastavnicom.

Studentsko opterećenje: Predviđa se da studenti/ce tjedno pročitaju oko 50 stranica teksta te da se kontinuirano pripremaju za rad na primarnim tekstovima.

Način provjere znanja

Pripremljenost se provjerava redovito na temelju usmenog sudjelovanja u radu i obavljenih pismenih obveza. Kolegij je podijeljen u 3 ciklusa po 15 sati; aktivno sudjelovanje u svakome od njih donosi po 1 ECTS bod; svaki od 2 pismena rada donosi po 1 ECTS bod; ispit donosi 1 ECTS bod. Završna ocjena formira se na temelju vrednovanja svakoga od 3 vrste aktivnosti kojima se stječu bodovi.

Bibliografija

Primarna bibliografija:

- Luigi Pirandello, *Tutti i romanzi (Il fu Mattia Pascal, Suo marito, Serafino Gubbio operatore, Uno nessuno e centomila)*
- Luigi Pirandello, *Novelle per un anno* (izbor)

Obvezatna sekundarna literatura

AA.VV. (1976): *Il 'romanzo' di Luigi Pirandello*, Palermo.

AA.VV. (1990): *La 'persona' nell'opera di Luigi Pirandello*, Milano, str. 29-48.

Dopunska bibliografija

Bàrberi-Squarotti, Giorgio (1982): *Il metaromanzo di Vitangelo Moscarda*, u *Atti del convegno Pirandello siciliano ed europeo. Le forme e la storia* (AA.VV.), Palermo.

Barilli, Renato (1972): *La linea Svevo-Pirandello*, Milano.

Blazina, S. (1985): *L'epilogo e la novella: Verga, D'Annunzio, Pirandello*, u *Metamorfosi della novella (Teoria e storia dei generi letterari, 1, ur. G. Bàrberi Squarotti)*, Foggia, str. 247-282.

Bonifazi, N. (1982): *Luigi Pirandello, dall'umorismo alla realtà del sogno*, u *Teoria del fantastico*. Ravenna, str. 109-141.

Corsinovi, G. (1979): *Pirandello e l'espressionismo*, Genova.

Debenedetti, G. (1976): *Il romanzo del novecento*, Milano.

Donati, C. (1980): *La ricerca dell'identità da Pascal a Moscarda*, u *La solitudine allo specchio. Luigi Pirandello*, Roma, str. 47-80.

Donati, C. (1990): *'Persona' e scrittura in tre romanzi di Pirandello: Pascal, Gubbio e Moscarda interpreti della crisi dell'io*, u *La 'persona' nell'opera di Luigi Pirandello* (AA.VV.), Milano, str. 281-304.

Eco, U. (1985): *Pirandello ridens*, u *Sugli specchi e altri saggi*, Milano, str. 261-270.

Geerts, W. (1987) (ur.): *Luigi Pirandello. Poetica e Presenza*. Roma.

Guaragnella, P. (1988): *Un moderno viaggio agl'inferi. Indagini tematiche su 'Uno, nessuno e centomila'*, u *La torre abolita. Saggi sul romanzo italiano del novecento* (ur. F. Pastralardo), Bari, str. 231-290.

Guglielmi, G. (1986): *Poetiche di romanzo in Pirandello*, u *Guglielmi, G., La prosa italiana del novecento*, Torino, str. 85-113.

Guglielminetti, M. (1964): *Il soliloquio di Pirandello*, u *Struttura e sintassi del romanzo italiano del primo Novecento*, Torino, str. 64-117.

Harrison, Th. (1992): *Essayism. Conrad, Musil & Pirandello*, Baltimore /London.

Bodovna vrijednost kolegija: 5 ECTS bodova

Obrazloženje: Pohađanje kolegija iziskuje znatnu opterećenost: podrazumijeva kontinuirano pripremanje (1 bod) te iziskuje samostalan pismeni rad (2 boda). Završni ispit vrednuje se kao 2 boda.

Uvjeti upisa u kolegij

Dobro aktivno poznavanje talijanskog jezika. Upisan 7. semestar studija.

Način polaganja ispita

Završni ispit sastoji se od pismene i usmene provjere znanja.

Pismena provjera obuhvaća sintetične odgovore na 4-6 pitanja i kraći esej (1-2 stranice).

Usmjena provjera sastoji se od razgovora o pismenom ispitu.

KOLEGIJI NASTAVNIČKOG SMJERA (koje izvodi Odsjek za talijanistiku)

Naziv predmeta: Metodika nastave talijanskog jezika

Naziv kolegija: GLOTODIDAKTIKA

Bodovna vrijednost: 5 ECTS

Oblik nastave: 2 sata predavanja

Jezik: talijanski

Trajanje nastave: 1 semestar

Status: izboran

Način provjere znanja: usmeni ispit na kraju semestra

Uvjeti upisa kolegija: Završeni preddiplomski studij talijanistike

Cilj

Stjecanje uvida u temeljne postavke teorije nastave stranih jezika s dijakronijskog i sinkronijskog stajališta; razumijevanje osnovnih koncepata teorije nastave stranih jezika

Sadržaj

Glottodidaktika kao interdisciplinarna znanost i korištenje spoznaja iz drugih znanosti (lingvistike, psihologije, psiholingvistike, sociolingvistike, pedagogije, suvremenih tehnologija) u teoriji nastave stranoga jezika; povijesni pregled metoda učenja stranoga jezika; suvremeni pristup nastavi; koncept komunikacijske i lingvističke kompetencije; ciljevi i zadaci nastave stranih jezika; poučavanje jezičnih vještina; jezična svjesnost; samostalnost u učenju stranog jezika; jezični portfolio i samoocjenjivanje; upotreba nastavnih sredstava i pomagala; jezične pogreške i njihovo ispravljanje; razredni diskurs; organizacija nastavnih sadržaja (gramatički, situacijski, funkcionalno-pojmovni, proceduralni pristupi); poučavanje jezika u funkciji struke; uloga izvornih materijala u nastavi stranih jezika; analiza potreba za poznavanjem stranih jezika; razvijanje interkulturalne kompetencije; uloga nastavnika stranih jezika; metode istraživanja u nastavi stranih jezika (akcijsko istraživanje, znanstveno istraživanje)

Literatura: (obavezno pročitati 2 knjige za ispit)

Balboni, P.E., Porcelli, G. (a cura di) (1991) *Glottodidattica e università. La formazione del professore di lingue*, Liviana, Padova

Balboni, P.E. (1999) *Parole comuni, culture diverse. Guida alla comunicazione interculturale*, Marsilio, Venezia

Balboni, P.E. (1999) *Dizionario di glottodidattica*, Guerra Perugia; Soleil, Welland

Ciliberti, A. (1994) *Manuale di glottodidattica*, La Nuova Italia, Firenze

Consiglio d'Europa (2002) *Quadro comune europeo di riferimento per le lingue: apprendimento, insegnamento, valutazione*, La Nuova Italia, Oxford

Petrović, E. (1988) *Teorija nastave stranih jezika*, Školska knjiga, Zagreb

Skljarov, M. (1993) *Teorija i praksa u nastavi stranih jezika*, Sveučilište u Zagrebu

Titone, R. (1972) *Psicolinguistica applicata*, Armando, Roma (hrvatski prijevod Školska knjiga, Zagreb)

Titone, R. (1980) *Glottodidattica: un profilo storico*, Minerva Italica, Roma-Bari

Vilke, M. (1977) *Uvod u glottodidaktiku*, Školska knjiga, Zagreb.

Vrhovac, Y. i suradnici (1999) *Strani jezik u osnovnoj školi*. Zagreb: Naklada Ljevak, Zagreb.

Vrhovac, Y. (2001) *Govorna komunikacija i interakcija na satu stranoga jezika*, Naklada Ljevak, Zagreb

Naziv predmeta: Metodika nastave talijanskog jezika

Naziv kolegija: METODIKA NASTAVE TALIJANSKOG JEZIKA

Bodovna vrijednost: 5 ECTS

Oblik nastave: 2 sata seminara

Jezik: talijanski

Trajanje nastave: 1 semestar

Status: obavezan (za nastavnički smjer)

Način provjere znanja: usmeni ispit na kraju semestra

Uvjeti upisa kolegija: ispunjeni uvjeti za upis u viši semestar

Cilj

Osposobiti studente da znanja stečena u jeziku koji će predavati i u kolegijima koje su već odslušali iz područja obrazovnih i odgojnih znanosti, te teorijske postavke glotodidaktike primijene na nastavu talijanskog jezika

Sadržaji

Kontrastivno poučavanje izgovora talijanskog jezika u tri osnovne dobne skupine; kontrastivno poučavanje morfo-sintaktičkih struktura talijanskog jezika u tri osnovne dobne skupine; kontrastivno poučavanje semantičkih jedinica talijanskog jezika u tri osnovne dobne skupine; kontrastivno poučavanje grafijske razine talijanskog jezika u tri osnovne dobne skupine; analiza učeničkog međujezika u tri osnovne dobne skupine; analiza pogrešaka hrvatskih učenika talijanskog jezika i pristup pogreškama; obrada kulture i civilizacije u zemljama jezika cilja; izbor i obrada književnih tekstova pisanih na jeziku cilju; kriteriji odabira nastavnih materijala za učenje talijanskog jezika; vrednovanje postojećih udžbenika za učenje talijanskog kao stranog jezika na različitim dobnim razinama.

Literatura:

(obavezna jedna knjiga i izbor članaka iz stručnih časopisa)

- Balboni, P.E. (1989) *Microlingue e letteratura nella scuola superiore*, La Scuola, Brescia
- Balboni, P.E., M.C. Coonan, Ricci Garotti, F. (a cura di) (2001) *Lingue straniere nella scuola dell'infanzia*, Guerra, Perugia; Soleil, Welland
- Ciliberti, A. (1991) *Grammatica, pedagogia, discorso*, La Nuova Italia, Firenze
- Freddi, G. (1990) *Azione, gioco, lingua. Fondamenti di una glottodidattica per bambini*, Liviana, Padova
- Serianni, L. (1999) *Grammatica italiana*, Utet, Torino
- Titone, R. (1990) *La lingua straniera nella scuola elementare*, Armando, Roma
- Vilke, M., Vrhovac, Y. (a cura di) (1993) *Children and foreign languages*, Sveučilište u Zagrebu
- Vilke, M. e altri (a cura di) (1995) *Children and foreign languages*, Sveučilište u Zagrebu
- Vrhovac, Y. (a cura di) (2001) *Children and foreign languages III*, Sveučilište u Zagrebu

Časopisi: *In. It*, quadrimestrale, Guerra, Perugia
 Italiano e oltre, periodico/rivista, La Nuova Italia, Firenze
 Strani jezici, Školska knjiga, Zagreb

Naziv predmeta: Metodika nastave talijanskog jezika

Naziv kolegija: PROCES USVAJANJA DRUGOG JEZIKA

Bodovna vrijednost: 5 ECTS

Oblik nastave: 2 sata predavanja

Jezik: talijanski

Trajanje nastave: 1 semestar

Status: izborni (za nastavnički smjer)

Način provjere znanja: usmeni ispit

Uvjeti upisa kolegija: ispunjeni uvjeti za upis u viši semestar

Cilj

Omogućiti studentima da steknu uvid u temeljne vidove procesa usvajanja talijanskoga kao drugoga jezika

Sadržaji

Teorije usvajanja drugoga jezika; načini usvajanja i pohranjivanja jezika; jezična obrada; uloga *inputa* i interakcije u usvajanju drugoga jezika; međujezik; utjecaj prvog jezika na proces usvajanja drugog; razvoj dvojezičnosti; faktor dobi u usvajanju jezika; koncept kritičnog perioda za usvajanje jezika; hipoteza prirodnog redosljeda u usvajanju drugog jezika; subjektivni faktori i individualne razlike u usvajanju drugog jezika; uloga društvenog konteksta u usvajanju jezika; kognitivna znanost i usvajanje drugoga jezika; metode istraživanja procesa usvajanja drugoga jezika

Literatura:

(za ispit je obavezno pročitati dvije knjige)

Balboni, P.E. (1999) *Educazione bilingue*, Perugia, Guerra,; Soleil, Welland

Freddi, G. (2000) *Il bambino e le lingue*, Larus, Bergamo

Piget, J. (1967) *Lo sviluppo mentale del bambino*, Einaudi, Torino

Freddi, G. (2000) *Il bambino e le lingue*, Larus, Bergamo

Mihaljević Djigunović, J. (1998) *Afektivni faktori u učenju stranoga jezika*, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb.

Mihaljević Djigunović, J. (1998) *Strah od stranoga jezika*, Naklada Ljevak, Zagreb

Piget, J. (1967) *Lo sviluppo mentale del bambino*, Einaudi, Torino

Rondal, J.A. (1989) *L'interazione adulto-bambino e la costruzione del linguaggio*, Armando, Roma

Titone, R. (1979) *Bilinguismo precoce e educazione bilingue*, Armando, Roma

Vilke, M. (1991) *Vaše dijete i jezik*, Školska knjiga, Zagreb.

Naziv predmeta: Metodika nastave talijanskog jezika

Naziv kolegija: STUDENTSKA PRAKSA 1

Bodovna vrijednost: 5 ECTS

Jezik: talijanski

Trajanje i oblik nastave: 1 semestar, ukupno 150 sati:

promatranje satova profesora mentora	15 sati
samostalno održavanje nastave	25 sati
priprema za nastavu	70 sati
analiza održane nastave s mentorom	25 sati
praktikum na fakultetu	15 sati

Status: obavezan (za nastavnički smjer)

Način provjere znanja: ukupna ocjena održanih predavanja i zalaganja tijekom prakse

Uvjeti upisa kolegija: ispunjeni uvjeti za upis u viši semestar

Ciljevi i sadržaj kolegija

Studentska praksa odvija se na fakultetu (praktikum 15 sati), kao priprema za rad na različitim razinama nastave talijanskog jezika u osnovnim školama, u srednjim školama, u privatnoj tečajnoj nastavi, na visokoškolskim ustanovama nefilološkog usmjerenja i u predškolskim ustanovama. Cilj praktikuma je razvijanje sposobnosti analize i procjene nastavnih strategija i sposobnosti izrade priprema za nastavne satove, osvještavanje različitih vidova nastavničke kompetencije koje student mora postupno razvijati. Rad u praktikumu uključuje analizu dnevnika nastavne prakse, diskusiju o osobnim iskustvima kao i eventualnu analizu snimljenih videozapisa tijekom nastave.

Praksa izvan fakulteta organizira se u suradnji s mentorima u pojedinim obrazovnim ustanovama. Studenti vode dnevnik prakse, promatraju nastavni proces (15 sati) i sami održavaju nastavu u razredu (25 sati). Tijekom prakse analiziraju se tipovi rada, promatra se razredna jezična interakcija, bilježe se pogreške u usmenom i pismenom izrazu, predlažu se načini ispravljanja. Studenti aktivno sudjeluju i u planiranju nastavnih sati, u ispravljanju domaćih zadataka, izradi nastavnih materijala i testova za provjeru znanja. Uz suradnju mentora postupno se osposobljavaju za samostalan rad u razredu. Student tijekom praktičkog rada u nastavi prati i analizira rad mentora a zatim samostalno održava nastavu. Izradene nastavne materijale i dnevnik rada pohranjuje u posebnu mapu (portfolio). Tijekom

rada potiče se samovrednovanje studenata kao i vrednovanje mentora i ostalih studenata prisutnih na satu. Studentska mapa (portfolio) sadrži relevantne dokumente o razvoju vlastite nastavničke kompetencije svakog studenta. Uključuje planove sati, samoocjenjivanje, ocjene mentora, dnevnik prakse, izradene nastavne materijale.

Naziv predmeta: Metodika nastave talijanskog jezika

Naziv kolegija: STUDENTSKA PRAKSA 2

Bodovna vrijednost: 5 ECTS

Jezik: talijanski

Trajanje i oblik nastave: 1 semestar, ukupno 150 sati:

promatranje satova profesora mentora	15 sati
samostalno održavanje nastave	25 sati
priprema za nastavu	70 sati
analiza održane nastave s mentorom	25 sati
praktikum na fakultetu	15 sati

Status: obavezan (za nastavnički smjer)

Način provjere znanja: ukupna ocjena održanih predavanja i zalaganja tijekom prakse

Uvjeti upisa kolegija: ispunjeni uvjeti za upis u viši semestar

Ciljevi i sadržaj kolegija

Studentska praksa odvija se na fakultetu (praktikum 15 sati), kao priprema za rad na različitim razinama nastave talijanskog jezika u osnovnim školama, u srednjim školama, u privatnoj tečajnoj nastavi, na visokoškolskim ustanovama nefilološkog usmjerenja i u predškolskim ustanovama. Cilj praktikuma je razvijanje sposobnosti analize i procjene nastavnih strategija i sposobnosti izrade priprema za nastavne satove. Rad u praktikumu uključuje analizu dnevnika nastavne prakse, diskusiju o osobnim iskustvima kao i eventualnu analizu snimljenih videozapisa tijekom nastave.

Praksa izvan fakulteta organizira se u suradnji s mentorima u pojedinim obrazovnim ustanovama.

Studenti vode dnevnik prakse, promatraju nastavni proces i sami održavaju nastavu u razredu.

Tijekom prakse analiziraju se tipovi rada, promatra se razredna jezična interakcija, bilježe se pogreške u usmenom i pismenom izrazu, predlažu se načini ispravljanja. Studenti aktivno sudjeluju i u planiranju nastavnih sati, u ispravljanju domaćih zadataka, izradi nastavnih materijala i testova za provjeru znanja. Uz suradnju mentora postupno se osposobljavaju za samostalan rad u razredu.

Student tijekom praktičkog rada u nastavi prati i analizira rad mentora a zatim samostalno održava 25 nastavnih sati. Izrađene nastavne materijale i dnevnik rada pohranjuje u posebnu mapu. Tijekom rada potiče se samovrednovanje studenata kao i vrednovanje mentora i ostalih studenata prisutnih na satu.

Naziv predmeta: Metodika nastave talijanskog jezika

Naziv kolegija: IZVORNI MATERIJALI U NASTAVI TALIJANSKOG JEZIKA

Bodovna vrijednost: 5 ECTS

Oblik nastave: 1 sat seminara

Jezik: talijanski

Trajanje nastave: 1 semestar

Status: izboran

Način provjere znanja: seminarski rad

Ciljevi i sadržaj kolegija

Polazeći od općih kriterija učestalosti, aktualnosti, primjerenosti i obavijesne relevantnosti predložit će se različite mogućnosti primjene izvornih materijala u nastavi. Posebna će se pozornost obratiti morfosintaktičkim značajkama pisanih tekstova kao i elementima inovacija u talijanskom standardnom jeziku. Koristit će se tiskani, auditivni i vizualni materijali kao i informacije s interneta. Uloga i značenje gestualne komunikacije, uzvika i ideofona povezat će se sa sociolingvističkim elementima.

Literatura:

Comodi, A. (1995) *Materiali autentici: selezione e uso nella didattica dell'italiano come lingua straniera*, Guerra, Perugia

Maggini, M. (1996) *Dossier Italia. Uso dei materiali autentici per l'insegnamento*, Guerra Edizioni Guru, Collana Didattica, Perugia

Naziv predmeta: Metodika nastave talijanskog jezika

Naziv kolegija: JEZIK STRUKE U NASTAVI TALIJANSKOG JEZIKA

Bodovna vrijednost: 5 ECTS

Oblik nastave: 1 sat seminara

Jezik: talijanski

Trajanje nastave: 1 semestar

Status: izboran

Način provjere znanja: seminarski rad

Ciljevi i sadržaj kolegija

Problem uporabe stručnih tekstova i njihove metodičke obrade povezani su s određivanjem ciljeva nastave posvećene jezicima struke. Kritičko istraživanje aktivnosti koje doprinose razvoju lingvističke i komunikacijske kompetencije studenata usmjerit će se na analizu specijalističkog nazivlja, uporabi internacionalizama kao i morfosintaktičkoj strukturi teksta.

Posebna će se pozornost posvetiti stvaranju novog leksika i nazivlja za područje informatike i računalne tehnologije.

Literatura:

Balboni, P.E. (2000) *Le microlingue scientifico professionali: natura e insegnamento*, Utet, Torino

Crystal, D. (2001) *Language and the Internet*, Cambridge University Press, Cambridge

Gotti, M. (1991) *I linguaggi specialistici: caratteristiche linguistiche e criteri pragmatici*, La Nuova Italia, Firenze

Gotti, M. (1992) *Testi specialistici in corsi di lingue straniere*, La Nuova Italia, Firenze

Mihaljević, M. (2003) *Kako se na hrvatskome kaže WWW?*, Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb

Naziv predmeta: Metodika nastave talijanskog jezika

Naziv kolegija: UČENJE TALIJANSKOG JEZIKA U PREDŠKOLSKOJ I RANOJ ŠKOLSKOJ DOBI

Bodovna vrijednost: 5 ECTS

Oblik nastave: 1 sat predavanja

Jezik: talijanski

Trajanje nastave: 1 semestar

Status: izboran

Način provjere znanja: ispit

Ciljevi i sadržaj kolegija

Kolegij će obraditi osobitosti učenja talijanskog jezika od predškolskog uzrasta do završetka osnovne škole. Nakon prikaza dosadašnjih istraživanja kod nas i u svijetu posebna će se pozornost posvetiti psihološkim, kognitivnim i motoričkim mogućnostima djece kao i njihovoj sposobnosti socijalizacije. Ti su elementi presudni u odabiru uspješnih nastavnih metoda za učenja stranog jezika i za izradu nastavnih materijala. Kolegij će oспособiti studente za izvođenje nastave talijanskog kao stranog jezika u vrtićima i osnovnoj školi.

Literatura:

Balboni, P.E., M.C. Coonan, Ricci Garotti, F. (a cura di) (2001) *Lingue straniere nella scuola dell'infanzia*, Guerra, Perugia; Soleil, Welland

Freddi, G. (1990) *Azione, gioco, lingua. Fondamenti di una glottodidattica per bambini*, Liviana, Padova

Freddi, G. (2000) *Il bambino e le lingue*, Larus, Bergamo

Piget, J. (1967) *Lo sviluppo mentale del bambino*, Einaudi, Torino

Titone, R. (1990) *La lingua straniera nella scuola elementare*, Armando, Roma

Vilke, M., Vrhovac, Y. (a cura di) (1993) *Children and foreign languages*, Sveučilište u Zagrebu

Vilke, M. e altri (a cura di) (1995) *Children and foreign languages*, Sveučilište u Zagrebu

Vrhovac, Y. (a cura di) (2001) *Children and foreign languages III*, Sveučilište u Zagrebu

Časopisi: *In. It*, quadrimestrale, Guerra, Perugia

Italiano e oltre, periodico/rivista, La Nuova Italia, Firenze

Naziv predmeta: Metodika nastave talijanskog jezika

Naziv kolegija: SURADNIČKO UČENJE I INTERAKCIJA U NASTAVI TALIJANSKOG JEZIKA

Bodovna vrijednost: 5 ECTS

Oblik nastave: u semestru će studenti imati ukupno 5 sati predavanja i 10 sati seminara

Jezik: talijanski

Trajanje nastave: 1 semestar

Status: izboran

Način provjere znanja: ispit

Ciljevi i sadržaj kolegija

Kolegij će upoznati studente s preduvjetima uvođenja suradničkog učenja u nastavi talijanskog jezika na svim razinama te prednostima ovakvog tipa rada.. Nakon predstavljanja i opisa brojnih tehnika i aktivnosti za pospješivanje učenja i interakcije na satu talijanskog jezika, tijekom seminara isti će biti implementirani.

Literatura:

Colasanti, A.R. – Mastromarino, R. (a cura di) (1991) *Ascolto attivo, elementi teorici ed esercitazioni per la conduzione del colloquio*, IFREP, Roma

Comoglio, M. – Cardoso, M.A., (2000) *Insegnare e apprendere in gruppo, il Cooperative Learning*, LAS, Roma

Fele, G. – Paoletti, I. (2003) *L'interazione in classe*, Il Mulino

Johnson, D.W. – Johnson, R.T. – Holubec, E.J. (2000) *Apprendimento cooperative in classe, migliorare il clima emotivo e il rendimento*, Erickson

Vrhovac, Y. (2001) *Govorna komunikacija i interakcija na satu stranoga jezika*, Naklada Ljevak, Zagreb

DIPLOMSKI RAD - nastavničko usmjerenje

Bodovna vrijednost: 15 ECTS

Opis

Diplomski rad uključuje izradu kratkog sinopsisa s obrazloženjem teme, planom rada i pregledom relevantne literature. Rad može uključivati obradu nekog specifičnog problema ili istraživanje nekih aspekata procesa učenja i usvajanja talijanskog kao stranoga jezika. Tijekom izradbe student ima individualne konzultacije s mentorom. Kao pomoć u izradbi teme preporuča se odabir ponuđenih izbornih kolegija na Talijanistici ili nekoj drugoj studijskoj grupi neofiloloških studija na Fakultetu. Izborni kolegiji mogu se izabrati i u okviru didaktičkog i psihološkog bloka.

Napomena: Ako student koji je završio nastavničko usmjerenje i magistrirao na nekom drugom neofilološkom odsjeku a želi steći magisterij edukacije iz drugog predmeta, potrebnu razliku za stjecanje minimalne nastavničke kompetencije nadoknađuje u dodatnom semestru.

DODATAK: ZAJEDNIČKI DIO STUDIJA NASTAVNIČKOG USMJERENJA

Sadržaj

Obrazloženje koncepcije nastavničkog usmjerenja

Struktura zajedničkog dijela studija nastavničkog usmjerenja

Opisi kolegija

Psihološki modul

Pedagoški modul

Didaktički modul

Sociološki modul

Filozofski modul

Informatički modul

Hrvatski jezik u nastavničkoj komunikaciji

OBRAZLOŽENJE KONCEPCIJE NASTAVNIČKOGA USMJERENJA

Prijedlog programa nastavničkoga usmjerenja koncipiran je tijekom mnogobrojnih radnih sastanaka *Odbora za nastavu* Filozofskoga fakulteta. *Odbor za nastavu* konzultirao je cijeli niz programa na stranim sveučilištima i nastojao doći do optimalnog omjera potrebnih kolegija koji bi našim studentima diplomskih nastavničkih studija omogućili mobilnost, tj. djelomično studiranje i zapošljavanje u drugim zemljama, te im osigurali usporedivost diploma s diplomama stečenima na drugim europskim sveučilištima.

U ovom prijedlogu programa polazi se od činjenice da u području obrazovanja budućih nastavnika na razini Europe već postoje jasne naznake standardizacije u koncepciji te u opsegu i sadržaju obrazovanja. Ponuđeni program temelji se na uvidu u komparativne podatke o europskim modelima obrazovanja budućih nastavnika koji su javno dostupni putem obrazovne informacijske mreže Europske komisije i zemalja članica Europske unije *Eurydice*, na izvješćima projektnih grupa o efikasnosti različitih modela obrazovanja budućih nastavnika i o strukturi temeljne nastavničke kompetencije (npr. projekti *OECD*-a iz 1990, 1994. i 1999, projekt Europske komisije *SIGMA*) i u skladu je s trendovima opisanima u relevantnim dokumentima (npr. *Green Paper on Education and Training in Europe*, *White Paper on Education and Training*).

Navedeni, u Europi prihvaćeni principi, mogu se rezimirati na sljedeći način:

- tijekom sveučilišnog obrazovanja budućemu nastavniku osigurava se stjecanje temeljne nastavničke kompetencije
- tijekom sveučilišnog preddiplomskog i diplomskog obrazovanja, koje najčešće traje ukupno pet godina, na predmete kojima se omogućuje stjecanje temeljne nastavničke kompetencije odvaja se najmanje 20% ukupnog opsega studija (60 ECTS bodova), a europski je prosjek 25%
- stjecanje temeljne nastavničke kompetencije podrazumijeva stjecanje znanja, vještina i kompetencija u trima glavnim područjima: općem obrazovno-odgojnom području, metodičkom području i nastavnoj praksi. Omjer zastupljenosti navedenih triju područja uglavnom je ravnomjerno raspoređen.

Radi orijentacije prilažemo u tablici pregled opsega i raspodjele ECTS bodova u nekoliko europskih zemalja:

Zemlja	Ukupni ECTS	Opći obrazovno-	Metodički dio	Nastavna praksa
--------	-------------	-----------------	---------------	-----------------

		odgojni dio		
Španjolska	67	24	21	22
Finska	70	24	24	22
Švedska	60 (kao zadani minimum)	20	40 (navedeni ukupni bodovi za metodiku i nastavnu praksu)	

(podaci preuzeti s informacijske mreže *Eurydice*).

Uvažavajući specifičnost i tradiciju našega dosadašnjeg sustava obrazovanja budućih nastavnika, u predloženoj koncepciji nastavničkih studija nastojali smo se približiti tim standardima iako ih nismo do kraja slijedili (npr. za nastavnu praksu umjesto jedne trećine, tj. 20 ECTS bodova, odvojili smo samo 10 ECTS bodova, a također smo smatrali da je budućim nastavnicima nužno omogućiti razvijanje njihove govorno-jezične komunikacijske kompetencije te sposobnosti primjene informacijskih tehnologija u nastavi).

U koncepciji se polazi od stava da temeljna nastavnička kompetencija koja se stječe tijekom diplomskog nastavničkog studija predstavlja neophodan temelj za cjeloživotno obrazovanje budućega nastavnika i dobivanje licence za rad u školi.

Neki aspekti programa će se usklađivati s prirodom pojedinih studija i doradivati kroz iskustvo u radu.

Opseg od 60 ECTS bodova, na kojem se temelji ovaj program, zadan je i odlukom Vijeća Filozofskog fakulteta donešenoj na izvanrednoj sjednici 22. ožujka 2004.: «Na diplomskom studiju za nastavničko usmjerenje izdvaja se 60 bodova za psihološko-pedagoško-didaktičke predmete i za metodiku nastave».

NAPOMENA:

U ovom 'paketu' nalaze se opisi kolegija koji su zajednički za sve nastavničke diplomske studije na Filozofskom fakultetu. Opisi kolegija metodičkoga bloka i prakse sastavni su dio diplomskih nastavničkih studija pojedinih odsjeka.

STRUKTURA ZAJEDNIČKOG DIJELA STUDIJA NASTAVNIČKOG USMJERENJA

Naziv modula	Status	Naziv kolegija	Satnica	ECTS
PSIHOLOŠKI MODUL	Obv.	Psihologija obrazovanja i odgoja	2+0+2	4
	Izb.	Rad s naprednim učenicima	2+0+0	2
		Komunikacijske vještine	2+0+2	
		Okolinski čimbenici razvoja	2+0+0	
		Uvod u psihologiju roditeljstva	2+0+0	
		Uvod u teorije ličnosti	2+0+0	
		Psihologija osoba s posebnim potrebama	1+2+0	
		Evaluacija tretmana	2+1+0	
PEDAGOŠKI MODUL	Obv.	Opća pedagogija	2+1+0	3
	Izb.	Komunikacija u nastavi	1+1+0	2
Pedagogija adolescencije		1+1+0		
Osnove specijalne pedagogije		1+1+0		
Obrazovanje darovitih		1+1+0		
Pedagoško savjetovanje i profesionalna orijentacija		1+1+0		
DIDAKTIČKI MODUL	Obv.	Opća didaktika	2+1+0	3
	Izb.	Interesi u nastavi	1+1+0	2
Alternativne pedagoške ideje i škole		1+1+0		
Temeljna nastavna umijeća		1+1+0		
Pedagoška dijagnostika		1+1+0		
Didaktičke teorije		1+1+0		
SOCIOLOŠKI MODUL	Obv.	Sociologija obrazovanja	1+1+0	3
FILOZOFSKI MODUL	Obv.	Filozofija odgoja	2+0+0	3

INFORMATIČKI MODUL	Obv.	Informacijske tehnologije u obrazovanju	1+0+1	3
	Izb.	Primjena računala u nastavi jezika	1+0+1	2
HRVATSKI JEZIK U NASTAVNIČKOJ KOMUNIKACIJI	Obv.	Hrvatski jezik za nastavnike	1+1+0	2
		Govorništvo za nastavnike	0+1+1	1,5
		Jezična interakcija i jezični varijeteti	1+0+0	1,5
	Izb.	Fonetska korekcija	0+1+1	1,5
		Govorna proizvodnja	0+1+1	
	Njega glasa	0+1+1		
	Ortoepske vježbe	0+1+1		
	Dvojezičnost	1+1+0		

OPISI KOLEGIJA

PSIHOLOŠKI MODUL

OBAVEZNI KOLEGIJ:

PSIHOLOGIJA OBRAZOVANJA I ODGOJA

Okvirni sadržaj predmeta

Tjelesni, motorički, perceptivni, kognitivni, govorni, emocionalni i socijalni razvoj tijekom srednjeg i kasnog djetinjstva te adolescencije. Najčešća odstupanja i problemi u razvoju u dječjoj i adolescentnoj dobi.

Odnos teorija učenja i učenja u školskom okruženju. Individualne razlike važne u poučavanju. Učenici s posebnim potrebama. Motivacija za učenje i kako je povećati. Upravljanje razredom i razredna disciplina. Odnos učenja i poučavanja. Procjenjivanje i mjerenje ishoda poučavanja.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Upoznavanje s promjenama u ponašanju i sposobnostima koje se događaju u razdoblju djetinjstva i adolescencije, te uzrocima i procesima koji se nalaze u podlozi tih promjena. Studenti će se osposobiti za razumijevanje ponašanja djece i adolescenata te kompetentnu interakciju s njima.

Razumijevanje primjene teorija učenja u školskom radu i odnosa između procesa poučavanja i ishoda učenja. Studenti će razumjeti ulogu motivacijskih, socijalnih procesa i školskog okruženja u procesu učenja i poučavanja te će moći primijeniti prikladne postupke za suradnju s učenicima i roditeljima u rješavanju obrazovnih problema.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja

Ukupno 60 sati nastave kroz predavanja i vježbe (30 + 30). Znanje se provjerava kolokvijem i pismenim ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Vasta, R., Haith, M. M. & Miller, S.A. (1998. ili kasnija izdanja). Dječja psihologija: suvremena znanost. *Naklada Slap, Jastrebarsko.*

Vizek Vidović, V., Rijavec, M., Vlahović-Štetić, V., Miljković, D. (2003.) Psihologija obrazovanja, *Zagreb: IEP.*

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska

Grgin, T. (2001.) Školsko ocjenjivanje znanja. *Jastrebarsko: Naklada Slap*

Papalia, D.E. & Wendkos-Olds, S. (1989 ili kasnija izdanja). Human development. McGraw-Hill.

Zarevski (ur.) (2003.). Učitelji za učitelje, *Zagreb:IEP*

Bodovna vrijednost predmeta

4 ECTS

Način polaganja ispita

Ispit se polaže pismeno, a konačna ocjena je kombinacija rezultata na kolokviju i završnog ispita.

IZBORNI KOLEGIJI:

RAD S NADARENIM UČENICIMA

Okvirni sadržaj predmeta

Karakteristike darovite djece (kognitivne i socio-emocionalne osobine darovitih). Identifikacija darovitih učenika i uloga učitelja u tom procesu. Posebnosti rada s darovitima unutar školskog sustava. Uloga učitelja u akceleraciji. Obogaćenje programa (sadržaji i metode rada). Rad učitelja na izradi i provedbi programa, suradnja u timu. Rad s roditeljima nadarenih učenika.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Studenti će upoznati karakteristike darovite djece, načine identifikacije darovitih i mogućnosti rada s njima u okviru školskog sustava. Moći će planirati svoj rad u praksi. Studenti će biti pripremljeni za timski rad na planiranju i izvedbi programa rada s darovitim učenicima.

Oblici provođenja nastave i načini provjere znanja

Nastava se provodi kroz predavanja u jednom semestru (2+0). Znanje se provjerava pismenim ispitom.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Čudina-Obradović, M. (1991.). *Nadarenost: razumijevanje, prepoznavanje, razvijanje*. Školska knjiga, Zagreb.

Koren, I. (1989.). *Kako prepoznati i identificirati nadarenog učenika*. Školske novine, Zagreb

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska

Heller, K.A., Monks, F.J., Sternberg R.J., Subotnik, R.(2000.). *International handbook of giftedness and talent*. Oxford: Elsevier Science Ltd.

Bodovna vrijednost predmeta

2 ECTS

Način polaganja ispita

Pisano.

KOMUNIKACIJSKE VJEŠTINE

Okvirni sadržaj predmeta

Komunikacijski proces. Verbalna komunikacija. Neverbalna komunikacija. Priroda interpersonalne komunikacije. Važnost komunikacije za interpersonalne odnose. Prepreke za uspješnu komunikaciju. Vještine uspješne komunikacije s pojedincem. Samootkrivanje. Asertivnost. Aktivno slušanje. Empatičko razumijevanje. Pravila komunikacije. Usklađena konverzacija. Komunikacija u maloj grupi. Vođenje grupne diskusije. Debata. Predstavljanje grupe i iznošenje grupnih zaključaka. Govorenje pred publikom. Korištenje prezentacijskih vještina tijekom izlaganja. Različite svrhe i odgovarajući oblici obraćanja publici. Kritičko slušanje i postavljanje pitanja govorniku.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Osvještavanje i razumijevanje osnova uspješne komunikacije i usvajanje tehnika i vještina potrebnih za uspješnu komunikaciju s pojedincima, u grupi i s publikom.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja

2 sata predavanja i 2 sata vježbi tjedno tijekom jednog semestra.

Provjera znanja i svladavanje vještina provodi se tijekom nastave kroz različite individualne i grupne zadatke, te usmenim ispitom nakon odslušanog predmeta.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Pearson, J. C., Spitzberg, B. H. (1990). *Interpersonal communication: concepts, components and contexts*. Dubuque: Wm. C. Brown Publishers.

Egan, G. (1977). *You and me: the skills of communicating and relating to others*. Monterey: Brooks/Cole Publishing Company.

Bolton, R. (1986). *People skills*. New York: Touchstone.

Lucas, S. E. (1998). *The art of public speaking*. New York: McGraw-Hill.

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska

Stewart, J. (Ed.) (1999). *Bridges, not walls: a book about interpersonal communication*. McGraw-Hill.

Bodovna vrijednost predmeta

2 ECTS

Način polaganja ispita

Usmeno.

OKOLINSKI ČIMBENICI RAZVOJA

Okvirni sadržaj predmeta

Ekološki model razvoja. Utjecaj mikrosustava na razvoj: obitelji, vršnjaci, škola. Utjecaj mezosustava na razvoj djeteta: odnos škole i obitelji. Utjecaj egzosustava na razvoj: radno mjesto i zaposlenost roditelja, socijalna mreža, socioekonomski status, zakonodavstvo i socijalna politika, sredstva masovnih komunikacija. Utjecaj makrosustava na razvoj: kulturalni i subkulturalni utjecaji.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Studenti će se upoznati s različitim modelima o mehanizmima djelovanja socijalnih ekoloških sustava na razvoj. Po završetku kolegija studenti će razumjeti kako socijalni konteksti, promjene u njima i interakcije između njih i djeteta utječu na razvoj te će moći prepoznati i razlikovati okolnosti i uvjete u različitim kontekstima koji pogoduju kao i one koji narušavaju optimalan djetetov razvoj.

Oblici provođenja nastave i načini provjere znanja

2 sat predavanja jedno tijekom jednog semestra. Znanje će se provjeravati putem kolokvija.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Bronfenbrenner, U., & Morris, P. A. (1998). The ecology of developmental processes. In W. Damon (Series Ed.) & R. M. Lerner (Vol. Ed.), *Handbook of child psychology: Vol. 1. Theoretical models of human development* (5th ed., pp. 993-1028). New York: John Wiley.

Demo, D.H., Ganong, L.H. (1994). Divorce. U knjizi McKenry, P.C. i Price S.J. (Eds.) (1994). *Families and Change* (str. 197-218).

Walsh, F. (Ed.) (1993). *Normal family processes*. New York: The Guilford Presss. (pogl. 1-12)

Ilišin, V., Marinović Bobinac, A., Radin, F. (2001). *Djeca i mediji*. Zagreb: Državni zavod za zaštitu obitelji, materinstva i mladeži i IDIZ.

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska

Stewart, A.J., Copeland, A. P., Chester, N.L., Malley, J.E., Barenbaum, N.B. (1997). *Separating together: How divorce transforms families*. New York: The Guilford Presss.

Balter, L., Tamis-leMonda (Eds.) (1999). *Child psychology: A handbook of contemporary issues*. New York: Psychology Press. (pogl. 16, 18, 19)

Bodovna vrijednost predmeta

2 ECTS

Način polaganja ispita

Ispit se polaže pismeno.

UVOD U PSIHOLOGIJU RODITELJSTVA

Okvirni sadržaj predmeta

Determinante roditeljskog ponašanja (karakteristike roditelja, karakteristike djeteta, kontekstualni činitelji). Individualne razlike u roditeljskom ponašanju (dimenzije i stilovi roditeljskog ponašanja). Tranzicija u roditeljsku ulogu i faze roditeljstva (roditeljstvo s djetetom dojenačke, predškolske, rane školske i adolescentne dobi; roditeljstvo i odrasla djeca). Utjecaj roditeljskog ponašanja na dječje ponašanje i razvoj. Roditeljska uloga i osobni razvoj. Odnosi između roditeljske i drugih životnih uloga. Neplodnost i život bez djece. Roditeljstvo u specifičnim okolnostima (maloljetni roditelji, jednoroditeljske i rekonstituirane obitelji, roditelji djece s posebnim potrebama, udomiteljstvo i posvojenje). Edukacija roditelja.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Upoznavanje s psihologijom roditeljstva i razumijevanje složenosti i važnosti uloge majke i oca u suvremenim društvenim okolnostima. Poznavanje utjecaja roditeljskog ponašanja na dječji razvoj te utjecaja roditeljstva na razvoj u odrasloj dobi. Kroz sadržaje kolegija studenti će se osposobiti za promoviranje optimalnih roditeljskih ponašanja u budućem profesionalnom radu.

Oblici provođenja nastave i načini provjere znanja

2 sata predavanja tjedno tijekom jednog semestra. Po završetku nastave znanje se provjerava pismenim ispitom.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Martin, C.A. & Colbert, K.K. (1997). *Parenting: A life span perspective*. NY: McGraw-Hill.

Delač Hrupelj, J., Miljković, D. i Lugomer Armano G. (2000). *Lijepo je biti roditelj*. Zagreb: Creativa.

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska

Hoghugh, M. & Long, N. (Eds.). (2005). *Handbook of parenting: Theory, research and practice*. SAGE.

Bornstein, M.H. (2002). *Handbook of parenting*. Vol. 1-5. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.

Brooks, J.B. (2001). *Parenting* (3rd ed). Mountain View, CA: Mayfield Publishing Co.

Muzi, M.J. (2000). *The experience of parenting*. Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall.

Maccoby, E.E. (2000). *Parenting and its effects on children: On reading and misreading behavior genetics*. Annual Review of Psychology, 51, 1-27.

Golombok, S. (2000). *Parenting: What really counts?* Philadelphia, PA: Routledge.

Bodovna vrijednost predmeta

2 ECTS

Način polaganja ispita

Ispit se polaže pismeno.

UVOD U TEORIJE LIČNOSTI

Okvirni sadržaj predmeta

Uloga i važnost teorije u psihologiji ličnosti; Povijesni razvoj teorija ličnosti; Uvjeti koje bi morala zadovoljavati dobra teorija ličnosti; Kriteriji za vrednovanje različitih teorija ličnosti; Strukturalne i procesne teorije ličnosti; Razlikovanje teorija i modela u psihologiji ličnosti; Osnovni teoretski pristupi u psihologiji ličnosti (Osobinski pristup; Psihoanalitički pristup; Kognitivni pristup; Pristup teorija učenja; Humanistički pristup); Detaljan prikaz najvažnijih teorija ličnosti; Moguća aplikacija pojedinih teorija u obrazovnom kontekstu; Usporedba različitih teorija ličnosti i kritički osvrt na njih.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Cilj kolegija je stjecanje znanja o različitim teorijama ličnosti. Omogućiti studentima stjecanje znanja za kritičku evaluaciju različitih teorija. Osim prikazivanja pojedinih teorija ličnosti, posebna pažnja će se posvetiti aplikacijama teorija ličnosti u obrazovnom kontekstu.

Oblici provođenja nastave i načini provjere znanja

2 sata predavanja na tjedan tijekom jednog semestra

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

John, O.P., Cervone, D., Pervin, L.A. (2005). Personality: Theory and Research, 9th Ed. Wiley

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska

Fulgosi, A.(1985). Psihologija ličnosti: Teorije i istraživanja. Zagreb: Školska knjiga

Bodovna vrijednost predmeta

2 ECTS

Način polaganja ispita

Pismeni i usmeni

PSIHOLOGIJA OSOBA S POSEBNIM POTREBAMA

Okvirni sadržaj predmeta

Društveni, obiteljski i individualni činitelji u nastanku razvojnih teškoća. Mentalna retardacija. Tjelesni invalidi. Slijepa djeca. Gluha djeca. Djeca s poremećajima u ponašanju. Djeca oboljela od cerebralne paralize. Psihološka podrška obiteljima čiji član ima posebne potrebe. Stigma i stavovi društva prema osoba s posebnim potrebama. Etička pitanja brige o ljudima s posebnim potrebama.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Upoznat će različite etiološke činitelje u nastanku razvojnih teškoća. Studenti će usvojiti znanja o specifičnim skupinama ljudi s posebnim potrebama. Raspravljat će o stigmatizaciji i stavovima društva prema osoba s posebnim potrebama. Studenti će naučiti specifičnosti ophođenja s ljudima s posebnim potrebama.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja

1 sat predavanja i 2 sata seminara. Seminari će uključivati prikaz poteškoća i način rada s osobama s određenim posebnim potrebama, te rasprave o etičkim pitanjima. Provjera znanja provodi se tijekom nastave kroz seminare i na kraju nastave pismenim ispitom.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Batshaw, M. L. (2002). *Children with Disabilities*. New York: Paul H Brookes Pub Co.

Blackbourn, J. M., Patton, J. R. i Trainor, A. (2003). *Exceptional children in focus*. London: Prentice Hall.

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska

Ribić, K. (1991.). *Psihofizičke razvojne teškoće*. ITP Forum: Zadar

Bodovna vrijednost predmeta

2 ECTS

Način polaganja ispita

Ispit se polaže pismeno.

EVALUACIJA TRETMANA

Okvirni sadržaj predmeta

Osnovni pojmovi u evaluaciji tretmana; Vrste psihosocijalnih intervencija i smisao njihove evaluacije; Teorijski, metodološki i praktični aspekti evaluacije programa; Logika evaluacijskih postupaka;

Glavne vrste evaluacije programa; Modeli evaluacije; Nacrti evaluacijskih istraživanja; Planiranje evaluacijskih postupaka (definiranje ciljeva, kriterija i standarda za ocjenu djelotvornosti programa, izbor nacrta istraživanja, izvori i načini prikupljanja evaluacijskih podataka, postupci analize podataka); Izvještavanje o rezultatima evaluacije (elementi i struktura izvještaja, prilagodba korisnicima).

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Osposobiti polaznike da mogu (a) samostalno ili kao član tima sudjelovati u planiranju i kreiranju nacrta evaluacijskog istraživanja, (b) provesti evaluaciju programa unutar pojedinih domena, (c) adekvatno opisati i interpretirati prikupljene podatke te prikazati rezultate u formi pisanog evaluacijskog izvješća.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja

2 sata predavanja i 1 sat seminara tjedno unutar jednog semestra. Provjera znanja provodi se kontinuirano tijekom semestra - kroz izlaganja seminarских radova i rasprave tijekom nastave te ispitom nakon odslušanog kolegija.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Kulenović, A. (1996). *Evaluacija psihosocijalnih intervencija*. U: Pregrad, J. (Ur.) *Stres, trauma, oporavak* (269-291). Zagreb: Društvo za psihološku pomoć.

Posavac, E. J., & Carey, R. G. (2003). *Program Evaluation - Methods and Case Studies*. (6th ed.). New Jersey: Prentice Hall.

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska

Rossi, P. H., & Freeman, H. F. (2003). *Evaluation*. London: Sage.

Rosekrans, F. (1990). Psihoterapija s gledišta nespecifičnih rezultata i uvjeravanja. *Primijenjena psihologija*, 11, 36-46.

Bodovna vrijednost predmeta

2 ECTS

Način polaganja ispita

Pismeno.

PEDAGOŠKI MODUL

OBAVEZNI KOLEGIJ¹:

OPĆA PEDAGODIJA

Okvirni sadržaj predmeta

Predmet Opće pedagogije. Diferencijalna pedagogija ili sustav pedagoških disciplina. Odnos pedagogije i drugih znanosti. Temeljni pedagoški pojmovi i kategorije. Temeljni oblici pedagoškog djelovanja. Oblici znanja i spoznaja o odgoju (slike, koncepti, modeli i teorije). Obrazovne institucije i sustavi obrazovanja. Suvremena pedagogija i kurikulum. Profesionalne kompetencije nastavnika. Suvremeni izazovi pedagogiji (primjerice: alternativne i/ili anti pedagogije; interkulturalni odgoj; globalizacija).

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Studenti će se upoznati s predmetom, subdisciplinama i kategorijalnim aparatom Opće pedagogije te steći elementarna umijeća u ophođenju s pedagoškim teorijama i razviti umijeća glede temeljnih oblika pedagoških djelovanja.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja

2 sata predavanja i 2 sata seminara tjedno. Znanje se provjerava ispitom po završetku nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Mijatović, A. (ur.) (1999), *Osnove suvremene pedagogije* (Odabrana poglavlja). Zagreb: HPKZ.

König, E./Zedler, P. (2001), *Teorije znanosti o odgoju*. Zagreb:Educa.

Gudjons, H. (1994), *Pedagogija. Temeljna znanja* (Odabrana poglavlja). Zagreb:Educa.

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska

Schulz von Thun, F. (2001), *Kako međusobno razgovaramo* 1. Smetenje i razjašnjenja. Zagreb: Erudita

Bodovna vrijednost predmeta

3 ECTS

¹ Obvezanti i izborni kolegiji u okviru pedagoškog i didaktičkog modula za studente ALU, MA, PMF i druge nastavničke fakultete uvažavat će posebnosti matičnih struka i razvijati se u dogovoru sa svakim fakultetom posebno.

Način polaganja ispita

Pismeni.

IZBORNI KOLEGIJI²:

KOMUNIKACIJA U NASTAVI

Okvirni sadržaj predmeta

Metakomunikacijska razina: Što je komunikacija?. Verbalna i neverbalna; digitalna i analogna komunikacija. Obilježja nastavne komunikacije. Uloga učitelja kao agensa i modela komunikacijskog ponašanja učenika. Komunikacijska razina: Metode i tehnike uspješne komunikacije: aktivno slušanje, vođenje razgovora, igranje uloga, pedagoška psihodrama, moderirana rasprava. Oblici podučavanja: monološki i dijaloški. «Komunikacijski profili» učitelja i etika komunikacije. Neverbalna komunikacija u nastavi (značenje poruka tijela, pokreta, gesta). Aktualne teme: Interkulturalna komunikacija u nastavi. – Komunikacija na daljinu.- Virtualna komunikacija.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Steći osnovna znanja o nastavnoj komunikaciji i ulozi učitelja kao agensa i modela komunikacijskog ponašanja učenika i osvijestiti odnos komunikacijskog ponašanja učitelja, oblika komunikacije između učenika i razvijanja komunikacijske kompetencije učenika; upoznati i vježbati metode i tehnike uspješne nastavne komunikacije

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja

1 sat predavanja i 1 sat seminara tjedno. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Langer, I., Schulz von Thun, F., Tausch, R.(2003): Kako se razumljivo izražavati. Zagreb: Erudita.
Heinz Klippert (1996): Kommunikations-Trening.-Muenchen.
Schulz von Thun, F. (2002): Kako međusobno razgovaramo (1-3), Zagreb:Erudita.
Hans Juergen Apel (2003): Predavanje uvod u akademski oblik poučavanja. Zgareb:Erudita.

Popis literature koja se preporuča kao dopunska

Brajša, P. (1994): *Pedagoška komunikologija*. Zagreb: Školske novine.
Bratanić, M.. (1993) *Mikropedagogija - Interakcijsko-komunikacijski aspekt odgoja* (3.izd.). Zagreb:Školska knjiga.
Neill, S. (1994). *Neverbalna komunikacija*. Zagreb:Educa.

Bodovna vrijednost predmeta

² Izborni predmeti u okviru ovog modula mogu biti u načelu svi kolegiji preddiplomskog/diplomskog studija pedagogije. Za ovu akademsku godinu predlažemo navedene kolegije kao izborne.

2 ECTS

Način polaganja ispita

Pismeni ispit i portfolio.

PEDAGOGIJA ADOLESCENCIJE

Okvirni sadržaj predmeta

Pojam i razvojne karakteristike. Genetski i vanjski činitelji razvoja u djetinjstvu i mladenaštvu. Razvojne osobine i funkcije: tjelesne, kognitivne, emocionalne i socijalne. Tipologija i diferencijacija u formiranju identiteta: zrenje, razvoj, socijalizacija, odgoj. Odgojno-obrazovno značenje, mogućnosti i načini pedagoške intervencije. Dijete i djetinjstvo; mladi i mladenaštvo: okolinski i životni svijet. Socijalno-ekološki činitelji i odgojni utjecaji u kasnom djetinjstvu i mladenaštvu: obitelj, škola, crkva, slobodno vrijeme, mediji, vršnjačke skupine. Kultura, subkultura, kontrakultura, alternativna kultura i životni stilovi mladih kao polje pedagoškog djelovanja. Razvojne-pedagoške teškoće, smetnje i intervencije. Pedagoška povijest djetinjstva i mladenaštva. Pedagogija djetinjstva i mladenaštva: predmet, sadržaj, istraživanje i polje praktičnog djelovanja.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Upoznati razvojne osobine i (ne)tipično ponašanje u kasnom djetinjstvu i mladenaštvu. Shvatiti prirodne oblike reakcija i uzroke osobito karakteristične za pubertetsku i adolescentsku dob te mogućnosti i načine odgojno-socijalnog djelovanja na tijek razvoja.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja

1 sat predavanja i 1 sat seminara tjedno. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Baacke, D. (1984), Die 6- bis 12 jährigen. Beltz, Weinheim – Basel.

Baacke, D. (1986), Die 13- bis 18 jährigen. Urban – Schwarzenberg, Munchen - Berlin.

Gudjons, H. (1994), Pedagogija – temeljna znanja. Educa, Zagreb.

Key, E. (2000), Stoljeće djeteta. Educa, Zagreb.

Popis literature koja se preporuča kao dopunska

Perasović, B. (2001), Urbana plemena. Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb.

Sander, U., Vollbrecht, R. (1985), Zwischen Kindheit und Jugend. Juventa, Weinheim – Munchen.

Bodovna vrijednost predmeta

2 ECTS

Način polaganja ispita

Usmeni ispit.

OSNOVE SPECIJALNE PEDAGOGIJE

Okvirni sadržaj predmeta

- Specijalna pedagogija kao znanstvena disciplina: predmet, područje, sadržaj, zadaci i metode.
- Individualne sličnosti i razlike u razvoju djece i mladeži (intravarijabilitet i intervarijabilitet), vrste odstupanja u razvoju i područja razvojnih teškoća: osnovne osobine djece s teškoćama u razvoju, poremećajima u ponašanju i darovite djece.
- Pedagoški postupci u zadovoljavanju posebnih potreba djece i mladeži s mentalnim, vidnim, slušnim, tjelesnim i kombiniranim razvojnim teškoćama i promjenama u osobnosti uvjetovanih organskim i socijalno-emocionalnim čimbenicima.
- Značaj i oblici integracije/inkluzije djece i mladeži u redovni odgojno-obrazovni sustav.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Osposobiti studente, da putem samostalnog i kritičkog proučavanja literature te raspravama na seminarima i terenskoj nastavi ovladaju temeljnim spoznajama u područje specijalne pedagogije, utemeljenja, osnovnih pojmovnih određenja i neposrednog odgojnog djelovanja.

Ostvarivanje sadržaja kolegija treba osigurati cjelovit i sistematiziran uvid u pedagoške postupke s djecom posebnih potreba, kao i njihovoj integraciji/inkluziji.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja

1 sat predavanja i 1 sat seminara tjedno. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Hrvatić, N. (2004), *Udžbenici za učenike s posebnim potrebama*, u: Halačev, S. (ur.), Udžbenik i virtualno okruženje, Zagreb, Školska knjiga.

Jensen, E. (2004), *Različiti mozgovi, različiti učenici*, Educa, Zagreb.

Kostelnik, M., Onaga, E., Rohde, B., Whiren, A. (2004), *Djeca s posebnim potrebama*, Educa, Zagreb.

Sekulić-Majurec, A. (1988), *Djeca s teškoćama u razvoju u vrtiću i školi*. Školska knjiga, Zagreb.

Popis literature koja se preporuča kao dopunska

Cvetković-Lay, J., Sekulić-Majurec, A. (1998), *Darovito je, što ću s njim?*, Alinea, Zagreb.

Mijatović, A. (ur.) (1999), *Osnove suvremene pedagogije* (pog. *Djeca s izuzetnim potrebama*), Zagreb, HPKZ.

Stakes, R., Hornby, G. (1997), *Change in Special Education*, Cassell, London.

Bodovna vrijednost predmeta

2 ECTS

Način polaganja ispita

Pismeni i ismeni ispit.

OBRAZOVANJE DAROVITIH

Okvirni sadržaj predmeta

- *Proučavanje darovitosti kao društvenog i pedagoškog fenomena. (Povijesni pregled brige za darovite i uloge darovitih pojedinaca u društvu; Pristup darovitosti u suvremenom društvu.*
- *Suvremena istraživanja darovitosti. Studije blizanaca i dr.*
- *Otkrivanje i identificiranje darovitosti (Problem kriterija u određivanju darovitosti /intelektualne, specifične i kreativne sposobnosti/. Pojavni oblici darovitosti . Potencijalna i produktivna darovitost.*
- *Suvremene koncepcije darovitosti i njihove implikacije za pedagošku praksu.*
- *Poticanje razvoja darovitosti (općenito i po pojedinim područjima)*

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Upoznati studente s novim pristupima društva i struke fenomenu darovitosti i osnovnim načinima prepoznavanja i identificiranja darovite djece. Osposobiti ih da u odnosu na vrstu i stupanj darovitost darovitoj djeci prilagođavaju obrazovni program i druge obrazovne aktivnosti, te tako poticajno djeluju na razvoj njihovih potencijala.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja

1 sat predavanja i 1 sat seminara tjedno. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Cvetković-Lay, J., Sekulić-Majurec, A.: *Darovito je , što ću s njim?* Alinea, Zagreb 1998.

Čudina-Obradović, M. (1990): *Nadarenost: Razumijevanje, prepoznavanje, razvijanje*. Zagreb: Školska knjiga.

Koren, I. (1989.): *Kako prepoznati i identificirati nadarenog učenika*. Zagreb: Školske novine.

Sekulić-Majurec, A. (2002).: *Što je novo u pedagoškom pristupu darovitoj djeci i učenicima*. U:

Poticanje darovite djece i učenika. Zagreb: HPKZ, str. 46-57

Sekulić-Majurec, A. (2002.): *Novi pogledi na darovitost i rad s darovitim učenicima*. U: Unapređivanje rada s darovitim učenicima u srednjoškolskom odgoju i obrazovanju. Ministarstvo prosvjete i športa, Zavod za unapređivanje školstva, Zagreb 2002. str. 53-64.

Popis literature koja se preporuča kao dopunska

Sekulić-Majurec, A. (1997): *Poticanje stvaralačkog mišljenja u školi*. U: Škola i stvaralaštvo – Stvaralaštvo u školi (ur. M. Pavlinović-Pivac) Zagreb, : OŠ Matije Gupca, str. 53-66.

Sekulić-Majurec, A. (2001.): *Kako provoditi postupak preskakanja razreda*. Zrno, 41-42(66-67): 52-55.

Sekulić-Majurec, A. (1995.): *Mogućnost razvijanja produktivne darovitosti potencijalno darovitih srednjoškolaca*. Napredak, 136 (1):15-22

Bodovna vrijednost predmeta

2 ECTS

Način polaganja ispita

Usmeni ispit.

PEDAGOŠKO SAVJETOVANJE I PROFESIONALNA ORIJENTACIJA

Okvirni sadržaj predmeta

Savjetovanje i pedagoške dimenzije savjetodavnog rada

Odnos pedagoškog savjetodavnog rada, pedagoškog vođenja i terapijskih postupaka

Sušтина, specifičnosti i pretpostavke pedagoškog savjetodavnog rada

Mogućnosti i ograničenja pedagoškog savjetodavnog rada

Znanja i vještine potrebne za pedagoško savjetovanje

Faze savjetodavnog rada , pedagoška dijagnoza

Put pronalaženja rješenja problema

Aktivnosti i uloge povezane s pedagoškim savjetovanjem

Individualni pedagoški savjetodavni rad

Grupni pedagoški savjetodavni rad, autoritet i odgovornost

Odnosi u procesu pedagoškog savjetovanja

Direktivni i nedirektivni savjetodavni rad

Metode i tehnike savjetodavnog rada

Specifičnosti pedagoškog savjetovanja s djecom i odraslima

Pedagog i pedagoško savjetovanje

Profesionalna orijentacija – obvezni dio obrazovnog djelovanja škole

Profesionalno informiranje, profesionalno savjetovanje

Profesionalno praćenje

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Poznavanje ključnih pojmova, teorija i teorijskih postavka pedagoškog savjetodavnog rada te razumijevanje i prihvaćanje savjetodavnog rada kao dijela preventivnog rada pedagoga.

Razvoj analitičkih vještina i vještina kritičkog mišljenja; ovladavanje vještinama individualnog i grupnog savjetodavnog rada s učenicima, roditeljima i drugim odraslim osobama u odgojno-obrazovnoj ustanovi; stjecanje vještina informiranja i savjetovanja u profesionalnoj orijentaciji.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja

1 sat predavanja i 1 sat seminara tjedno. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Janković, J. (1997) *Savjetovanje - nedirektivni pristup*. Zagreb: Alinea.

Juul, J. (1995) *Razgovori s obiteljima – perspektive i procesi*. Zagreb: Alineja.

Resman, M. (2000) *Savjetodavni rad u vrtiću i školi*. Zagreb: HPKZ.

Popis literature koja se preporuča kao dopunska

Geldard, K.; Geldard, D. (1998) *Counselling children*. London: Sage Publication.

Manthei, R. (1997) *Counselling: The skills of finding solutions to problems*. London: Routledge.

Reardon, K.K. (1998) *Interpersonalna komunikacija*. Zagreb: Alinea.

Bodovna vrijednost predmeta

2 ECTS

Način polaganja ispita

Pismeni i usmeni ispit.

DIDAKTIČKI MODUL

OBAVEZNI KOLEGIJ:

OPĆA DIDAKTIKA

Okvirni sadržaj predmeta

Didaktika i Curriculum. Sustavi znanja i obrazovanje. Odnos Opće didaktike i predmetnih didaktika (metodika). Podjela opće didaktike (teorijska, empirijska i pragmatička). Didaktika kao teorija obrazovanja. Didaktički modeli i/ili teorije. Temeljni didaktički pojmovi (i njihovi odnosi), modeli i operacije. Didaktička rekonstrukcija, redukcija i transformacija. Profesionalne kompetencije nastavnika. Koncepti planiranja, organiziranja i izvođenja nastave. Kriteriji dobre nastave. Nastava kao akt uravnoteženja. Modeli diagnostike i evaluacije u općoj didaktici. Suvremeni trendovi u Općoj didaktici.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Studenti će se upoznati s predmetom Opće didaktike i praktičnim pitanjima pripreme, realizacije i (samo)evaluacije nastave koje tematizira didaktika, steći elementarna umijeća u ophođenju s didaktičkim teorijama i/ili modelima i razviti umijeća glede (reflektiranog) planiranja, izvođenja i evaluacije nastave.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja

2 sata predavanja i 1 sat seminara tjedno. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Terhart, E. (2001), *Metode poučavanja i učenja*. Zagreb: Educa.

Meyer, H. (2002), *Didaktika razredne kvake*. Zagreb: Educa.

Gudjons, H., Teske, R., Winkel, R., (ur.), *Didaktičke teorije*. Zagreb: Educa: 1994.

Popis literature koja se preporuča kao dopunska

Kyriacou, K (1997), *Temeljna nastavna umijeća*, Zagreb: Educa.

Apel, H. J. (2003), *Predavanje. Uvod u akademski oblik poučavanja*. Zagreb: Erudita.

Peterßen, W. H. (2003). *Unterrichtsvorbereitung*. München: Ehrenwirth.

Peterßen, W. H. (2001), *Lehrbuch Allgemeine Didaktik*. München: Ehrenwirth.

Bodovna vrijednost predmeta

3 ECTS

Način polaganja ispita

Pismeni ispit i portfolio.

IZBORNI KOLEGIJI:

INTERESI U NASTAVI

Okvirni sadržaj predmeta

Povijesna shvaćanja interesa u pedagogiji i pedagoške teorije interesa (Dewey, Kerschensteiner, Herbart). Minhenska teorija interesa (Krapp i Schiefele) i njen odnos s motivacijskom teorijom samoodređenja (Deci i Ryan). Vrste interesa. Životni interesi. Razvoj spoznajnih interesa tijekom cjeloživotnog obrazovanja. Interesi kao uvjet, cilj i rezultat nastavnog procesa. Interes i disciplina. Odgojna nastava i razvoj interesa. Poticanje i razvoj interesa i motivacije za učenje u nastavi.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Studenti će se upoznati s teorijama interesa i empirijskim istraživanjima interesa i steći bitna umijeća u poticanju i razvoju interesa i motivacije za učenje u nastavi.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja

1 sat predavanja i 1 sat seminara tjedno. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Palekčić, M./ Müller, F. (2005), *Uvjeti i efekti interesa za studij i motivacije za učenje* (motivi za izbor studija i motivacijski regulacijski stilovi) kod hrvatskih i njemačkih studenata, *Pedagoška istraživanja*, 1, 2, 159-195.

Palekčić, M., Radeka, I., Petani, R. & Müller, F. (2004), *Interes za studij*, *Napredak*, 145(4), 389-404.

Deci, E. L. & R. M. Ryan (Eds.) (2002), *Handbook of self-determination research*. Rochester: University of Rochester Press.

Popis literature koja se preporuča kao dopunska

Palekčić, M. (1985), *Unutrašnja motivacija i školsko učenje*. Sarajevo: Svjetlost.

Krapp, A. & M. Prenzel (Hrsg.) (1992), *Interesse, Lernen, Leistung Münster: Aschendorff*.

Hoffmann, L./A. Krapp/ K. A. Renniger (1998), *Interest and learning. Kiel: IPN*.

Dresel, Markus: *Motivationsförderung im schulischen Kontext*. Göttingen: Hogrefe 2004

Krapp, A. (1998). Entwicklung und Förderung von Interessen im Unterricht. *Psychologie der Erziehung und Unterricht*, 44. Jg., 185-201.

Bodovna vrijednost predmeta

2 ECTS

Način polaganja ispita

Pismeni ispit i portfolio.

ALTERNATIVNE PEDAGOŠKE IDEJE I ŠKOLE

Okvirni sadržaj predmeta

Društvena uvjetovanost, pojava, važnost i pregled alternativnih pedagoških ideja i škola. Pedagoški projekti i posljedice reformne pedagogije. Pedagoško-didaktičke koncepcije, organizacija i praksa važnijih alternativnih škola (Montessori, Waldorf, Freinet, Summerhil, Laborschule, Barbiana, Tvind). Današnje privatne škole kao alternativni pokušaji. Kurikularne osobitosti alternativnih škola. Pedagoški pluralizam suvremenih školskih sustava u obzoru alternativnih ideja. Znanstvena utemeljenost alternativnih pedagoških ideja i škola.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Upoznati različite alternativne pedagoške ideje, pokrete i pravce koji su utjecali na pojavu, ustroj, organizaciju i rad alternativnih škola u svijetu i u nas. Studenti će steći znanja o pedagoškim, didaktičkim i metodičkim rješenjima u alternativnim, privatnim i slobodnim školama (osobito u odnosu prema državnima), i mogućnosti primjene nekih od alternativnih pokušaja u današnjim javnim školama.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja

1 sat predavanja i 1 sat seminara tjedno. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Jakopović, S. (1984), *Pokret radne škole u Hrvatskoj*. NIRO Školske novine, Zagreb.

Matijević, M. (2001), *Alternativne škole*. Tipex, Zagreb.

Previšić, V. (1992), *Alternativne škole: teorijska polazišta i praktični dosezi*. U: Prema slobodnoj školi. Institut za pedagoška istraživanja, Zagreb.

Popis literature koja se preporuča kao dopunska

Walford, G. (1992), *Privatne škole – iskustva u deset zemalja*. Educa, Zagreb.

Bodovna vrijednost predmeta

2 ECTS

Način polaganja ispita

Usmeni ispit i seminarske radne obaveze..

TEMELJNA NASTAVNA UMIJEĆA

Okvirni sadržaj predmeta

Modeli odnosa teorije i prakse u pedagogiji. Odnos (teorijskog) znanja praktičnih umijeća. Kriteriji dobre nastave. Temeljna nastavna umijeća. Profesionalne kompetencije nastavnika. Zdravlje nastavnika u obzoru salutogeneze. Izvori stresa u radu nastavnika i načini borbe protiv stresa. Pedagoški mediji. Razumljivost izražavanja i razumljivost tekstova. Interes za nastavu i motivacija za učenje i kako ih poticati. Implicitno znanje i djelovanje. Držanje nastavnika i takt u nastavi.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Studenti će se upoznati s modelima odnosa teorije i prakse u pedagogiji i didaktici i razviti temeljna nastavna umijeća, odnosno profesionalne kompetencije nastavnika, koje (pored ostalog) uključuju i držanje i takt u pedagoškom ophođenju sa učenicima (i) u nastavi.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja

1 sat predavanja i 1 sat seminara tjedno. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Kyriacou, K. (1997). Temeljna nastavna umijeća. Zagreb: Educa.

Langer, I./Schulz von Thun, F./ Tausch, R. (2003), Kako se razumljivo izražavati. Zagreb: Erudita.

Popis literature koja se preporuča kao dopunska

Hilbert, Andreas/Schmitz, Edgar (Hrsg.): Psychosomatische Erkrankungen bei Lehrerinnen und Lehrern. Ursache- Folgen-Lösungen. Stuttgart: Schatauer 2004.

Seibert, Norbert/Serve, Helmut/ J. (Hrsg.) (2003): Prinzipien guten Unterrichts. Kriterien einer zeitgemässigen Unterrichtsgestaltung. PimS. /. Auflage

Neill, S.(1994), Neverbalna komunikacija u razredu. Zagreb: Educa.

Bodovna vrijednost predmeta

2 ECTS

Način polaganja ispita

Pismeni ispit i praktični uradak.

PEDAGOŠKA DIJAGNOSTIKA

Okvirni sadržaj predmeta

Modeli dijagnostike u pedagogiji i didaktici. Modeli pedagoško-psihološke dijagnostike (medicinski, interakcionistički i ekološko-fenomenološki). Funcije pedagoško-psihološke dijagnostike (selektivna, modifikacijska i poticajna). Obilježja pedagoške dijagnostike. Dijagnostička kompetencija nastavnika kao osnova pedagoškog djelovanja u nastavi. Razvoj mladih, pedagoška dijagnostika i process obrazovanja i nastave. Zona narednog razvoja kao dijagnostičko sredstvo. Taksonomije znanja i ocjenjivanje rada učenika. Sumativno i formativno ocjenjivanje. Kriterijski testovi. Evaluacija rada nastavnika. Kriteriji dobre nastave. Vrijednovanje postignuća škola. Internacionalna vrijednovanja znanja učenja i kvaliteta škole i nastave.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Studenti će se upoznati s predmetom, obilježjima i modelima pedagoške dijagnostike i steći elementarna dijagnostička umijeća.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja

1 sat predavanja i 1 sat seminara tjedno. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Kleber, E. W. (1992), Diagnostik in pädagogischen Handlungsfeldern – Einführung in Bewertung, Beurteilung, Diagnose und Evaluation.

Leutner, D. (1998), Pädagogisch-psychologische Diagnostik. In: Rost, D. (Hrsg.) (1998), Handwörterbuch Pädagogische Psychologie. Weinheim: Beltz, 1998, S. 378-386.

Wild, K.-P. & Krapp, A. (2001), Pädagogisch-psychologische Diagnostik. In: Krapp, A. & Weidenmann, B., Pädagogische Psychologie., Weinheim: Beltz, S. 513-566.

Weinert, F. E. (Hrsg.) (2001), Leistungsmessungen in Schulen. Weinheim und Basel: Beltz.

Popis literature koja se preporuča kao dopunska

Mužić, V. (2002), Uvod u metodologiju odgoja i obrazovanja, Educa, Zagreb.

Bodovna vrijednost predmeta

2 ECTS

Način polaganja ispita

Pismeni ispit i praktičan rad.

DIDAKTIČKE TEORIJE

Okvirni sadržaj predmeta

Razine refleksije obrazovne prakse na teorijske razine (didaktika, metodike, koncepcije izvedbe nastave).

Temeljni didaktički pojmovi. Didaktičke teorije i modeli nastave. Aktualizacija nastave i potreba teorijskog promišljanja. Didaktika kao teorija odgoja (Erich Weniger, Josef Derbolav; Wolfgang Klafki i Herwig Blankertz; didaktika obrazovnog profila (Hagen Kordes, Andreas Gruschka, Meinert Meyer); Didaktika kao teorija učenja (Paul Heimann, Gunter Otto i Wolfgang Schulz); opća didaktika na psihološkoj osnovici (Hans Aebli); Didaktika obraćanja pozornosti na fenomene (Martin Wagenschein); didaktika kao umijeće poučavanja (Theodor Schulze i Christoph Berg); Teorija obrazovanja u okviru kritičko-konstruktivne odgojne znanosti W. Klafkija; didaktika kao kibernetičko-informacijska teorija Felixa von Cubea, didaktika kao teorija kurikuluma Christine Möller, didaktika kao kritička teorija nastavne komunikacije Reiner Winkela. Refleksije teorijskih modela nastave na nastavnu praksu. Razne orijentacije didaktika kao shvaćanje njenih polazišta.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Stjecanje uvodne orijentacije unutar polazišta i teorijskih okvira na kojima se zasnivaju pojedine didaktičke koncepcije. Razumijevanje elementarnog didaktičkog vokabulara i služenje njime u govoru. Uvoditi studente u raspravu o modelima nastave kao svrsishodnim obrascima učinkovitog učenja i poučavanja.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja

1 sat predavanja i 1 sat seminara tjedno. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Bognar, L. i Matijević, M., (2002). *Didaktika*. Školska knjiga, Zagreb,

Gudjons, H., (1994). *Pedagogija – temeljna znanja*. Educa, Zagreb, (Poglavlja: Učenje i Didaktika, str. 171.-204.)

Klafki i dr., (1992.). *Didaktičke teorije*. Educa, Zagreb

Popis literature koja se preporuča kao dopunska

Jelavić, F. (1995). *Didaktičke osnove nastave*. Naklada Slap. Jastrebarsko

Kyriacou, Ch. (1991. i daljnja izdanja). *Temeljna nastavna umijeća*. Educa, Zagreb

Poljak, V. (1991. i daljnja izdanja). *Didaktika*. Školska knjiga, Zagreb
Terhart, E. (2001.). *Metode poučavanja i učenja*. Educa, Zagreb

Bodovna vrijednost predmeta

2 ECTS

Način polaganja ispita

Usmeni ispit.

SOCIOLOŠKI MODUL

OBAVEZNI KOLEGIJ:

SOCIOLOGIJA OBRAZOVANJA

Okvirni sadržaj predmeta

Društveni i povijesni kontekst obrazovanja; Sociologija obrazovanja – nastanak i razvoj (teorijska polazišta; funkcionalističko, konfliktno, liberalno, interakcionističko); Obrazovanje i socijalne promjene (društvena reprodukcija, mobilnost, konflikti); Institucionalni sustavi obrazovanja (obitelj i škola); Obrazovanje i kultura (tradicija, religija, mediji); Obrazovanje i razvoj (kulturni kapital, tržište rada i znanja); Globalizacija i obrazovne perspektive (tehnološke i socijalne promjene, ekološko obrazovanje); Budućnost obrazovanja i uloga nastavnika (ekološka kriza, modernizacija društva i obrazovanja).

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Upoznavanjem sa sadržajima kolegija studenti/ce će steći osnovna, opća znanja iz područja studija te dodatna znanja i intelektualne vještine koje će pridonijeti kompetentnosti njihove nastavničke uloge.

Znanja: stjecanje dodatnih znanja o teoretskim polazištima i povezanosti suvremenog društva (kulture) i obrazovanja (škole), što će pripomoći boljem razumijevanju društvenih ciljeva i smisla odgoja i obrazovanja učenik/c/a.

Vještine: osposobljavanje za prepoznavanje utjecaja socijalnog sustava na život u obrazovnom sustavu i primjene strukovnih socioloških znanja u kontekstu odraza društvenih fenomena na one u odgoju i obrazovanju

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja

1 sat predavanja i 1 sat seminara tjedno. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Durkheim, E. (1996). Obrazovanje i sociologija. Societas (Zavod za sociologiju), Zagreb.

Haralambos, M. (2002 ili kasnija izdanja). Sociologija – teme i perspektive (pogl. 11. Obrazovanje, str. 737-882). Golden Marketing, Zagreb.

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska

Ballantine, J. H. (1993). The Sociology of Education. Prentice-Hall, Inc, New Jersey.

Delors, J. (1998). Učenje: blago u nama. Educa, Zagreb.

Lesourne, J. (2000). Obrazovanje & društvo. Educa, Zagreb.

Pastuović, N. (1999). Edukologija (V pogl.). Znamen, Zagreb

Bodovna vrijednost predmeta

3 ECTS boda

Način polaganja ispita

Ispit se polaže pismeno.

FILOZOFSKI MODUL

OBAVEZNI KOLEGIJ:

FILOZOFIJA ODGOJA

Okvirni sadržaj predmeta

Nastavni program predmeta čine filozofske refleksije o odgoju i obrazovanju, koje razmatraju temeljne aspekte ljudskog nastojanja da, posredstvom učenja, razvije intelektualne i emocionalne dispozicije, rekonstruira iskustva i kulturno obnovi život. U središtu pozornosti su tri aspekta filozofije odgoja; a) analitički aspekt (problematiziranje pojmova odgoja, obrazovanja, učenja i poučavanja, nastavnog autoriteta i nastavnih očekivanja); b) kritički aspekt (kritika ideologija, obrana razboritoga vrijednosnog pluralizma, spoznajni i voljni čimbenici građanskih i državljanskih kompetencija); c) preskriptivni aspekt (radikalno umno preispitivanje života, kultiviranje humaniteta u univerzalnom poštovanju moralnih osoba, narativna imaginacija koja njeguje suosjećanje i odgovornost).

Predmet konceptijski povezuje istaknuta razumijevanja odgoja u okviru zapadne filozofske tradicije (Sokrat, Platon, Aristotel, stoici, Augustin, Toma Akvinski, renesansni filozofi, Descartes, Hobbes, Spinoza, Locke, Hume, Rousseau, Kant, Hegel, Nietzsche, Mill, Dewey) sa suvremenim problemima i izazovima, koje pred filozofiju odgoja postavljaju neizvjesna budućnost, rascjepkanost znanja, planetarna sudbina ljudskog roda, multikulturalnost, potreba odgajanja za razumijevanje i mir, konstitucija čovječanstva kao svjetske zajednice.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Osvijestiti i kritički propitati filozofijske pretpostavke odgoja i obrazovanja. To je prijeko potreban uvjet za refleksiju nastavnog djelovanja i raspravu o edukacijskih ciljevima. Studenti se posebno osposobljavaju za kontekstualno i kritičko propitivanje suvremenih curriculumna na temelju njihove utemeljenosti u etičkim vrednotama.

Oblici izvođenja nastave i način provjere znanja

2 sata predavanja tjedno. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Foucault, M. (1992) *Znanje i moć* (Zagreb: Globus)

Nietzsche, F. (2003) *Schopenhauer kao odgajatelj* (Zagreb: Matica hrvatska).

Morin, E. (2002) *Odgoj za budućnost* (Zagreb: Educa).

Canivez, P. (1999) *Odgojiti građanina?* (Zagreb: Durieux).

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska

Platon, *Protagora*, u: Platon (1975) *Protagora. Sofist* (Zagreb: Naprijed).

Aristotel, (1988) *Nikomahova etika, i Politika*, (Zagreb: Globus i SNL).

Legrand, L. (1995) *Moralna izobrazba danas: Ima li to smisla?* (Zagreb: Educa).

Hufnagel, E. (2002) *Filozofija pedagogike* (Zagreb: Demetra).

Nussbaum, M. (1997) *Cultivating Humanity: A Classical Defence of Reform in Liberal Education* (Cambridge, MA: Harvard University Press).

Gutmann, A. (1994) What's the use of going to school? The problem of education in utilitarianism and rights theories , in: Sen, A., Williams B. (ed.) *Utilitarianism and beyond* (Cambridge: Cambridge University Press).

Vuk-Pavlović, P., (1996) *Filozofija odgoja* (Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada).

Polić, M. (1993) *K filozofiji odgoja*

Polić, M (1997) *Čovjek, odgoj, svijest* (Zagreb: HFD)

Blake, Smeyers, Smith, Standish (2003) *The Blackwell Guide to the Philosophy of Education* (Oxford: Blackwell Publishing)

Bodovna vrijednost predmeta

3

Način polaganja ispita

Usmeni ispit.

INFORMATIČKI MODUL

OBAVEZNI KOLEGIJ:

INFORMACIJSKE TEHNOLOGIJE U OBRAZOVANJU

Okvirni sadržaj predmeta

Prednosti i nedostaci primjene računala u nastavi. Tradicionalni model nastave u odnosu na suvremeni model budućnosti – informacijske tehnologije u obrazovanju. Učenje na daljinu - alati za učenje na daljinu. U vježbama: Praktična primjena i način funkcioniranja sustava za učenje na daljinu. Samostalan rad u odabranom sustavu za učenje na daljinu. PowerPoint: metode oblikovanja i izlaganja PowerPoint prezentacije u pripremi nastavnih jedinica (na temu: informacijske tehnologije u obrazovanju).

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Studenti trebaju naučiti mogućnosti suvremenih sustava za učenje te načine njihove primjene u nastavi.

Oblici izvođenja nastave i način provjere znanja

1 sat predavanja i 1 sat vježvi tjedno. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Dryden, G., Vos, J. *Revolucija u učenju - kako promijeniti način na koji svijet uči*. Educa, Zagreb, 2001.

Marinković, R. *Inteligentni sustavi za poučavanje*. Hrvatska zajednica tehničke kulture, Zagreb, 2004.

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska

Bitter, G. G., Pierson, M. E. *Using Technology in the Classroom*. Allyn&Bacon, 2004.

Gardner, H., *Multiple Intelligences: the Theory in Practice*. Basic Books, New York, 1993.

Lee, I. A Research Guide for Students. www.aresearchguide.com, (15. siječnja 2005.)

Porter, L. *Creating the Virtual Classroom: distance learning with the Internet*. Wiley Computer Publishing, New York, 1997.

PowerPoint in the Classroom is produced by ACT360 Media Ltd. in conjunction with Microsoft Corporation. Copyright ACT360 Media Ltd. 1998. www.actden.com/pp/ (15. siječnja 2005.)

Bodovna vrijednost predmeta

Način polaganja ispita

Izrada seminarskog rada. Oblikovanje i izlaganje PowerPoint prezentacije na osnovu napisanog seminarskog rada.

IZBORNI KOLEGIJ:

PRIMJENA RAČUNALA U NASTAVI JEZIKA

Okvirni sadržaj predmeta

Predmet "Primjena računala u nastavi jezika" (eng. Computer-Assisted Language Learning – CALL) predstavlja kombinaciju teorijskih postavki, kriterija za evaluaciju edukativnih programa i praktične primjene informatičke tehnologije. Osim teorije vezane uz razvoj i metodologiju primjene računala u nastavi jezika, uz jezične tehnologije, kriterije za procjenu i uz ulogu multimedijских elemenata, studenti će također razviti praktične vještine vezane uz primjenu računala neovisno o jeziku. Kroz praktičan rad prikazat će se mogućnosti primjene različitih izvora informatičke tehnologije (WWW resursi, edukativni programi za učenje jezika, zabavni softver, autorski alati, alati za obradu jezika, elektronski rječnici, strojno prevođenje) te metode integracije u klasičan oblik nastave. Kroz seminarski rad studenti će imati mogućnost prikazati primjenu informatičke tehnologije u nastavi jezika ili prikazati istraživanje vezano uz evaluaciju edukativnog softvera ili će sudjelovati u izradi web stranica vezanih za primjenu računala u nastavi jezika s integriranim kulturološkim elementima.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Studenti će steći znanja i vještine te primijeniti odgovarajuće metode u postupcima integracije informatičke tehnologije u nastavu jezika.

Oblici izvođenja nastave i način provjere znanja

1 sat predavanja i 1 sat vježbi tjedno. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Chapelle, Carol. Computer applications for second language acquisition: Foundations for teaching, testing, and research. New York: Cambridge University Press, 2001.

Egbert, J; Hanson-Smith, E. (Eds.) CALL Environments: Research, practice, and critical issues. Alexandria, VA: TESOL, 1999.

Windeatt, S; Hardisty, D; Eastment, D. The Internet: Resource Books for Teachers. Oxford University Press, 2000.

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska

Cameron, K. (Ed.) (1999) CALL: Media, Design & Applications. The Netherlands: Swets & Zeitlinger Publishers.

Chapelle, C. (1998) Multimedia CALL: Lessons to be learned from research on instructed SLA. Language Learning and Technology, 2(1), 22-34. LLT 2(1): 22-34.

European Commission Report (2005) The impact of the use of new technologies and the Internet on the teaching of foreign languages and on the role of teachers of a foreign language. (contribution of Graham Davies).

Kern, R.; Warschauer, M. (1997) Theory and practice of network-based language teaching// M.

Levy, M. Computer-assisted language learning: Context and Conceptualization. New York, New York: Clarendon Press.

Seljan, S; Berger, N; Dovedan, Z. (2004) Computer-Assisted Language Learning (CALL).

Proceedings of the 27th International Convention MIPRO.

Warschauer & R. Kern (Eds.) (2000) Network-based language teaching: Concepts and practice. New York: Cambridge University Press.

Warschauer, M. (1996) [Computer-assisted language learning: An introduction](#). // S. Fotos (Ed.)

Multimedia language teaching. Tokyo, Japan: Logos International.

Bodovna vrijednost predmeta

2

Način polaganja ispita

Pismeni ispit u obliku seminarskog rada/ praktična primjena/ usmeni

MODUL
HRVATSKI JEZIK U NASTAVNIČKOJ KOMUNIKACIJI

OBAVEZNI KOLEGIJI:

Predmet se sastoji od tri obavezna kolegija. Pojedini od njih nisu obavezni samo studentima filoloških grupa koji navedene sadržaje slušaju u okviru predmeta koji studiraju. Oni umjesto njih biraju izborne kolegije. HRVATSKI JEZIK ZA NASTAVNIKE

Okvirni sadržaj predmeta

Jezik i jezične djelatnosti. Jezične uloge. Komunikacija kao temeljna jezična uloga. Verbalna i neverbalna komunikacija. Odnos jezika i izvanjezičnoga svijeta. Osnovni jezikoslovni pojmovi i discipline. Funkcionalni i formalni pristup jeziku. Primijenjena lingvistika. Hrvatski jezik u funkciji struke. Jezik i komunikacija u nastavi. Pravogovor. Pravopis. Pregled i služenje hrvatskim jezikoslovnim djelima (gramatike, pravopisi, savjetnici...). Stilovi hrvatskoga standardnoga jezika. Pisane vrste. Nastavnikov govor i čitanje. Predavanje (izlaganje, tumačenje, opisivanje, pripovijedanje, raspravljanje).

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Ovladavanje općim jezikoslovnim pojmovima nužnim za usvajanje znanja o jeziku i znanja o svijetu. Bolje vladanje hrvatskim jezičnim vještinama.

Oblici izvođenja nastave i način provjere znanja

1 sat predavanja i 1 sat seminara tjedno. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

(tri jedinice kao obavezni izvori seminarskoga rada): Babić, Z. (1986) Izlagači i slušači u vremenskom procjepu, *Jezik* 3/33, Zagreb, 7-78. Glovacki-Bernardi, Z. i sur. (2003) *Uvod u lingvistiku*, Zagreb, ŠK, 9-53, 191-249. Jelaska, Z. (2004) *Fonološki opisi hrvatskoga jezika*, Zagreb, HSN, str. 5-26. Katičić, R. (1992) *Novi jezikoslovni ogledi*, Zagreb, Školska knjiga, str. 7-75. Neill, S. (1994) *Neverbalna komunikacija*, Zagreb. Pandžić, V. (2001) *Govorno i pismeno izražavanje u srednjoj školi*, Zagreb. Pavličević-Franić, D. i M. Kovačević (ur.) (2003) *Komunikacijska kompetencija u višejezičnoj sredini II*, Zagreb, Naklada Slap i Sveučilište u Zagrebu, str. 1-191. Silić, J. (1996) Polifunkcionalnost hrvatskoga standardnoga jezika, *Kolo*, Zagreb, Matica hrvatska, 244-248. Škiljan, D. (1994) *Pogled u lingvistiku*, Rijeka, Naklada Benja. Škiljan, D. (1979) *Osnove semiologije komunikacije*, Zagreb, Sveučilište u Zagrebu. Žic Fuchs, M. (1990) Kognitivna semantika: konceptualno prototipne teoretske postavke, Zagreb, *SOL* 10/11, 95-106. Žic Fuchs, M. (1991) *Znanje o jeziku i znanje o svijetu*. Zagreb, *SOL* (str. 5-64)

Bodovna vrijednost predmeta

2

Način polaganja ispita

Pismeni, ocjena rada i izlaganja.

GOVORNIŠTVO ZA NASTAVNIKE (Govornička teorija i govorničke vještine)*Okvirni sadržaj predmeta*

Opis obilježja monoloških i dijaloških govorničkih vrsta (predavanja, referati, prigodni govori, debate, razgovori, grupno govorno rješavanje problema). Govorničke strategije. Priprema govora s isticanjem formiranja i testiranja središnje misli. Organiziranje govora prema klasičnim kanonima. Govornička argumentacija. Govornička elokvencija, što uključuje i repertoar retoričkih figura i modalnih izraza. Vještina pažljivoga i kritičkoga slušanja. Izvedbena izražajnost. Postizanje govorne glatkoće. Umješna uporaba uzgovornih znakova. Uklanjanje pretjeranoga govornoga straha. Vještina govorenja uz pomoć bilježaka, folija i drugih medija koji se koriste u nastavi, tj. odnos pripremljenoga teksta i govorne izvedbe. Usvajanje pravila slušačkoga i govornoga bontona.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Osposobiti buduće nastavnike za izrazito govorno zanimanje davanjem sustavnih znanja i uputa za stvaranje vještina radi uspješnijega govornoga djelovanja, međudjelovanja i prenošenja znanja učenicima. Pomoći im da osvijeste izgovorna odstupanja od standarda ili izgovorne mane, te važnost zdravoga i ugodnoga glasa kako bi bili i govorni uzor učenicima. Stoga im se kao izborni kolegij predlaže neki od izbornih kolegija na fonetici koji im mogu pomoći u ovoj govornoj profesiji.

Oblici izvođenja nastave i način provjere znanja

1 sat seminarara i 1 sat vježbi tjedno. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Aristotel (1989) *Retorika*, Zagreb, NaprijedGračani, Đ. (1968) *Temelji govorništva*, Nadbiskupski duhovni stol Škarić, I. (2000) *Temeljci suvremenoga govorništva*, Zagreb, Školska knjigaZadro, I. (ur.) (1999) *Glasoviti govori*, Zagreb, Naklada Zadro

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska

Beker, M. (1997) *Kratka povijest antičke retorike*, Artrezor, ZagrebKvintilijan M.F. (1985) *Obrazovanje govornika*, Sarajevo, Veselin Masleša

Bodovna vrijednost predmeta

1,5

Način polaganja ispita

Pismeni ispit i praktična izvedba.

JEZIČNA INTERAKCIJA I JEZIČNI VARIJETETI*Okvirni sadržaj predmeta*

Pragmalingvistički sadržaj: komunikacijsko djelovanje jezikom, različiti oblici komunikacijske interakcije, govorni činovi, funkcije teksta i dr., s posebnim obzirom na vidove jezičnoga djelovanja važne za razrednu situaciju. Sociolingvistički sadržaji: jezik kao odraz određene zajednice koja njime govori i kao sociokulturna pojava, s posebnim obzirom na komunikacijsku kompetenciju pojedinca i zajednice, jezične varijetete i njihovu primjerenost različitim komunikacijskim situacijama.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina). Osvješčivanje mogućnosti i dosega djelovanja jezikom i priprema za što svrhovitiju upotrebu jezika u nastavnoj situaciji.

Oblici izvođenja nastave i način provjere znanja

1 sat seminarara. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Davis, S. (1991) *Pragmatics, A Reader*, Oxford
Gobber, G. (ur.), (1990) *La linguistica pragmatica (Atti convegno)*, Milano
Hudson, R.A. (1980) *Sociolinguistics*, Cambridge University Press
Ivanetić, N. (1994) *Govorni činovi*, Zavod za lingvistiku, Zagreb
Jakobson, Roman (1960/1964/), *Linguistics and Poetics* u: T.A. Sebeok (ur.), *Style in Language*, Cambridge, Massachusetts: The M.I.T. Press, 232-239
Romaine, S. (2000) *Language in Society*, Oxford University Press
Trudgill, P. (1989) *Sociolinguistics*, Penguin Books Ltd.
Z. Glovacki-Bernardi (ur.) (2001), *Uvod u lingvistiku*, Školska knjiga, Zagreb
Wunderlich, D. (ur.) (1972), *Linguistische Pragmatik*, Frankfurt/M.

Bodovna vrijednost predmeta

1,5

Način polaganja ispita

Ispunjenjem seminarskih obaveza..

IZBORNI KOLEGIJI:

GOVORNA PROIZVODNJA

Okvirni sadržaj predmeta

Kolegij *Govorna proizvodnja* usmjeren je na opis govora kao posebnog oblika komunikacijskog procesa te na mehanizme govorne proizvodnje. Opisuje se anatomija i fiziologija govornih organa. Objasnjavaju se upravljačka razina i tri izvršne razine proizvodnje govora (respiracija, fonacija i artikulacija) te njihovi međusobni odnosi. Govor se raslojava na sloj teksta i glasa te dijeli na govorne članke. Posebno se opisuju karakteristike hrvatskog govornog sustava na segmentalnoj (glasnici) i suprasegmentalnoj (prozodija) razini. ***Razvijanje općih i specifičnih kompetencija***

Cilj je pružiti nastavniku obavijesti o mehanizmima govorne proizvodnje, mogućnosti da njihovo djelovanje procjenjuje na vlastitom govoru te da poboljša govor u onim dijelovima koji su nedostatni a isto tako da i u učenikovom govoru otkriva dobre i loše strane govorne proizvodnje te da ga upućuje u načine njihovog poboljšavanja.

Oblici izvođenja nastave i način provjere znanja

1 sat seminarara i 1 sat vježbi tjedno. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Horga, D., (1996.) Obrada fonetskih obavijesti, HFD Zagreb, 11-104 str. Škarić, I. (1991). Fonetika hrvatskoga književnog jezika. U: Babić, Brozović, Moguš, Pavešić, Škarić, Težak: Povijesni pregled, glasovi i oblici hrvatskoga književnog jezika. HAZU i Globus, Zagreb, & 87-275 , & 683-935.

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska

Barić, Lončarić, Malić, Pavešić, Peti, Zečević, Znika (1990). Gramatika hrvatskoga jezika. Zagreb, str. 9-46. Malmberg, B. (1974). Fonetika, Svjetlost, Sarajevo. ili Malmberg, B. (1995). Fonetika, IVOR, Zagreb

Bodovna vrijednost predmeta

1,5

Način polaganja ispita

Usmeni ispit.

FONETSKA KOREKCIJA (praktikum iz korekcije izgovora)

Okvirni sadržaj predmeta 1. Teorijski uvod u fonetsku korekciju: Optimale (opće, korektivne), visinske karakteristike glasova, načela fonetske korekcije, o čemu treba voditi brigu prilikom fonetske korekcije, postupci fonetske korekcije, elektroakustička pomagala u fonetskoj korekciji. 2. Praktičan rad: Nakon vrlo kratkog teorijskog dijela prelazi se na praktičan rad – svaki student odabere jedan konkretan izgovorni problem (strani jezici, dijalekti) i ispitanika s kojim radi individualno: najprije pod nadzorom nastavnika, a potom samostalno, s ili bez pomoći elektroakustičkih aparata. Tijekom rada vodi se dnevnik korekcije koji je sastavni dio konačnog rada. Ispitanik se snima prije i poslije korekcije, a poboljšanja se analiziraju u grupi, na kraju semestra. Ocjena se temelji na uspješnosti korekcije, na prezentaciji i na pismenom uratku koji se sastoji od analize greške, dnevnika korekcije, analize postupka korekcije i konačnog rezultata, te materijala koji su u korekciji bili korišteni. ***Razvijanje općih i specifičnih kompetencija***

Osposobiti studente za uočavanje izgovornih grešaka koje treba ispraviti i za samostalan rad na njihovu ispravljanju sa i bez elektroakustičkih aparata.

Oblici izvođenja nastave i način provjere znanja

1 sat seminarara i 1 sat vježbi tjedno. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Zbirka relevantnih članaka i poglavlja (dostupna u knjižnici Odsjeka za fonetiku) Pisani nastavni materijali koji se dobiju uz svaku nastavnu jedinicu.

Bodovna vrijednost predmeta

1,5

Način polaganja ispita

Usmeni ispit.

NJEGA GLASA GOVORNIH PROFESIONALACA ***Okvirni sadržaj predmeta*** Dobit će se upute za pravilnu uporabu glasa u javnom nastavničkom govoru, o vokalnoj njezi i vokalnoj tehnici. Teorijsko znanje na seminaru će se praktički primjenjivati u obliku kratkih izlaganja studenata pred skupinom. Postavljat će se glas svakoga studenta (impostacija), usvojit će se *zaštitni glas*, vježbe ugrijavanja, fonetske vježbe za glas i izgovor, akcent metoda u saniranju disfonija. U kraćim predavanjima izlaganjima iz svoga područja studiranja, studenti će trebati praktički uključiti čimbenike respiracije, fonacije, artikulacije i rezonancije zdravoga glasa. ***Razvijanje općih i specifičnih kompetencija***

Svrha je seminara da studenti usvoje teorijsko znanje o njezi glasa, samostalno usvoje vježbe za prevenciju vokalnoga zamora te da praktički nauče javno govoriti optimalno štedeći glas.

Oblici izvođenja nastave i način provjere znanja

1 sat seminara i 1 sat vježbi tjedno. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Benninger, M., Jacobson, B. H., Johnson, A. F. (1994). *Vocal Arts Medicine - The Care and Prevention of Professional Voice Disorders*. New York, Stuttgart: Thieme Medical Publishers, Georg Thieme Verlag. Berry, C. (1997). *Glumac i glas*. Zagreb: AGM. Škarić, I. (1977). Funkcionalno saniranje disfonija slušanjem. U: Problemi glasa i artikulacije glasova, Savez DDJ i SDS, Beograd, 1977, 197-202. Škarić, I. (ur.). *Govorne poteškoće i njihovo uklanjanje*. Zagreb: Mladost. Poglavlja: Poremećaji glasa, 151-162; Rehabilitacija glasa, 163-176. Škarić, I., Varošaneć - Škarić, G. (1999).

Vježbe za glas i izgovor. U *Zbornik Ustvarjalnost v logopediji*, Nova Gorica: Aktiv logopedov Severno primorske regije, Vipava: Center za usposabljanje invalidnih otrok Janka Premrla Vojka, srt. 197-200. ***Popis literature koja se preporučuje kao dopunska***

Gotaas, S., Starr, C. D. (1993). Vocal fatigue among teachers. *Folia phoniatica*, 45, 120-129. Kotby, M. N. (1995). *The Accent method of voice therapy*. San Diego: Singular Publishing Group, Inc.

Rantala, L., Paavola, L., Körkkö, P., Vilkmann, E. (1998). Working-day effects on the spectral characteristics of teaching voice. *Folia phoniatica et logop.*, 50, 205-211. Rantala, L., Vilkmann, E.

(1999). Relationship between subjective voice complaints and acoustic parameters in female teachers' voices. *Journal of voice*, 13, 4, 484-495. Russell, A., Oates, J., Greenwood, K. M. (1998). Prevalence of voice problems in teachers. *Journal of voice*, 12, 4, 467-479. Simberg, S., Laine, A., Sala, E.,

Rönnemaa, A.M. (2000). Prevalence of voice disorders among future teachers. *Journal of voice*, 14, 2, 231-235.

Bodovna vrijednost predmeta

1,5

Način polaganja ispita

ismeni ispit i usmeno izlaganje.

ORTOEPSKE VJEŽBE ***Okvirni sadržaj predmeta*** Uvježbava se pravilan izgovor segmentalnih sastavnica govora kao što su izgovor suglasnika i samoglasnika te suprasegmentalnih prozodijskih čimbenika govora. Razlučuju se pojmovi standarda, prihvaćenog izgovora (RP), razgovornoga stila, organskoga idioma. Usvaja se sustav bilježenja IPA za izgovor glasnika, fonema i alofona, prozodije i dijakritičkih znakova za hrvatski jezik. Uvježbava se izgovor riječi hrvatskoga podrijetla i posuđenica u fonetskim riječima i u povezanom govoru. Nadalje se ispituje sociofonetski odnos prema različitim naglasnim inačicama istih riječi. Također se određuje izgovorni status svakog studenta. ***Razvijanje***

općih i specifičnih kompetencija

Svrha je vježbi da studenti upoznaju, uvježbaju i usvoje prihvaćeni izgovor hrvatskog jezika .

Oblici izvođenja nastave i način provjere znanja

1 sat seminara i 1 sat vježbi tjedno. Znanje se provjerava praktičnim radom.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Brozović, D. (1957/58). O normiranju književnih naglasaka. *Jezik*, 6, 65-72. Landau, E., Lončarić, M., Horga, D., Škarić, I. (1999). Croatian. U *Handbook of the International Phonetic Association*, Cambridge: Cambridge University Press, 66-69. Lončarić, M. i Vukušić, S. (1998). Fonologija. U M. Lončarić (ur.), *Hrvatski jezik*, 75-90, Opole: Uniwersytet Opolski - Instytut Filologii Polskiej. Silić, J. (1997). Razgovorni stil hrvatskoga standardnog jezika. *Kolo*, 4, 483-495. Škarić, I. (1994) Hrvatski jezik danas. *Jezik*, 41, 4, 97-103. Škarić, I. (1999) Sociofonetski pristup standardnom naglašavanju. *Govor*, XV, 2, 117-137. Škarić, I. (2001). Razlikovna prozodija. *Jezik*, 48, 1, 11-19. Škarić, I. i Varošaneć - Škarić, G. (1999). Neke osobitosti hrvatskoga naglasnog sustava. *Govor/Speech*, XVI, 1, 25-31. Varošaneć - Škarić, G. (1995). Govorni stilovi u informativnim emisijama. *Govor/Speech*, XII, 1, 71-79. Varošaneć - Škarić, G. (2001). Poželjnost nekih kategorija izografnih naglasnih heterofona. *Govor/Speech*, XVIII, 1, 33-44. Vuletić, D. (1987). *Govorni poremećaji - Izgovor*. Zagreb: Školska knjiga

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska

Škarić, I. (1977/78). Pleoaje za govor organski i govor standardni. *Jezik*, 2, 33-42. Škarić, I., Babić, Z., Škavić, Đ., Varošanec, G. (1987) Silazni naglasci na nepočetnim slogovima riječi. *Govor/Speech*, 4, 2, 139-151. Škarić, I. (1991) Fonetika hrvatskoga književnog jezika. U: Babić, S. et al. (R. Katičić, ur.) *Povijesni pregled, glasovi i oblici hrvatskoga književnog jezika*, Zagreb: HAZU, Globus, str. poglavlja Izgovor glasnika, 120-146, Govorni dijelovi 281-289, Intonacijska jedinica 309-315, Govorna riječ 315-327, Slog 327-337, Fonemski sloj 337-359.

Bodovna vrijednost predmeta

1,5

Način polaganja ispita

Praktični rad.

DVOJEZIČNOST

Okvirni sadržaj predmeta

Određenje dvojezičnosti; povijesni pregled istraživanja dvojezičnosti; odnos i vrste individualne i društvene dvojezičnosti; dinamika dvojezičnoga razvoja (u prirodnome i institucionaliziranome kontekstu); jezična obrada kod dvojezičnih osoba; međujezični utjecaji u dvojezičnom sustavu; komunikacijska kompetencija dvojezičnih osoba; jednojezični i dvojezični modalitet; prebacivanje koda; odumiranje jezika; odnos dvojezičnosti i spoznaje; dvojezičnost i obrazovanje.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Stjecanje uvida u temeljne procese dvojezičnoga razvoja, posebitosti lingvističke i komunikacijske kompetencije dvojezičnih osoba te temeljna pitanja dvojezičnoga obrazovanja.

Oblici izvođenja nastave i način provjere znanja

1 sat predavanja tjedno. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Hamers, J., Blanc, M. (2000). *Bilingualism and Bilingualism*. 2nd edition. Cambridge: CUP. Romaine, S. (1995). *Bilingualism*. 2nd edition. Oxford: Blackwell Publishers.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Bialystok, E. (2001). *Bilingualism in Development: Language, Literacy and Cognition*. Cambridge: CUP. Dewaele, J-M., Housen, A., Wei, L. (ur.) (2003). *Bilingualism: Beyond Basic Principles*. Cleeters Clevedon, Buffalo, Toronto, Sydney: Multilingual Matters Ltd. Hakuta, K. (1986). *Mirror of Language: The Debate on Bilingualism*. New York: Basic Books. Nicol, J. L. (ur.) (2001). *One Mind*,

Two Languages: Bilingual Language Processing. Oxford: Blackwell Publishers. Časopis:
Bilingualism: Language and Cognition.

Bodovna vrijednost predmeta

1,5

Način polaganja ispita

Pismeni ispit.